

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a IV-a ORDINARĂ – MARTIE 2012

Ședința din ziua de 6 martie 2012

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Prezentarea raportului comisei de profil asupra proiectului de Lege nr.302 din 14 februarie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225-XV din 30 mai 2003 (*art.29, 33, 35 ș.a.*). Lectura a doua. Comasarea proiectului de Lege nr.302 cu proiectul de Lege nr.317 ca proiect de bază.
4. Prezentarea raportului comisei de profil asupra proiectului de Lege nr.317 din 15 februarie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea privind organizarea judecătorească – art.15, 41, 42 ș.a.; Legea cu privire la statutul judecătorului – art.6, 20, 28; ș.a.*). Lectura a doua. Comasarea proiectului de Lege nr.317 cu proiectul de Lege nr.302 ca proiect de alternativă. Adoptarea proiectului de Lege nr.317 din 15 februarie 2012.
5. Prezentarea raportului comisei de profil asupra proiectului de Lege nr.3176 din 22 septembrie 2004 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul cu privire la contravențiile administrative – art.198; Legea cu privire la poliție – art.12; ș.a.*). Lectura a doua. Respingerea proiectului de Lege nr.3176.
6. Prezentarea raportului comisei de profil asupra proiectului de Lege nr.364 din 29 ianuarie 2007 pentru modificarea și completarea Legii nr.1156-XIV din 26 iulie 2000 cu privire la participarea Republicii Moldova la operațiunile internaționale de menținere a păcii. Respingerea proiectului de Lege nr.364.
7. Prezentarea raportului comisei de profil asupra proiectului de Lege nr.3822 din 17 noiembrie 2003 privind amnistia unor categorii de persoane. Lectura a doua. Respingerea proiectului de Lege nr.3822.
8. Prezentarea raportului comisei de profil asupra proiectului de Lege nr.369 din 5 februarie 2003 pentru ratificarea Acordului cu privire la transportarea încărcăturilor speciale și a producției cu destinație militară. Lectura a doua. Respingerea proiectului de Lege nr.369.
9. Dezbateri și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.2854 din 26 decembrie 2011 pentru modificarea articolului 2 din Hotărârea Parlamentului nr.137-XVIII din 29 decembrie 2009 privind aprobarea modului de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli.

10. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului Lege nr.2493 din 14 noiembrie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea privind protecția soiurilor de plante – art.5, 7, 66 ș.a.; Legea viei și vinului – art.7, 9; ș.a.*). *Prioritate legislativă a Guvernului Republicii Moldova.*

11. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2821 din 20 decembrie 2011 pentru modificarea și completarea Legii nr.243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură (*art. 9, 10, 11 ș.a.*).

12. Prezentarea raportului comisei de profil asupra proiectului de Lege nr.2656 din 10 septembrie 2008 privind modificarea și completarea anexei nr.3 la Legea nr.764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova. Respingerea proiectului de Lege nr.2656.

13. Prezentarea raportului comisei de profil asupra proiectului de Lege Nr.1593 din 8 mai 2003 pentru completarea și modificarea statutului municipiului Chișinău (*pct. 17*). Respingerea proiectului de Lege nr.1593.

14. Dezbateră în lectura a doua a proiectului de Lege nr.621 din 10 martie 2011 privind modificarea și completarea Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28 decembrie 2006 (*art.24*). Votarea proiectului de Lege nr.621 va avea loc într-o ședință ulterioară.

15. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.471 din 6 martie 2012 cu privire la demiterea domnului Artur Reșetnicov din funcția de vicepreședinte al Parlamentului.

16. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.2535 din 18 noiembrie 2011 pentru modificarea și completarea Legii nr.590-XIII din 22 septembrie 1995 cu privire la standardizare (*art.1, 4, 5 ș.a.*). *Prioritate legislativă a Guvernului Republicii Moldova.*

17. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1865 din 22 august 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi – art.10; Legea taxei de stat – art.6; Legea cu privire la bani – art.2, 3, 6; ș.a.*). *Prioritate legislativă a Guvernului Republicii Moldova.*

18. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2239 din 13 octombrie 2011 privind importul utilajului, inventarului și echipamentului sportiv.

19. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1684 din 20 iulie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul penal – art.98, 1041; Codul de executare al Republicii Moldova – art.174, 2911*).

20. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2147 din 3 octombrie 2011 cu privire la ajutorul de stat.

21. Dezbaterile în primă lectură a proiectului Legii concurenței. Proiectul nr.2470 din 9 noiembrie 2011. Dezbaterile s-au întrerupt, se va reveni asupra acestora într-o ședință ulterioară.

22. Răspunsurile domnului Președinte al Companiei ”Teleradio-Moldova” Constantin Marin la întrebările adresate de către deputați.

23. Răspunsurile domnului Președinte al Consiliului de Observatori Eugeniu Rîbca la întrebările adresate de către deputați.

Ședința începe la ora 11.09.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Ocupați locurile.

Bună dimineața.

Începem ședința plenului Parlamentului.

Secretariatul,

Rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – *secretar general adjunct al Parlamentului, șeful Direcției documentare parlamentară:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 58 de deputați. Nu s-au înregistrat: deputații Frațiunii Partidului Comuniștilor din Republica Moldova; Candu Andrian, Ghilețchi Valeriu – la cerere; Ionaș Ivan – din motive de sănătate; Plahotniuc Vladimir.

Domnul Marian Lupu:

Da. Stimați colegi,

Ședința este deliberativă. Rog să onorăm Drapelul Republicii Moldova. *(Se onorează Drapelul de Stat Republicii Moldova.)*

Înainte de a vedea care sînt propunerile referitoare la ordinea de zi, vreau să vă informez, stimați colegi, tradițional că, în perioada premergătoare ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, și-a sărbătorit ziua de naștere colega noastră doamna Veronica Abramciuc. S-o felicităm și să-i dorim un foarte frumos „La Mulți Ani!” și sănătate. *(Aplauze.)*

Acum, dacă sînt propuneri la ordinea de zi.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță – Frațiunea PLDM:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe roagă ca proiectele de Hotărîre nr.298 și nr.299, ce țin de bugetul Curții de Conturi și de cel al CNPF-lui, să le amînăm pentru următoarele ședințe, cînd se va examina și bugetul instituției subordonate Parlamentului. Să fie toate la pachet.

Domnul Marian Lupu:

Perfect. Dar vreau să vă rog o scurtă precizare, care sînt numerele curente?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nr.14 și nr.15.

Domnul Marian Lupu:

Pentru ziua de astăzi sau pentru ziua de ...?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, da.

Domnul Marian Lupu:

De astăzi. Nr.14 și nr.15 – transferate pentru o data ulterioară.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Deci e posibil că este o altă versiune. La mine e penultima versiune.

Domnul Marian Lupu:

Nu, nu, e aceasta. Sînt într-adevăr, nr.298, nr.299. De acord.

Microfonul nr.5.

Domnul Tudor Deliu – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Rog să fie scos din ordinea de zi proiectul de Lege nr.1926, în ordinea de zi – cu nr.17.

Domnul Marian Lupu:

Pentru ziua de astăzi, da?

Domnul Tudor Deliu:

Pentru ziua de astăzi. Să fie scos.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Am înregistrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu aș propune ca proiectele nominalizate de domnul Ioniță, în general, să le amânăm pentru o perioadă pînă cînd vom audia rapoartele acestor instituții. Pentru că este o chestie foarte interesantă, n-am audiat rapoartele și le aprobăm bugetele.

Dar, în contextul ordinii de zi, mai am 3 propuneri. Proiectul nr.316, și n-o să comentez prea mult la el, pentru că vreau doar să atenționez plenul Parlamentului. În cazul în care Curtea Constituțională va declara neconstituționale unele prevederi ale Legii privind alegerea Președintelui, în urma alegerilor prezidențiale sau după ce Președintele va fi ales, asta ar putea duce la invalidarea scrutinului. Și atunci deputații trebuie să-și asume responsabilitatea pentru o atare situație.

În context, am solicitat, în repetate rînduri, să avem audieri pe problema transnistreană. A trecut și 2 martie, s-au depus flori, s-au dat medalii, dar problema rămîne una deschisă. De aceea, insist să avem o ședință specială pe problema transnistreană, în care să discutăm toate lucrurile.

Și încă o chestie. Solicit prezența în plenul Parlamentului, la sfîrșit de ședință, a domnului Constantin Marin Președinte al Companiei „Teleradio-Moldova” și, probabil, a domnului Eugen Rîbca, Președinte al Consiliului de Observatori, pentru a ne face o prezentare amplă asupra la ceea ce se întîmplă în Companie.

Săptămîna trecută, doamna Angela Sîrbu director a Televiziunii și-a depus cererea de demisie. Și nu este la prima încercare cînd și-a depus cererea. De fapt, această cerere, indiferent de argumentare, că-i din motive personale sau de alt gen, ea vine ca urmare a blocajului total din cadrul Companiei, a trenării reformelor și a blocării reformelor în cadrul Companiei „Teleradio-Moldova.”

Eu cred că, de fapt, practic, una din puținele realizări ale Alianței pentru Integrare Europeană riscă să fie compromisă, iar ceea ce se întîmplă în dealul Schinoasei vedem și noi, și toți cetățenii. De aceea, insist ca acești doi demnitari să fie prezenți în plenul Parlamentului, pentru a ne informa amplu despre ceea ce se întîmplă în Companie.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.4.

Domnul Ion Balan – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte,

Rog proiectele nr.2232 și nr.2409 să fie amînate pentru săptămîna viitoare. Nr.8 și nr.9 din ordinea de zi de astăzi.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Nr.2232 și nr.2409. Așa.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte,

În contextul unor propuneri formulate anterior, considerăm oportun și necesar de a include pe ordinea de zi de astăzi proiectul de Hotărîre privind demisia din funcția de vicepreședinte al Parlamentului a domnului Artur Reșetnicov. Vă rog să includeți în ordinea de zi.

Domnul Marian Lupu:

Alte propuneri? Nu sînt.

În această situație, stimați colegi, neavînd alte propuneri referitor la cele evocate de la microfoanele din sală privind excluderea unor proiecte, deci luăm situația ca atare, proiectele solicitate de către comisii să fie excluse, ele sînt excluse și mișcate pentru o perioadă ulterioară, la propunerea comisiilor de profil. Nu voi supune votului aceste propuneri.

Voi supune votului doar două propuneri înaintate. Prima fiind propunerea domnului deputat Godea privind includerea pe ordinea de zi a proiectului nr.316. Dar, din nou, raportul comisiei este? Ca să nu nimeresc eu într-o situație proastă.

Microfonul nr.5.

Domnul Victor Popa – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Comisia juridică, numiri și imunități a rămas la decizia care a luat-o. Noi nu vom examina

Domnul Marian Lupu:

A, pînă nu este decizia.

Domnul Victor Popa:

... acest proiect pînă nu va fi hotărîrea Curții Constituționale.

Domnul Marian Lupu:

Cer scuze. Sînt pus în situația imposibilității supunerii votului pe motivul lipsei raportului.

Cu problema transnistreană. Vreau să vă anunț, stimate coleg, de fapt, noi am discutat la o primă încercare, în cadrul ultimei ședințe a Biroului permanent, și, pe cît îmi aduc eu aminte, nimeni nu a avut nimic împotriva ca să discutăm acest subiect într-un regim închis. Este un subiect important, strategic și interesant pentru deputați.

Este o altă problemă: că, pe motivul agendei politice foarte specifice, așa spune eu, pentru momentul zilei de față, avem cred că o săptămînă, chiar două bune, de cînd nu ne-am convocat în ședința Biroului permanent. La următoarea ședință, pe care o vom avea săptămîna viitoare, eu propun colegilor, într-adevăr, să determinăm ziua, data pentru o asemenea ședință, care va purta un caracter închis la acest subiect.

Și propunerea domnului Streleț privind includerea în ordinea de zi a deciziei, a Hotărârii Parlamentului privind revocarea din funcția de vicepreședinte al Parlamentului a domnului Reșetnicov. Cine este pentru includerea acestui subiect pe ordinea de zi rog să voteze. Majoritatea. Propunerea este acceptată.

Prima pe ordinea de zi? Prima pe ordinea de zi.

Stimați colegi,

Eu cred că aici nu e ...

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Sînt niște chestii de ordin tehnic. Semnatarii acestei ... urmează să fie toate semnăturile pe acest proiect și ...

Domnul Marian Lupu:

Am înțeles. Deci, stimați colegi, colegul ne atrage atenția asupra faptului că urmează să fie completate toate nuanțele procedurale, pentru a fi în deplină concordanță cu normele Regulamentului Parlamentului. Vă rog ele să fie îndeplinite. Și atunci examinăm acest subiect.

Continuăm cu proiectele din agendă. Proiectul de Lege nr.302 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă. A, ele, de fapt, merg la pachet, da? Nr.317. Lectura a doua.

Domnule președinte al comisiei, domnule Popa,

Vă rog.

O singură întrebare, domnule președinte, ca eu să înțeleg, poate nu am urmărit toate lucrurile care s-au întîmplat în cadrul comisiei: noi nu am adoptat anterior decizia de comasare a acestor două?

Domnul Victor Popa:

Exact.

Domnul Marian Lupu:

Da, vă rog, raportați.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Onorată asistență,

În sfîrșit, Comisia juridică, numiri și imunități a ajuns la un numitor comun. Deci vreau să vă aduc aminte că proiectele, eu am să le citesc pe ambele, pentru că sînt rapoartele, noi trebuie să le examinăm pe ambele. Deci nr.302 din 14 februarie curent l-am aprobat în primă lectură. Și nr.317 din 15 februarie, și acest proiect a fost examinat și adoptat de către Parlament în primă lectură, urmînd ca în lectura a doua aceste două proiecte să fie comasate.

În legătură cu aceasta, Comisia juridică, numiri și imunități, în temeiul articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, a decis să propună comasarea

proiectului nr.317 din 15 februarie 2012 cu proiectul nr.302 din 14 februarie 2012, pentru a fi prezentat ca proiect unic.

În rezultatul comasării, unele categorii de principii, atribuite spre examinare, potrivit proiectului nr.302, judecătoriilor economice de circumscripție, au fost transferate în competența jurisdicțională a judecătoriilor comerciale de circumscripție, prevăzute în proiectul de Lege nr.317.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat detaliat amendamentele și propunerile parvenite la aceste două proiecte de lege, inclusiv poziția Curții Supreme de Justiție, Consiliului Superior al Magistraturii, Procuraturii Generale și a Institutului Național de Justiție.

În rezultatul dezbaterilor, comisia a acceptat integral o bună parte din amendamente și propuneri, care se conțin în anexă parte integrantă a prezentului raport, pe care îl aveți la dumneavoastră.

Pe marginea celor expuse, Comisia juridică, numiri și imunități propune Parlamentului adoptarea proiectelor de Lege nr.317 din 15 februarie 2012 și nr.302 din 14 februarie 2012 în lectura a doua, ca proiect unic cu amendamentele acceptate, ce se conțin în anexa la prezentul raport.

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Marian Lupu:

Și scu ce număr? Pur procedural.

Domnul Victor Popa:

Nr.317.

Domnul Marian Lupu:

Nr.317.

Domnul Victor Popa:

Da, este de bază.

Domnul Marian Lupu:

Da. Alte propuneri, stimați colegi? Nu sînt.

Domnule președinte al comisiei,

Vă mulțumesc.

Domnul Victor Popa:

Da. Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

În condițiile raportului comisiei de profil, voi supune votului adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.317, comasat cu proiectul nr.302 în varianta în care ... textuală prezentată de către comisie. Cine este pentru rog să voteze. Lectura a doua, rog rezultatele, stimați colegi.

Microfoanele, rog să fie incluse. Partea tehnică.
Microfonul nr.4.

N u m ă r ă t o r i i:
Sectorul nr.3 – 30.

Domnul Marian Lupu:
Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i:
Sectorul nr.2 – 28.

Domnul Marian Lupu:
Mulțumesc.
58 de voturi „pro.” Împotrivă? Zero voturi.
Proiectul de Lege nr.317 este adoptat în lectura a doua.
Proiectul de Lege nr.3176 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Lectura a doua. Rog comisia.

Domnul Alexandru Stoianoglo – Frațiunea PDM:

Stimate domnule Președinte,
Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative cu nr.3176 din 22.09.2004, înaintat de Guvernul Republicii Moldova. O mare parte din propunerile acestui proiect sînt depășite, deoarece unele acte legislative, care se propun a fi modificate, au fost deja abrogate. De asemenea, sînt depășite și alte propuneri de modificare, deoarece în Parlament sînt înregistrate proiecte de lege prin care se vor abroga unele legi, propuse spre modificare.

În acest context, luînd în considerare că proiectul menționat este înregistrat în Parlament încă din 2004, Comisia propune Parlamentului spre respingere acest proiect.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări? Nu sînt.

Stimați colegi,

Odată ce comisia de profil are cîteva proiecte de acest gen, propunerea mea este audiem scurtul raport, votăm propunerea comisiei și ne mișcăm repede înainte.

Cine este pentru a susține propunerea comisiei de respingere a proiectului nr.3176 rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Proiectul nr.3176 este respins.

Continuăm.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Proiectul cu nr.364 din 29.01.2007. Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la participarea Republicii Moldova la operațiunile internaționale.

Comisia tot a examinat acest proiect. Din momentul aprobării acestui proiect a trecut o perioadă îndelungată. Multe poziții, care au fost propuse, nu sînt actuale.

De aceea, comisia propune Parlamentului pentru respingere acest proiect.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări către comisie? Alte opinii? Nu sînt.

Stimați colegi,

Cine este pentru a susține propunerea comisiei de a respinge proiectul nr.364 rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Propunerea comisiei este acceptată. Proiectul este respins.

Continuăm.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Proiectul de Lege nr.3822 din 17 noiembrie 2003 privind amnistia unor categorii de persoane. Comisia a examinat proiectul de Lege privind amnistia unor categorii de persoane, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Președintele Republicii Moldova.

Pe marginea proiectului nominalizat, Guvernul Republicii Moldova și Direcția juridică consideră că proiectul urmează a fi definitivat în scopul excluderii unor evenimente, eventuale dificultăți de aplicare.

Comisia propune respingerea proiectului menționat.

Domnul Marian Lupu:

Alte opinii sau întrebări? Nu sînt.

Stimați colegi,

Supun votului. Cine este pentru susținerea propunerii comisiei de profil privind respingerea proiectului nr.3822 rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Propunerea este acceptată.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Următorul proiect. Proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului cu privire la transportarea încărcăturilor speciale și a producției cu destinație militară. Proiectul nr.369 din 5 februarie 2003.

Comisia, pe marginea proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului, prezentat Parlamentului de către Președinte, relatează următoarele. Acest proiect contrazice unele acte legislative ale Republicii Moldova.

De aceea, comisia propune spre respingere acest proiect.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări sau alte opinii la acest subiect? Nu sînt.

Domnule președinte al comisiei,

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Supun votului. Cine este pentru a susține propunerea comisiei de profil privind respingerea proiectului nr.369 rog să voteze. Majoritatea.

Mulțumesc.

Proiectul este respins.

Înainte de a continua cu examinarea celorlalte subiecte incluse pe agenda ședinței de astăzi și ținînd cont de faptul că mîine noi, la fel, avem o ședință a plenului, văd că avem, cel puțin, 1, 2, 3, 4 proiecte în lectura a doua. Odată ce ele sînt incluse pe ordinea de zi, eu ajung la concluzia că există rapoarte, proiectele sînt pregătite.

Odată ce, la începutul ședinței de astăzi, vreo 4 – 5 proiecte, la solicitările comisiilor, au fost excluse de pe ordinea de zi, eu am o rugăminte, în timp ce noi continuăm examinarea subiectelor incluse pe astăzi în agendă, președinții comisiilor: domnul Popa, domnul Ioniță, domnul Țap, pentru proiectele lectura a doua în ziua de mîine, poate faceți rost de rapoartele respective, fiindcă Regulamentul ne permite să examinăm aceste subiecte, ca să completăm subiectele excluse de pe ordinea de zi. Și mîine atunci ședința să fie puțin mai scurtă, cu un număr mai redus de subiecte. De acord?

Menționez proiectele. Proiectul nr.2574. Comisia juridică, numiri și imunități. Dar nu acum.

Microfonul nr.5.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Cu regret, vreau să vă spun că nu sîntem încă gata cu acest proiect.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Proiectul nr.2535. Comisia economie, buget și finanțe.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Raportul este la noi chiar.

Domnul Marian Lupu:

Este?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da.

Domnul Marian Lupu:
Deci putem să examinăm?

Domnul Veaceslav Ioniță:
Da.

Domnul Marian Lupu:
Bine. Tot al dumneavoastră nr.1865.

Domnul Veaceslav Ioniță:
Raportul este.

Domnul Marian Lupu:
Tot putem să examinăm.

Nr.621? E vorba de inițiativa domnului deputat Deliu, dar e lectura a doua. Vorbim de prezentarea raportului. Comisia administrație publică și dezvoltare regională, domnul Țap, văd că este fixat aici la mine, în calitate de vicepreședinte pentru prezentare. Astăzi am fi gata sau nu? Că era adineauri colegul. Semn de întrebare.

Bine. Aceste subiecte le vom examina în continuare și vom vedea care este situația în cazul Comisiei administrație publică.

Proiectul de Hotărîre nr.2854 pentru modificarea articolului 2 din Hotărîrea Parlamentului privind aprobarea modului de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli. Guvernul.

Domnul Vasile Bumacov – ministrul agriculturii și industriei alimentare:

Stimate domnule Președinte,

Stimați domnii deputați,

În scopul executării articolului 2 al Hotărîrii Parlamentului nr.137 din 29.12.2009 privind aprobarea modului de utilizare a mijloacelor fondului pentru subvenționarea producătorilor agricoli, precum și în vederea eficientizării utilizării mijloacelor financiare alocate de la bugetul de stat în anii 2004 – 2009 Întreprinderii de Stat ”Moldresurse” pentru stimularea creării stațiilor tehnologice de mașini, prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.607 din 5.07.2010, funcțiile de administrare și asigurare a rambursării de către stațiile tehnologice de mașini a creditelor tehnice alocate de la bugetul de stat în anii 2004 – 2009 pentru stimularea creării acestora, precum și atribuțiile de gestionare a mijloacelor provenite din rambursarea creditelor menționate, au fost transmise de la Întreprinderea de Stat ”Moldresurse” la unitatea de implementare și administrare a proiectului creșterii producției alimentare.

Unitatea de implementare și de administrare a proiectului creșterii producției alimentare este o entitate, instituită în anul 2001, în rezultatul semnării notelor de schimb între guvernele Republicii Moldova și Japoniei și își desfășoară pînă în prezent activitatea conform acestor tratate interguvernamentale. Responsabilitățile unității sînt stabilite în strictă concordanță cu partea niponă. De aceea, ținînd cont

de specificul proiectului nr. 2 CR, care se mai numește în așa mod, în cazul unității nu poate fi aplicat principiul universalității.

Responsabilitățile unității sînt stabilite. Deci misiunea unității rezultă din prevederile enumerate în notele de schimb și de nota caracterului exclusiv al acesteia și nu ține, nu este compatibilă cu activități de colectare a creanțelor nerambursate, cu atît mai mult, formate în cadrul relațiilor dintre instituții și întreprinderi.

Transmiterea de la Întreprinderea de Stat "Moldresurse" către unitate a funcțiilor de administrare și asigurare a rambursării de către stațiunile tehnologice de mașini a creditelor tehnice reprezintă, în fond, o abatere de la prevederile stipulate în notele de schimb și perturbază bunul mers al activității de realizare a obiectivelor și scopului unității.

Totodată, este de menționat că, pentru a așeza lucrurile în făgașul corect, este necesar de a transmite funcțiile de administrare și asigurare a rambursării de către stațiunile tehnologice de mașini a creditelor tehnice unei structuri care întrunește condițiile conform cărora putea aplica legislația privind sistemul bugetar și procesul bugetar și care i-ar permite operarea cu mijloace financiare provenite de la bugetul de stat.

Prin urmare, această structură se propune a fi Institutul de Tehnică Agricolă "Mecagro", care desfășoară o activitate în domeniul dezvoltării tehnologice. Rog ca acest proiect de lege să fie susținut.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule ministru.

Întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

A, ba da, cer scuze.

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Partidul Acțiunea Democratică.

Domnule ministru,

Eu am două întrebări către dumneavoastră. La prima vedere, este un proiect nevinovat, care vine să aducă puțină ordine în toate cele ce se întîmplă cu proiectul respectiv și cu unitatea de implementare. Eu vreau să vă întreb: prin ce se explică apariția acestui proiect de hotărîre la o distanță de doi ani și de ce în acești doi ani unitatea de implementare, pe care ați constituit-o dumneavoastră pînă în 2009, Ministerul Agriculturii, Curtea de Conturi, partea niponă, toți acei care sînt implicați în gestionarea proiectului propriu-zis nu au observat că competențele unității sînt denaturate și ele nu au cum să... și această unitate sau activitatea ei este incompatibilă cu activități de colectare a creanțelor nerambursate.

Și a doua întrebare, bun că există pericolul, dumneavoastră ați spus, ca ajutorul să fie sistat și acest lucru se conține și în nota explicativă a Guvernului, și

în notele de schimb cu partea niponă. De ce s-au produs aceste lucruri și de ce pînă acum nimeni nu le-a observat și nu a intervenit? Și mă refer la instituțiile statului.

Și a doua întrebare: dacă nu vi se pare dumneavoastră suspect, în calitate de ministru, transmiterea unor competențe de la o unitate, pe care ați condus-o dumneavoastră, la o instituție, unde Ministerul Agriculturii este fondator sau cofondator, Institutul ”Mecagro”, la care v-ați referit și la care se referă proiectul de hotărîre?

Mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Eu așteptam ca dumneavoastră să mă întrebați cum au fost create aceste stațiuni, dacă a fost legal. Bine. Eu am fost de la bun început împotriva ca această transmitere să fie făcută la o unitate, fiindcă era evident că este o activitate incompatibilă. Cu părere de rău, nimeni atunci nu a luat în seamă acest lucru. Dar și în procesul de creare a stațiilor am ținut ca proiectul să nu fie implicat în această afacere dubioasă.

Acum ”Moldresurse”, aflîndu-se în situație de faliment, trebuia cineva măcar temporar să sistematizeze datoriile, să atace în judecată pe acei care nu și-au onorat obligațiunile, ca să mențină o perioadă de timp acest lucru. Iar în această perioadă noi am căutat altă structură. Au fost propuse mai multe structuri, care, pînă la urmă, unele au falimentat, au fost probleme. Și, iată, decizia finală a fost aceasta, dar s-a tărăgănat foarte mult acest proces de transmitere.

Chiar dacă invocam de fiecare dată, cu fiecare zi de întîrziere sînt pierdute surse bugetare, fiindcă se fură, se pierde din această tehnică. Sper că acum să nu mai tărăgănăm acest lucru.

Domnul Mihai Godea:

Eu vă mulțumesc.

Și eu am să susțin acest proiect de hotărîre.

Domnul Vasile Bumacov:

Mulțumesc.

Domnul Mihai Godea:

Și rugămintea mea este să nu admitem asemenea situație în care chiar dumneavoastră afirmați, de la tribuna centrală, că sînt pierderi cu fiecare zi care trece.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Vasile Bumacov:

Vă mulțumesc.

Domnul Ion Balan:

Stimați deputați,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Hotărîre pentru modificarea articolului 2 din Hotărîrea Parlamentului nr.137 din 29 decembrie 2009 privind aprobarea modului de utilizare a mijloacelor fondului pentru subvenționarea producătorilor agricoli, prezentat de Guvern, și expune următoarele.

Prin modificarea articolului 2 din Hotărîrea Parlamentului nr.139, se propune transmiterea atribuțiilor de gestionare a mijloacelor provenite din rambursarea creditelor tehnice, alocate de la bugetul de stat în anii 2004 – 2009, de la ”Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Agricole... Alimentare la Întreprinderea de Stat Institutul de Tehnică Agricolă ”Mecagro”.

Motivele transmiterii atribuțiilor menționate sînt expuse detaliat în nota informativă, prezentată de autor la proiectul de hotărîre. Prin avizele prezentate, Comisia politică externă și integrare europeană, Comisia protecție socială, sănătate și familie și Comisia economie, buget și finanțe propun proiectul de hotărîre spre adoptare în ședința de plen a Parlamentului.

Comisia drepturile omului și relații interetnice îl propune spre examinare în cadrul ședințelor plenare.

Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului nu are obiecții asupra acestui proiect.

În rezultatul examinării, comisia a depistat că nu toate mijloacele financiare, provenite din rambursarea creditelor tehnice, au fost preluate de la Întreprinderea de Stat ”Moldresurse”.

În acest context, se propune, la articolul 2, sintagma: ”Se preiau de la Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare” de substituit prin sintagma ”Se preiau de la Întreprinderea de Stat ”Moldresurse” și de la Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare”.

Cu propunerea sus-menționată, Comisia agricultură și industrie alimentară propune Parlamentului spre adoptare proiectul de Hotărîre cu numărul de intrare nr. 2854 din 26.12.2011.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Întrebări pentru comisie?

Microfonul nr. 4.

Domnul Nicolae Olaru – *Fracțiunea PLDM:*

Domnule președinte Balan,

Poate și domnule ministru,

Este, într-adevăr, o lege bună, care are o întârziere de vreo 2 – 3 ani de zile pentru consecințele de 100 și vreo 40 de milioane. Dar mă interesează un lucru. Stațiunile acestea tehnologice au fost create anual din fondul pentru subvenționare în agricultură. Acestea sînt subvenții.

Acum întrebarea: care va fi statutul acestor bani, care, cu ajutorul lui Dumnezeu și al ”Mecagro” vor fi întoarse înapoi? 120, 140 de milioane, statutul acestor bani?

Domnul Ion Balan:

Domnule deputat,

Din hotărîre, deci statutul acestor bani va fi ”credit tehnic”, care va fi utilizat pentru procurarea mijloacelor tehnice în continuare și alocarea lor către agenții economici din agricultură.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

În condițiile raportului comisiei de profil, supun votului adoptarea proiectului nr. 2854. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Vă mulțumesc. Proiectul de Hotărîre al Parlamentului nr. 2854 este adoptat.

Proiectul de Lege nr.2493 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Guvernul.

Domnul Vasile Bumacov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați domnii deputați,

Proiectul de Lege este elaborat în vederea realizării angajamentelor asumate în baza proiectului matricei de politici a suportului bugetar din partea Băncii Mondiale.

Se propune modificarea și completarea actelor legislative din domeniul reglementării procedurilor pentru testarea solurilor... soiurilor de plante și înregistrarea acestora în particular, Legea nr. 39 din 29 februarie 2008 privind protecția soiurilor de plante, Legea nr. 57 din 10 martie 2006 a viei și vinului, Legea nr. 728 din 6 februarie 1996 cu privire la pomicultură, Legea nr. 659 din 29 octombrie 1999 despre semințe, cu scopul armonizării cadrului legislativ național la acel al comunității europene și lărgirea accesului producătorilor agricoli la soiuri noi cu productivitate înaltă din țările Uniunii Europene.

Modificarea și completarea ține de abolirea Consiliului Național pentru Soiurile de Plante și preluarea funcțiilor acestora de către Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante și acceptarea importului unor soiuri de plante, înregistrate în Registrul soiurilor de plante, cu o prezentare mai mică de 10 soiuri.

Totodată, în textele legilor sus - menționate se propun unele modificări redacționale, inclusiv Registrul soiurilor de plante se va expune drept Catalogul

soiurilor de plante, încercarea soiurilor ca testare a soiurilor, valoarea agronomică, valoarea culturală și de utilizare.

În contextul celor expuse, menționăm că aprobarea și implementarea legii nominalizate va contribui la reformarea climatului investițional, respectiv la atragerea investițiilor noi în sectorul de producere a semințelor, la implementarea în produse a soiurilor și hibrizilor noi de plante agricole cu productivitate înaltă.

De aceea, rog să fie susținută această propunere de modificare a legilor nominalizate.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Ion Balan:

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de lege sus-nominalizat și expune următoarele. Proiectul de Lege prevede modificarea și completarea actelor legislative care reglementează procedurile de testare a soiurilor de plante și înregistrarea acestora și este elaborat pentru executarea prevederilor matricei de politici a suportului bugetar operațional de dezvoltare, a competitivității Băncii Mondiale.

Scopul proiectului este eliminarea unui organ care birocatizează sistemul și anume a Consiliului Național pentru Soiurile de Plante și preluarea funcțiilor acestuia de către Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante, acceptarea importului unor soiuri de plante din comunitatea europeană, neînregistrate în Republica Moldova și armonizarea Regulamentului privind testarea și admiterea soiurilor în catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova cu Direcția nr. 53/2002 CE privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole.

Majoritatea comisiilor permanente au prezentat avize pozitive asupra acestui proiect de lege. Comisia protecție socială, sănătate și familie și Comisia cultură, educație, cercetare, tineret și mass-media nu au luat decizii din lipsa majorității de voturi.

Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului a prezentat unele obiecții de ordin redacțional și propuneri de îmbunătățire, care vor fi luate în considerație în lectura a doua.

Luînd ca bază avizele comisiilor permanente, comisia sesizată în fond propune Parlamentului proiectul de Lege cu numărul de intrare 2493 din 14.11.2011 spre aprobare în primă lectură.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Întrebări?

Deci propuneri în primă lectură? Pentru a doua nu sîntem pregătiți.

Bine, mulțumesc.

Stimați colegi,

Proiectul nr.2493. Cine este pentru aprobarea acestui proiect în primă lectură rog să voteze. Majoritatea. Vă mulțumesc. Proiectul nr.2493 este aprobat în primă lectură.

Proiectul de Lege nr.2821 pentru modificarea și completarea Legii privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură. Guvernul.

Domnul Vasile Bumacov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați domnilor deputați,

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.243 din 8.07.2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură are drept scop promovarea pe larg a asigurărilor în agricultură, ridicarea gradului de încredere a producătorilor agricoli în sistemul asigurărilor, mai cu seamă în condițiile de asigurări, companiilor de asigurări prestatoare de servicii în acest sens și implicit eficientizarea mijloacelor alocate pentru subvenționarea primelor de asigurare la asigurarea culturilor agricole și animalelor.

Deci, de fapt, fiindcă această listă este destul de mare de schimbări, eu le voi simplifica puțin. Prima schimbare se referă, în principiu, la demonopolizarea asigurărilor în agricultură. Până acum, numai două companii erau selectate, dar acest lucru făcea o concurență neloială în asigurarea în agricultură.

De aceea, prima schimbare va fi demonopolizarea și accesul tuturor companiilor de asigurări la acest proces.

A doua. Având în vedere implicarea statului, prin alocarea subvențiilor, la procesul de subvenționare, companiile vor trebui să coordoneze cu Ministerul Agriculturii condițiile în care intervine asigurarea, pentru ca companiile să nu stabilească condiții, care niciodată nu pot fi realizate.

Trei. Odată ce a fost creată Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură, care a preluat responsabilitățile pentru administrarea acestor fonduri în lege, va fi înlocuită peste tot și introdusă denumirea: "Agenție de Intervenție și Plăți în Agricultură".

O altă schimbare va fi: companiile, care vor asigura în caz că a intervenit cazul de asigurare, vor plăti despăgubirile, fără ca să aștepte a doua tranșă de plată din partea Guvernului sau a subvențiilor.

La fel, nu se va aplica franciza la suma de despăgubire, pentru că în legea actuală companiile de asigurări aplică franciza în sumă destul de importantă, care diminuează esențial despăgubirea pentru fermieri.

Deci, în contextul celor expuse, rog respectuos susținerea prezentului proiect de lege, în vederea eficientizării procesului de subvenționare și implicit a eficienței utilizării mijloacelor bugetare. Proiectul a fost examinat de toate autoritățile interesate, inclusiv Comisia Națională a Pieței Financiare, sînt supuse expertizei anticorupție. Suplimentar, acesta a fost coordonat și cu Asociația Asiguratorilor din Republica Moldova.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Marian Lupu:

Da. Întrebări?

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule ministru,

Am o întrebare, pentru lectura a doua, de văzut cum este mai bine. Noi, într-adevăr, acoperim o parte din aceste asigurări și noi acoperim la ceea ce se așteaptă agricultorul: roada care va fi.

Întrebarea mea este: dacă noi am asigura doar cheltuielile făcute de către agricultor, am putea, cu aceeași sumă de bani, să acoperim asigurări, cel puțin, de vreo două-trei ori mai mult. Ar fi un subiect de discuție, trebuie de văzut și cu cei din agricultură. Poate noi nu le asigurăm profitul pe care ei vor să-l aibă, dar, cel puțin, le asigurăm costurile pe care le-au avut și, în felul acesta, statul ar putea... prima de asigurări va fi, cel puțin, de două ori mai mică și am putea asigura nu 3% din fermieri, dar 6, 7, 8, 10 la sută. Eu doar ca o sugestie pentru lectura a doua. Deci eu nu spun că ar fi bine, un subiect de discuție.

Și doi, în privința francizei. Eu înțeleg că acum s-a întâmplat cazul acesta neplăcut cu franciza, că nu s-a înțeles ce se asigură, asupra la ce se aplică franciza, însă scoaterea francizei, de fapt, ar scumpi asigurarea a cel puțin cu 40 – 50 la sută, dacă nu și mai mult.

Eu aș merge pe ideea că poate să rămână franciza, însă contractul care se încheie numaidecât să fie avizat de către Agenția de Intervenție în Agricultură, din simplul motiv că atunci când statul plătește pentru asigurare, el trebuie să știe ce a cumpărat agricultorul. Căci agriculturului, nefiind specialist, i se bagă pe gât, să spun așa, o asigurare, el neînțelegînd ce a procurat. Și doar când vine cazul daunei, el își dă seama că, de fapt, el a crezut că a cumpărat una, dar, în realitate, a cumpărat altceva.

De aceea, pentru lectura a doua, poate, franciza să rămână. În schimb, să fie în mod obligatoriu, contractele încheiate, o să fie cu contractele, cel puțin contractele tip să fie semnate de către Agenția de Intervenție în Agricultură, care au juriști, care pot vedea, într-adevăr, că contractul apără interesul agriculturului, dar nu este o șmecherie din partea asiguratorilor.

Mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Stimate domnule deputat,

Eu, în principiu, sînt de acord ce spuneți dumneavoastră că, dacă vom asigura cheltuielile, numărul de beneficiari poate fi mult mai mare, dar mai este aici un risc, odată ce intervine cazul asigurării, dumneavoastră știți în caz de, dacă o gospodărie agricolă a fost bătută de grindină, deci acest producător agricol intră, la sigur, în faliment dacă nu a asigurat și producția agricolă. Fiindcă problema este, noi nu vorbim atît de mult în agricultură de profit, cît vorbim de cheltuieli în investiții. Și, odată făcute aceste investiții, el nu mai are cale înapoi, odată distrusă toată roada.

De aceea, eu consider că totuși, pentru a evita falimentul total, noi vom examina această propunere, dar consider că trebuie să examinăm acest lucru mai atent. În cât privește franciza, se poate de discutat acest lucru pentru lectura a doua.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

În comisie voi veni cu cea mai mare plăcere la acest subiect, deoarece este Comisia agricultură și industrie alimentară. Dar, în acest caz, așa propune în lege să fie clar, dacă se asigură doar cheltuielile, să nu fie franciza, ca omului să i se recupereze toate cheltuielile, iar dacă el vrea să fie asigurat și eventualul profit, adică roada, în acest caz să fie aplicată franciza, dar în ambele cazuri contractul-tip să fie contract-tip, să fie avizat de către Agenția de Intervenție în Agricultură.

Cea mai mare problemă pe care o au agricultorii este că în negocierea lor cu companii de asigurări ei nu pot să-și apere interesele din simplul motiv că nu înțeleg exact ce au semnat în contract.

Domnul Vasile Bumacov:

Absolut de acord. Și punctul 2, pe care l-am nominalizat, exact acest lucru prevede, ca Ministerul Agriculturii sau Agenția de Plăți, fiindcă este a Ministerului Agriculturii, să avizeze aceste contracte unde sînt prevederi care, într-adevăr, pot să nu, niciodată să nu vină la despăgubiri.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc.

Domnule ministru,

Cred că este binevenită modificarea legislației din mai multe considerente. Noi sîntem de acord cu faptul că trebuie să participe și alte companii de asigurare, nu doar două, deoarece avem o situație de monopol și se creează diferite precedente neplăcute.

Însă în ceea ce ține de franciză, așa fi aici de acord cu colegul nostru și ar fi bine să revedem conceptual ceea ce ați propus dumneavoastră în proiectul pe care îl prezentați acum.

Însă întrebarea este următoarea. Recent, a apărut o situație de conflict anume legată de asigurarea riscurilor în agricultură între producătorii sfeclei de zahăr și Compania de Asigurări „Moldasig”. Presupun că aceste probleme au apărut inclusiv din considerentele că trebuia modificată legislația.

O întrebare care este importantă pentru agricultori, pentru producătorii sfeclei de zahăr: ați găsit soluția în acel conflict sau nu?

Domnul Vasile Bumacov:

Stimate domnule deputat...

Domnul Igor Dodon:

Pentru că, domnule ministru, ceea ce modificați acum nu are efect retroactiv pentru a rezolva problema pe care o au ei acolo.

Domnul Vasile Bumacov:

Evident că acest lucru nu are efect retroactiv. Noi am adus în Consiliu de produs de 3 ori compania, producătorii agricoli de sfeclă de zahăr și procesatorii. Noi am examinat pînă la Anul Nou, am fost asigurați de companie că își va onora obligațiunile pînă la Anul Nou.

Însă acest lucru nu s-a întîmplat. Au mai urmat două întîlniri în care, pînă la urmă, compania a asigurat către... în Consiliu de produs și la Ministerul Agriculturii, contractele nu vor fi modificate, fiindcă compania propunea schimbarea contractului și, practic, prin presiuni asupra producătorilor agricoli, îi forța să schimbe acest contract.

Contractul nu va fi schimbat. Ultima ce arămas era discuția cu Comisia Națională a Pieței Financiare în ce mod trebuie calculată franciza.

Răspunsul a venit ieri și dacă, în sfîrșit, nu se conformează la aceste decizii, va fi un proces de judecată între companie și producătorii de sfeclă de zahăr.

Domnul Igor Dodon:

Domnule ministru,

Modificarea legislației, pe care o propuneți acum, ar putea exclude pe viitor astfel de conflicte de interese sau nu?

Domnul Vasile Bumacov:

Eu cred că și ceea ce s-a întîmplat a fost un imbold mai serios. Dacă noi acest proiect de lege l-am pregătit mai demult, această situație ne-a forțat ca să mergem mai repede pe schimbarea legislației, fiindcă am văzut că lacunele din legislație au creat această situație.

Domnul Igor Dodon:

În orice caz, în lectura a doua, cu franciza trebuie să revenim și să vedem foarte clar, pentru că subiectul discuțiilor dure dintre producători și asiguratorii a fost anume franciza. Și dacă o să excludem acum complet, o să avem probleme.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Și eu vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Vreau și eu să reiterez poziția că proiectul este unul binevenit și este unul absolut necesar. Eu vreau să mă refer doar la un aspect care se conține în proiect. Este vorba de punctul 6 articolul 15, ceea ce ține de coordonare, da.

Din păcate, în proiectul prezentat nu este clar stipulat ce presupune procedura de coordonare de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a condițiilor speciale de asigurare subvențională a riscurilor.

De asemenea, este o neconcordanță, dacă vedem alineatul (2) din articolul 15 și alineatul (3). Alineatul (2) spune că Ministerul Agriculturii coordonează condițiile speciale de asigurare subvențională a riscurilor de producție în agricultură, iar alineatul (3) prevede că urmează a fi coordonate cu Ministerul Agriculturii doar elementele condițiilor speciale. Deci este o neconcordanță și ea trebuie eliminată în lectura a doua.

De asemenea, cu refuzul. Nu este, plus și mecanismul de coordonare nu este prevăzut de proiect. Dar, de asemenea, nu este prevăzută nici procedura de contestare a refuzului. Aici sînt stipulate condițiile în care se dă un refuz, dar nu este stipulată procedura de contestare a acestui refuz, pentru că, mă rog, se pot întîmpla și lucruri subiective și atunci...

Iată, acestea sînt observațiile mele. Cred că pentru lectura a doua trebuie să...

Domnul Vasile Bumacov:

Eu vă mulțumesc pentru aceste completări.

Noi vom examina acest lucru. Prima parte, dumneavoastră, de fapt, v-ați referit exact la ceea ce a menționat domnul deputat Ioniță. Dacă compania de asigurări vine și pune condiții, de exemplu, că vița de vie va fi asigurată, va fi compensată pierderea numai în cazul în care va fi minus 45 de grade sau va fi arșiță de plus 90 de grade, evident că ministerul trebuie să intervină și să aducă la normalitate acești parametri, fiindcă, dacă lăsăm la discreția numai a companiilor, atunci producătorii agricoli nici o dată nu-și vor vedea recompensa.

Domnul Mihai Godea:

Nu, eu nu sînt împotriva coordonării, ca să ne înțelegem, dar mecanismul și procedura trebuie...

Domnul Vasile Bumacov:

Eu am notat aceste două observări și vă mulțumesc mult și le vom ajusta.

Domnul Mihai Godea:

Da, succes.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule ministru,

Trebuie de spus foarte clar, aici nu este un control din partea statului. Statul este unul din cel care plătește jumătate din primă și statul trebuie să știe pentru ce plătește bani.

Noi, dacă am da banii, trebuie să știm că cumpărăm un produs care... ceea ce am vrut noi, nu ceea ce au vrut alții.

De aceea, în acest caz, coordonarea nu este ca în alte cazuri când statul controlează nu știi ce. Aici statul controlează banul lui. Banul care-i dat de noi prin agenție trebuie verificat, că s-a cheltuit pentru asigurarea care protejează agricultorul, dar nu protejează compania de asigurări.

Domnul Vasile Bumacov:

Eu vă mulțumesc.

Exact așa m-am referit la punctul 2. Odată ce statul acordă bani bugetari, este obligat să monitorizeze acest proces.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări?

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu vreau ca toată lumea să înțeleagă. Eu nu m-am referit împotriva coordonării, doar că lucrurile trebuie să fie mai limpede scrise în lege și legea trebuie să conțină prevederi explicite. Asta-i tot.

Mulțumesc.

Domnul Vasile Bumacov:

Și eu vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule ministru.

Domnul Vasile Bumacov:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Invit comisia, pentru prezentarea raportului.

Domnul Ion Balan:

Stimați deputați,

Comisia a examinat proiectul de Lege nr. 2821 și expune următoarele.

Proiectul de lege prevede optimizarea și eficientizarea procesului de subvenționare în agricultură, urmare a instituirii Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Se propune o procedură nouă la constatarea pagubelor în cazul riscului asigurat, se exclud din textul legii condițiile de desfășurare a activității de asigurare a riscurilor de producere în agricultură și se instituie o nouă procedură pentru obținerea sau refuzul asigurării subvenționate a riscurilor menționate.

Se mai conțin și modificări de concretizare și ajustare la actele normative în vigoare.

Prin avizele prezentate, comisiile permanente propun proiectul de lege prenotat spre dezbateri și aprobare în primă lectură la ședința în plen a Parlamentului.

Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului expune unele obiecții și propuneri de îmbunătățire, care vor fi luate în considerație la perfectarea proiectului de lege pentru lectura a doua.

Luând ca bază avizele pozitive ale comisiilor permanente, Comisia agricultură și industrie alimentară propune Parlamentului proiectul de Lege cu numărul de intrare 2821 din 20.12.2011 spre aprobare în primă lectură.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc.

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Balan.

Stimați deputați,

Supun votului aprobarea proiectului nr. 2821 în primă lectură, în contextul raportului prezentat. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost votat în primă lectură.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect este proiectul nr.2656. Proiectul de Lege privind modificarea și completarea anexei nr. 3 la Legea nr. 764 din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

Invit Comisia administrație publică și dezvoltare regională.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Comisia administrație publică și dezvoltare regională a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea anexei nr. 3 la Legea nr. 764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

Pornind de la circumstanțele elucidate și anume faptul că acest, inițiativa se referă la anul 2005.

Doi. Procedura legală nu a fost respectată, dar și faptul că de atunci s-au modificat componentele consiliilor respective despre care este vorba.

Comisia administrație publică și dezvoltare regională propune respingerea acestui proiect.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Atunci, supun votului propunerea comisiei de a respinge proiectul nr. 2656. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost respins.

Următorul proiect este proiectul nr.1593. La fel, Comisia administrație publică și dezvoltare regională.

Vă rog, domnule Țap.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Proiectul nr.1593 privind proiectul de Lege pentru completarea și modificarea Legii privind statutul municipiului Chișinău.

Proiectul a fost inițiat de deputatul în Parlament Mihai Petrache și prevedea restabilirea statutului de membru al Guvernului al Primarului General al municipiului Chișinău.

Pornind de la faptul că proiectul de lege contravine prevederilor Legii nr.768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local care prevede că alesul local vizează și primarii, iar mandatul alesului local este incompatibil cu calitatea de membru al Guvernului, conform prevederilor articolului 7 alineatul (1) litera b), Comisia administrație publică și dezvoltare regională, la fel, propune respingerea acestui proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări? Nu sînt.

Supun votului propunerea comisiei de a respinge proiectul nr. 1593. Cine este pentru rog să voteze. Mulțumesc. Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost respins.

Următorul proiect este proiectul de Lege nr.621 privind modificarea și completarea Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28 decembrie 2006, lectura a doua.

Comisia, vă rog.

Domnul Iurie Țap – Frațiunea PLDM:

Stimați colegi,

Proiectul de Lege nr. 621 din 10.03.2011 privind modificarea și completarea Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 prevedea completarea prezentei legi privind sancționarea consilierilor care lipsesc respectiv, de la 3 ședințe ale consiliului sau ale comisiilor de specialitate.

Comisia a examinat pentru lectura a doua și menționează faptul că, în cadrul dezbaterilor, au fost luate în considerare toate propunerile venite de la comisiile permanente, Direcția juridică, Guvernul Republicii Moldova, precum și propunerile, amendamentele deputaților.

În special, menționăm faptul că avem răspunsul sau mai bine zis expertiza realizată de profesorul Mihaeli Verbo, membru al Grupului de experți independenți privind Carta Europeană a autonomiei locale a Congresului puterilor locale și regionale care, la fel, este unul favorabil pentru proiectul propus și confirmă că, în acest caz, este vorba de aducerea în corespundere a Legii nr. 436 cu prevederile Legii privind statutul alesului local.

În aceste condiții, Comisia administrație publică și dezvoltare regională propune adoptarea proiectului nr. 621 în lectura a doua.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări?

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu – Frațiunea PL:

Domnule președinte,

Frațiunea Partidului Liberal și pentru prima lectură a avut rezerve vizavi de acest proiect de lege, rezerve care nu au putut fi înlăturate pînă la această etapă.

De aceea, pentru a susține și a da o perspectivă acestui proiect de lege, solicităm ca acesta să fie discutat în continuare, iar la o proximă ședință a plenului Parlamentului, eventual, să fie votat în lectura a doua.

Frațiunea Partidului Liberal, în alte condiții, nu va susține acest proiect de lege în lectura a doua.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte...

Domnul Iurie Țap:

Și care ar fi întrebarea sau motivarea? (*Rumoare în sală.*) ...

Noi avem răspunsul Consiliului Europei sau să zic Congresul puterii locale și regionale care, de fapt, spune că această modificare este aducerea în corespundere a Legii nr. 436 cu Legea privind statutul alesului local, care este o lege specială și care reglementează, de fapt, activitatea aleșilor locali.

Această prevedere este în legea adoptată încă în anul 2000 și noi trebuie doar să aducem în concordanță, așa cum o cere Legea privind actele legislative.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule președinte,

Nu vreau să intru în dezbateri vizavi de eventuala aplicabilitate a acestei legi pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Avem aproape 900 de unități administrativ-teritoriale, respectiv atîtea consilii și sînt absolut sigur că în forma în care este propus acum, mai ales atunci cînd este vorba despre ședințele comisiilor de specialitate ale consiliilor, legea va fi absolut neaplicabilă și noi o să-i coborîm, dacă vreți, pe colegii noștri din aceste consilii într-o încurcătură foarte și foarte mare.

Este solicitarea noastră respectuoasă ca această inițiativă, acest proiect de lege să fie amânat pentru o proximă ședință, pentru o ședință următoare.

Noi vom continua dezbaterile și consultările pe marginea acestui proiect și, cu siguranță, vom găsi puncte comune.

Mulțumesc.

Domnul Iurie Țap:

Bine. În aceste condiții, nu rămîne decît să acceptăm.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Vă mulțumesc, domnule vicepreședinte al comisiei.

Stimați colegi,

Proiectul nr.621, revenim la el în cadrul uneia din ședințele viitoare în momentul în care o să semnalăm că discuțiile au fost încheiate și vom fi pregătiți pentru a vota acest proiect în lectura a doua.

Acum, stimați colegi, noi am votat cu dumneavoastră includerea pe ordinea de zi a proiectului de Hotărîre a Parlamentului nr. 471.

Am consultat Regulamentul, de fapt, avem și Legea privind actele legislative care ne oferă posibilitatea: proiectele care nu conțin norme de drept să fie examinate de o manieră ad-hoc.

Pe acest motiv, dumneavoastră dispuneți de acest proiect. Nu vom pierde timpul cu procedurile tehnice, comisii ș. a. m. d.

Dau citire, deci inițiativa unui grup de deputați, proiectului de Hotărîre cu privire la demiterea domnului Artur Reșetnicov din funcția de vicepreședinte al Parlamentului.

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Se demite din funcția de vicepreședinte al Parlamentului domnul Reșetnicov.

Articolul 2. – Frațiunea Parlamentară a PCRM va propune pentru funcția de vicepreședinte al Parlamentului o altă candidatură.

Articolul 3. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.

În condițiile acestui proiect nr. 471, dacă nu sînt alte propuneri...

Microfonul nr. 4.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Deci vin cu o propunere. De a modifica articolul 2, să-l aducem în conformitate cu prevederile Regulamentului și propun următoarea redacție: Președintele Parlamentului va consulta opoziția parlamentară și va propune Parlamentului o altă candidatură pentru funcția de vicepreședinte.

Domnul Marian Lupu:

Obiecții? Nu sînt. Regulamentar.

Domnul Tudor Deliu:

Și la articolul 1. Nu se demite, dar se revocă din funcția de vicepreședinte, în conformitate cu Regulamentul.

Domnul Marian Lupu:

Da. De acord, da?

Bine. Mulțumesc.

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Am două observații redacționale la articolul 2: „fracțiunea va propune ...

Domnul Marian Lupu:

Păi, da, deja, iată, a fost propusă o altă redacție.

Domnul Ion Hadârcă:

Da. Și în continuare: „o altă candidatură corespunzătoare normelor democratice și de bună purtare.”

Iar dacă este de principiu, domnule Președinte, nici în cel mai rău vis nu am visat ca pe data de 3 februarie, o zi de vineri neagră pentru mine, fiind membru supleant în Comisia securitate, apărare și ordine publică, subliniez, ordine publică, să mi se aducă un asemenea afront, mie să mi se spună: „Von iz nașei rodinî!” Eu, care am votat independența.

Conducătorul și instigatorul era acest numit tovarăș Artur Reșetnicov împreună cu colegul dumisale de fracțiune Poleanschi, cu un grup de circa 30 de tineri, unii dintre ei minori, și asta, de asemenea, este o chestiune care se poate reproșa, pătrunzând și blocând circa o oră și jumătate ședința comisiei respective, urlând cu megafoane la ureche și bătând în masă, niște tineri, cred că mulți dintre ei erau drogați și cine știe ce mai purtau prin buzunare acolo, și căutând un conflict cu orice preț, cu lumânarea, ca să instigheze și să împingă pînă la limită, în felul acesta prejudiciind serios activitatea unei instituții de stat.

Demersul meu este către Procuratura Generală: de ce pînă în prezent nu a venit în Parlament cu propunerea de a se ridica imunitatea acestor doi deputați Reșetnicov și Poleanschi, care, evident, au încălcat ordinea publică și au comis această infracțiune?

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Firește că motivele revocării din funcție a sus-menționatului tovarăș sînt incontestabile și au fost invocate nu odată și de către autorii proiectului, și, recent, în poziția exprimată de către domnul președinte Hadârcă.

Regulamentar, mai este o simplă normă. Articolul 11, alineatul (3) prevede că vicepreședinții Parlamentului pot fi revocați înainte de termen la propunerea președintelui Parlamentului, cu consultarea fracțiunilor parlamentare.

În contextul celor prevăzute de Regulament, aș vrea să solicit și susținerea dumneavoastră sau pentru stenogramă ...

Domnul Marian Lupu:

Pentru stenogramă.

Domnul Valeriu Streleț:

... a acestui proiect. Ca să ne încadrăm ...

Domnul Marian Lupu:

Ca să fie regulamentar.

Domnul Valeriu Streleț:

... perfect în norma regulamentară.

Domnul Marian Lupu:

Noi am discutat cu dumneavoastră anterior, consultările au fost desfășurate, cîte doi oameni din fiecare fracțiune, pe care motiv, pentru stenogramă, ca să nu fie nici o încălcare de Regulament în acest sens, este o poziție afirmativă a mea la acest subiect.

Deci mie îmi pare, stimați colegi, propunerile înaintate de la microfonul nr.4 sînt cele mai potrivite, mă refer la articolul 2. Bine. La articolul 1 nu „se demite” – „se revocă.” Articolul 2, a fost înregistrată pentru stenogramă formula înaintată de domnul Deliu.

Iată, în aceste condiții, stimați colegi, în condițiile acestor modificări de text, propuse de către colegul nostru de la microfonul nr.4, supun votului adoptarea proiectului de Hotărîre a Parlamentului nr.471. Cine este pentru rog să voteze. Vot unanim. Proiectul nr.471 este adoptat. (*Aplauze.*) Da, eu am zis vot unanim în componența în care sîntem în sală. (*Rîde.*)

Continuăm. Eu aș propune să mergem cu proiectele în lectura a doua. Mai avem încă două. Ambele sînt pe linia Comisiei economie, buget și finanțe. Vorbesc de proiectul nr.2535. Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la standardizare. Și proiectul nr.1865, modificarea și completarea unor acte legislative. Ambele sînt în lectura a doua. Eu propun: comisia să prezinte rapoartele asupra ambelor proiecte și apoi să le supunem votului.

Domnule președinte al comisiei,

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Lege nr.2535 privind standardizarea. Pentru lectura a doua s-a ținut cont de toate amendamentele și propunerile care au sunat în sală, plus obiecțiile care au fost la acest proiect de lege, inclusiv din partea deputaților, din partea comisiilor permanente.

În sinteză, dumneavoastră aveți toate lucrurile coordonate atât cu acei care au venit cu propuneri, cât și cu autorii proiectului de lege. Pornind de la cele menționate mai sus, comisia propune ca acest proiect să fie votat în a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Alte propuneri? Nu sînt.

Următorul proiect.

Domnul Veaceslav Ioniță:

La proiectul de Lege nr.1865. În aceeași ordine de idei, proiectul de lege a fost examinat în plenul Parlamentului, apoi au fost o sumedenie de amendamente. Inclusiv la lectura a doua, s-a propus ca să fie acceptată excluderea articolului 13 din Legea Băncii Naționale, ține de faptul că și în continuare Banca Națională va prezenta rapoarte în Parlament.

De asemenea, a fost completat articolul 18 privind situația de criză financiară. Toate celelalte amendamente dumneavoastră le aveți în sinteză. Pornind de la cele expuse, cu 6 voturi „pro”, acest proiect de lege se propune de a fi adoptat în plenul Parlamentului. Deci în comisie au fost 6 voturi.

Domnul Marian Lupu:

Da. Mulțumesc.

Alte propuneri la acest proiect? Nu sînt.

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Supun votului, în condițiile rapoartelor prezentate de comisia de profil, adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.2535. Cine este pentru rog să voteze.

Rog rezultatele, stimați colegi. Lectura a doua.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 25.

Sectorul nr.3 – 27.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

52 de voturi „pro.” Împotrivă? Zero voturi. Proiectul de Lege nr.2535 este adoptat în a doua lectură.

Proiectul nr.1865. Cine este pentru adoptarea acestuia în a doua lectură rog să voteze. La fel, o să rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 27.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 25.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

52 de voturi „pro.” Împotrivă? Zero voturi. Proiectul de Lege nr.1865 este adoptat în lectura a doua.

Proiectul de Lege nr.2239 privind importul utilajului, inventarului și echipamentului sportiv. Guvernul.

Domnul Octavian Bodișteanu – viceministru al tineretului și sportului:

Mult stimați deputați,

Propun în atenția dumneavoastră proiectul de Lege privind importul utilajului, inventarului și echipamentului sportiv. După cum este menționat în nota informativă, în urma ședinței din data de 19 iulie 2011, în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr.225 din 4 aprilie, de asemenea 2011, cu privire la Programul de pregătire a sportivilor din Republica Moldova pentru participare la ediția a XXX-a de vară a Jocurilor Olimpice, precum și la ediția a XIV-a a Jocurilor Paralimpice de la Londra, Marea Britanie, în cadrul ședinței Comitetului organizatoric s-a discutat despre necesitatea importului acestui utilaj, echipament și inventar și despre necesitatea scutirii de plata drepturilor de import.

Or obținerea performanțelor internaționale de către sportivii noștri poate fi realizată doar în urma desfășurării unor antrenamente și cantonamente cu ajutorul, bineînțeles, a inventarului, care, din păcate, cu unele mici excepții, nu este produs la noi în țară.

Deci procurarea inventarului menționat va contribui esențial, pe de-o parte, la pregătirea sportivilor noștri de performanță și, bineînțeles, pe de altă parte, la promovarea, propagarea unui mod sănătos de viață.

Instituțiile și ministerele interesate au prezentat avize pozitive. Rog să susțineți prezentul proiect.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări sînt?

Microfonul nr.4.

Domnul Nicolae Juravschi – *Fracțiunea PLDM*:

Domnule ministru,

Cunoașteți situația cînd un deputat face interpelare și îl invită pe domnul ministru în plen să vină cu o informație că e obligat să se prezinte sau nu?

Domnul Octavian Bodișteanu:

Bineînțeles.

Domnul Nicolae Juravschi:

Păi, de ce atunci noi, în repetate rînduri, am făcut eu personal, ca să discut problemele sportului, pregătirii cu domnul ministru și pînă astîzi așa și nu l-am văzut în plen să vină?

Domnul Octavian Bodișteanu:

Eu vă rog să-mi puneți mie întrebările, dar nu către domnul ministru.

Domnul Nicolae Juravschi:

Bine. Eu vreau să vă întreb: ministerul cunoaște cîte probe de sport olimpice sînt în Programul olimpic?

Domnul Octavian Bodișteanu:

Da.

Domnul Nicolae Juravschi:

Cîte?

Domnul Octavian Bodișteanu:

Șaptesprezece.

Domnul Nicolae Juravschi:

Cîte?

Domnul Octavian Bodișteanu:

Șaptesprezece, pînă la momentul actual. Cinci care participă pînă la momentul actual.

Domnul Nicolae Juravschi:

În Programul olimpic care este. Programul mondial olimpic, nu mă refer la Moldova.

Domnul Octavian Bodișteanu:

Totalmente sînt în jur de 30.

Domnul Nicolae Juravschi:

Nu, sînt 26, domnule ministru.

Domnul Octavian Bodișteanu:

Sînt 27.

Domnul Nicolae Juravschi:

– 26. Bine. Mergem mai departe. (*Rumoare în sală.*) 26, oameni buni. Cînd ultima dată ministerul a verificat planurile de pregătire cadrinale, anuale și lunare ale federațiilor care sînt în pregătire, cel puțin, dacă nu la toate federațiile?

Domnul Octavian Bodișteanu:

Acest lucru se întîmplă zilnic, domnule deputat, poate spre marea dumneavoastră mirare.

Domnul Nicolae Juravschi:

Domnule ministru,

Mulțumesc frumos.

Domnule Președinte,

Eu am să rog o luare de cuvînt la acest subiect, dacă e posibil.

Domnul Marian Lupu:

Iată, asta e o decizie bună.

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Bolboceanu – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Noi vom susține acest proiect de lege de scutire de la drepturile de import a echipamentului, inventarului sportiv pentru pregătire către Jocurile Olimpice, dar totuși ar fi fost bine ca să avem lista acestui utilaj, acestui inventar, acestui echipament, care va fi scutit de către taxele de import.

Pentru că în cazul în care așa propuneți și va fi votat acest proiect de lege, noi putem, sub marca și intenția bună, să importăm și să scutim de taxele de import orișice.

Domnul Octavian Bodișteanu:

Am înțeles.

Vă mulțumesc.

Am înțeles întrebarea. Noi ne obligăm către a doua lectură să fie, pînă la, anexată.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Deci către lectura a doua va fi anexată lista, echipamentul, utilajul care va fi importat și scutit de plata de impozit.

Domnul Octavian Bodișteanu:

Exact. Deja este pregătită, da.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Vă mulțumesc mult.

Domnul Marian Lupu:

Încă întrebări?

Domnul Octavian Bodișteanu:

Deci această listă este pregătită în urma doleanțelor, cererilor, în urma demersurilor parvenite de la toate federațiile sportive, în dependență de specificul fiecăreia, precum și de la școlile sportive din Republica Moldova.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Chiorescu – Frațiunea PLDM:

Domnule ministru,

Care este soarta marelui proiect de investiții „Băltoaca” de la „Locomotiv”? Și acesta este un proiect sportiv sau o prestare de serviciu contra-plată? Și câți sportivi de performanță s-au antrenat acolo?

Domnul Octavian Bodișteanu:

Vă mulțumesc.

În primul rând,

Soarta, cred că noi cu toții o cunoaștem care este. Din păcate, tot obiectul a fost gajat, nu știu de ce, aici este creată comisia care investighează cazul, 2/3 din acest teritoriu a fost, practic, vândut, a rămas doar bazinul. Pentru ca bazinul să poată lucra legal este necesar ca să întoarcă toată suma, inclusiv penalitățile, inclusiv pentru celelalte 2/3 care au fost vândute.

Domnul Iurie Chiorescu:

Dar bazinul are apă, are ...?

Domnul Octavian Bodișteanu:

Bazinul are apă. Bazinul este într-o stare foarte bună și vara chiar au avut loc și ...

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule ministru,

Și încă așa o sugestie. Ținuta dumneavoastră de a prezenta lasă de dorit.

Și a doua întrebare.

Domnul Octavian Bodișteanu:

Vă rog, încă o dată să repetați.

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule ministru,

Ținuta dumneavoastră de a prezenta un proiect de lege și, în general, de a fi la tribuna Parlamentului cam lasă de dorit, așa mai ... Sînteți sportiv sau sînteți așa, nu știu cum, răslăbit, cum spun unii.

Domnule ministru,

Și nu comentați cînd eu vorbesc.

A doua întrebare.

Domnule ministru,

Cînd va dispărea repartizarea banilor după principiul apartenenții politice și nu după rezultate? Ca să vă ușurez memoria și răspunsul, cazul Federației de Haltere.

Domnul Octavian Bodișteanu:

Eu nu știu, mă iertați, aceste declarații aberante de unde le-ați luat, pentru că nu dispuneți de cifre. Deci dumneavoastră interpretați spusele colegului dumneavoastră, care ...

Domnul Marian Lupu:

Nu, ian stați.

Domnul Octavian Bodișteanu:

... se bazează pe unele fapte subiective.

Domnul Marian Lupu:

Domnule viceministru,

O clipă.

Noi discutăm un proiect ...

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule ministru,

Mata, ce, pui la îndoială întrebările mele?

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg ...

Domnul Octavian Bodișteanu:

Păi, dumneavoastră dispuneți de cifre?

Domnul Iurie Chiorescu:

Și dacă eu pun întrebare poți să răspundeți și nu le catalogați că aberații sau nu aberații.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Break, foarte corect, odată ce vorbim la capitolul „Sport”.

Eu vă rog foarte mult, întrebări la subiectul 2239. Fiindcă, în mod normal și regulamentar, dacă este vorba de alte întrebări – Ora întrebărilor, atunci, poftim, întrebări și răspunsuri. La subiect, eu vă rog foarte mult, la proiectul nr.2239 care zice: proiectul de Lege privind importul de utilaj, inventar și echipament sportiv. Vă rog.

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule ministru,

Atunci să mă informați în scris despre așa-zisele aberații ale mele, vă rog frumos.

Domnul Octavian Bodișteanu:

Bine.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Eu, în proiectul acesta de lege, nu am găsit că aveți de importat un bazin și apă, care trebuie scutit de impozite. Dacă este, vă rog, să-mi arătați unde-i asta. Că văd că discutăm de acum, într-adevăr, niște lucruri care se merită de apreciat.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări la subiect? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Domnul Octavian Bodișteanu:

Și eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Rog comisia.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Chiar dacă subiectul acestei legi este că o sumă de bani micuță a stîrnit foarte multe discuții în comisie, cel mai important lucru, care a venit inclusiv de la Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului și a fost expus și de către deputați, este că această lege ... pentru lectura a doua este important ca Guvernul să vină cu o listă exhaustivă a utilajului care va fi importat, să nu dăm o lege generală.

De asemenea, au venit mai multe propuneri. Eu cred că această lege, conceptual, poate fi votată în primă lectură, însă pentru lectura a doua va fi necesar ca să revedem tot ce ține de instituția care va mandata federațiile cu dreptul să importe acest utilaj.

Și doi. Modul cum va fi efectuat acest utilaj și anume prin faptul că lista obiectelor este necesar să fie votată în Parlament. Dacă va fi o listă, se va vota pentru lectura a doua, dacă vor apărea alte obiecte care trebuie importate, atunci, printr-o lege specială, va fi amendată Legea nr.2239.

Pornind de la cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune ca acest proiect de lege să fie votat în primă lectură, iar pentru a doua lectură vom veni cu modificări, inclusiv cu lista obiectelor care vor fi importate. Sper că reușim până la Olimpiadă.

Domnul Marian Lupu:

Doamnă vicepreședinte.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ioniță,

De obicei, Parlamentul, când votează legi care permit importul în condiții speciale, stabilește foarte clar și numărul de serie la toate obiectele. Eu îmi amintesc când în Comisia protecție socială, sănătate și familie am discutat acest subiect ...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Am spus, doamnă vicepreședinte.

Doamna Liliana Palihovici:

... cu ministrul, cu domnul ministru. El a promis că, până vom ajunge în primă lectură, Parlamentului i se va prezenta o listă. Comisia a primit această listă sau nu? Fiindcă nu a fost clar din raportul dumneavoastră.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi, în raport, doar am menționat că schimbăm în lege, expres va fi scris că nu se aprobă o lege generală, dar se aprobă, deci se permite importul conform anexei la lege, care este parte integrantă a legii, iar pentru lectura a doua ... deci comisia a solicitat ca acum, după ce votăm în primă lectură, Parlamentul poate să nu accepte, în acest caz nu are sens să mergem mai departe.

Doamna Liliana Palihovici:

Păi, întrebarea este: dacă noi avem dreptul să votăm în primă lectură fără anexă?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Desigur. Mai mult ca atât, noi, dacă Parlamentul, asta este propunerea comisiei, dacă Parlamentul acceptă.

Stimați colegi,

Propunerea comisiei este ca să nu votăm legea cum a venit de la Guvern, dar să votăm legea prin care va fi scris că se acceptă importul conform anexei. Și dacă Parlamentul acceptă în primă lectură acest lucru, atunci Guvernul va veni cu această anexă. Deci este necesar acceptul Parlamentului. Este propunerea comisiei și comisia dumneavoastră, și Direcția juridică, mulți au propus. Și noi acum, dacă acceptăm această abordare și comisia recomandă să acceptăm, atunci în lectura a doua, Guvernul va veni cu această listă, plus mai sînt și alte propuneri, că nu doar Guvernul, dar și federațiile sportive să aibă dreptul. Și noi, dacă acceptăm acest lucru, atunci în lectura a doua vom avea o listă, care va fi parte integrantă a legii pentru lectura a doua.

De aceea, noi am propus ca să votăm exact ceea ce ați spus și dumneavoastră, și alte comisii.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ioniță,

Eu propun să fie completat proiectul acestei legi cu o stipulare clară: că toate bunurile care vor fi importate, vor fi strict utilizate doar pentru pregătirea lotului olimpic și nu poate fi înstrăinat sau dat unei alte federații sau unei alte instituții în alte scopuri. Fiindcă, în acest caz, cînd votăm așa cum este, s-ar putea să nu ajung la lotul olimpic.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă mulțumesc pentru propunere.

Dacă vreau să reamintesc plenului Parlamentului că, atunci cînd noi dăm o anumită facilitate fiscală sau un drept de import special, noi de fiecare dată utilizăm o sintagmă foarte clară, fără dreptul de înstrăinare. Și lucrul acesta va fi o parte a legii pentru lectura a doua. Dar vă mulțumesc pentru faptul că m-ați atenționat. Noi, de fapt, această lege o aducem la norma care se aplică de către Parlament și în alte cazuri. De aceea, exact lucrul acesta este stipulat în raportul comisiei pentru lectura a doua și această propunere va fi luată în considerare.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule președinte al comisiei,

La acest proiect de lege sînt două variante de soluționare a problemei. Una care este propusă de către autor, de către minister: prin derogare de la norma generală. Și a doua: atunci cînd acest utilaj este importat, se plătește, plătesc toate taxele, iar ulterior taxele sînt restituite ministerului. Mie mi se pare că a doua variantă ar fi fost mai judicioasă, mai completă și mai veridică decît prima.

De ce nu s-a mers, comisia nu a propus să se meargă pe a doua variantă?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Noi, de fiecare dată, cînd vorbim de taxe, este cu mult mai ușor de administrare și de tot ca să adoptăm o lege prin care scutim de aceste taxe, decît să restituim apoi. Credeți-mă, toți acei care s-au confruntat cu problema restituirii, nu sînt sigur că vor fi de acord. Dar comisia, cel puțin, s-a oprit la ideea că noi scutim de taxe, însă nu facem o scutire generală. Și autorul a acceptat. Trebuie să spun că autorul a acceptat, dar facem, legea va avea inclusă și o listă a obiectelor care vor fi scutite pentru lectura a doua.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Chiril Lucinschi – Frațiunea PLDM:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Aici am început să discutăm despre o anumită listă a echipamentelor, care trebuie să fie scutite de plată la devamare, la procedura de devamare.

Eu vreau să vă spun: nu va fi în de ajuns doar să votăm în Parlament listele echipamentelor, pentru că noi trebuie să votăm și suma totală cît va constitui această derogare, cît va costa pentru bugetul național, adică și aceasta trebuie să știm. Ca să nu ne trezim noi cu un număr de 100, de 200, de 1000 de unități și să nu știm care este totuși costul acestei legi?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru atenționare. Exact în momentul în care vom primi această listă, și vor mai fi propuneri. Din cîte cunosc, s-a discutat în comisie, se va propune ca în Comisia economie, buget și finanțe lista să o aducă nu doar Guvernul, dar eu știu că și federațiile. Atunci noi vom examina în comisie și vom informa plenul Parlamentului asupra întrebării pe care dumneavoastră ați formulat-o.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Mihai Godea:

Partidul Acțiunea Democratică.

Domnule președinte al comisiei,

Conform practicii pe care o avem aici, în Parlament, pe lîngă lista utilajului, pe lîngă suma totală noi, de obicei, adoptăm asemenea legi și asemenea facilități, dacă vreți, pentru instituțiile publice și fără drept de înstrăinare. Dumneavoastră ați menționat: ”fără drept de înstrăinare”.

Eu cred că în lista respectivă trebuie să fie neapărat și beneficiarii acestor echipamente. În așa fel ca să rămînem în cîmpul și legal, dar și conform experienței și practicii parlamentare pe care am avut-o pînă acum. Pentru că eu înțeleg, aici probabil și federațiile ar putea, chiar dacă nu sînt instituții publice, școlile sportive sau... dar lucrul trebuie să fie specificat foarte clar, ca noi să știm ce votăm în lectura a doua.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu vă mulțumesc.

Într-adevăr, atunci cînd votăm o lege legată de scutiri de taxe, noi întotdeauna indicăm beneficiarul, deoarece urmează norma legală fără dreptul de înstrăinare. Ei deodată trebuie să știe în ce beneficiu și restricții intră. De aceea, noi... cu certitudine lista va avea cîteva coloane, unde va fi exact obiectul, beneficiarul.

Și eu cred că noi pentru... Și acum trebuie să acceptăm lucrul acesta că vor avea dreptul să propună nu doar... Parlamentul va vota în ultimă instanță, dar propunerile pot veni, nu doar decît de la Guvern, cît și de la federațiile profesionale.

Și noi votăm lucrul acesta. Fapta politică constă într-aceea că noi, de fapt, dorim să încurajăm participarea noastră la... Cred că nimeni nu pune la îndoială necesitatea acestei legi. Vrem să facem ordine ca să fie totul așa cum am practicat și pînă în prezent.

Domnul Mihai Godea:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule președinte al comisiei.

Luare de cuvînt, domnul Juravschi.

Domnul Nicolae Juravschi:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Onorată asistență,

E clar că cunoaștem evoluția organului centralizat de specialitate în timpul independenței. Am reușit să schimbăm denumirea organului de șapte ori pînă în prezent. E clar că aș vrea, din start, să mulțumesc Parlamentului pentru integrarea europeană nr. 1 și Guvernului că, totuși, au ținut de cuviință și au găsit posibilitatea să creeze Ministerul Sportului, fiindcă era binevenit, era just ca în societatea noastră să revenim, să readucem acele tradiții în sport, să revenim la sănătatea națiunii.

Dar, cu părere de rău, părerea mea personală și a sportivilor, a federațiilor e clar că, în acest timp, de doi ani, toate nu le-am reușit să le facem. Și anume ne-am

limitat la repartizarea banilor alocați de stat, repartizarea banilor prin federații și într-un mod absolut incorect. Ceea ce facem noi nu face nici o țară în lume.

În orice organizație, la începutul anului se face un buget, se fac niște calcule ce necesități și posibilități sînt. Și e clar că se primesc acești bani. Federațiile, respectiv, la rîndul lor, fac careva clarități și găsesc și ei bani din afara bugetului, ca să vadă unii care este soluția de a rezolva problemele Federației.

La noi, în fiecare zi, practic, toate federațiile sînt pe minister, pînă în ultima zi va fi cantonament, va fi deplasare la competiție sau nu va fi. Ceea ce nu este corect. La început de an banii respectivi trebuie să fie repartizați federațiilor și federațiile trebuie să-și facă programul lor de activitate.

În schimb, cred că noi n-am atras atenția altor obiecții foarte importante pentru societatea noastră. Și anume școlilor sportive din teritoriu care sunt, practic, într-o situație deplorabilă, trebuie numaidecît să avem o politică a statului anume la renovarea sau la menținerea acestor școli. Sportul în masă, după cum știți, în timpul anilor '80 noi avem, practic, cu 60% – 70% sportul în masă era mai practicabil decît astăzi.

Instruirea antrenorilor. Noi, pe an ce trece, tot cadrul antrenorilor îmbătrînește în țară la noi și antrenori tineri, cadre tinere nu prea vin în ramură. Inventarul sportiv, ceea ce a abordat problema domnul ministru este corect. Inventarul sportiv, eu cred că la acest capitol noi cu legea aceasta nu rezolvăm nici 10% din necesitățile care sînt aici. S-a expus și domnul Lucinschi, s-au expus și alții, domnul Bolboceanu.

Noi trebuie să ieșim cu o propunere mai amplă, inclusiv chiar, dacă vorbim de Jocurile Olimpice, Comitetul Olimpic este organul care este în exclusivitate... are exclusivitate pentru prezentarea lotului la Jocurile Olimpice. S-a evitat chestia aceasta.

Se putea de discutat, de văzut, să facem un proiect împreună, ca să ieșim cu un act normativ normal, dar nu așa cum s-a procedat. Și multe, multe alte subiecte care, în principiu, sînt în obligațiunea și rolul ministerului, dar astăzi ministerul, cum am spus, ne-am limitat toți doar la repartizarea acelor bani care sînt din bugetul statului.

Și vreau să vă spun și altceva. Că, nereușind să facem lucrurile cele mai importante, pe care le necesită societatea și sportul astăzi, reușim în schimb, alte lucruri să rezolvăm: mult așteptatul Stadion Republican sau istoria Stadionului Republican. Noi demult ducem negocieri, căutăm soluții cum totuși vom rezolva această problemă?

La care știți că una din probleme este că pe pămîntul actualului, adică al fostului Stadion Republican astăzi avem deja 11 proprietari sau chiar și mai mulți, care sînt deja cu acte, practic, în regulă că sînt proprietari ai acestui lot de pămînt. Și studiind eu această întrebare, observ că domnul ministru Cebanu semnează aceste acte pentru a înstrăina acest pămînt.

Eu întreb totuși, pînă la urmă: ce să facem, ce să spunem noi olimpicilor, sportivilor cei care, într-adevăr, depun efort, depun sănătate pentru sport? Și cineva le rezolvă soarta sau zic...

De aceea, aş vrea să luăm în privinţa sportului aşa, un act mai serios, domnule ministru, decât l-aţi prezentat dumneavoastră. Că şi nu în zadar am întrebat de ce nu vă prezentaţi când am făcut interpelarea? Fiindcă sînt probleme foarte multe în sport, în domeniul culturii fizice şi sportului. Şi ar trebui să vă prezentaţi ca să negociem, să punem problemele aşa cum trebuie în Parlament, în societate, să le cunoască şi să le rezolvăm toţi împreună.

Vă mulţumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimaţi colegi,

În condiţiile raportului comisiei de profil, voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr. 2239. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Vă mulţumesc. Proiectul este aprobat.

Proiectul de Lege nr.1684 pentru modificarea şi completarea unor acte legislative. Iniţiativa domnului deputat Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Preşedinte,

Stimaţi colegi,

Analizînd datele Procuraturii Generale, ale Ministerului de Interne şi ale Ministerului Protecţiei Sociale şi Familiei, constatăm că comiterea infracţiunilor privind viaţa sexuală cu minori în calitate de victime înregistrează tendinţe de creştere din an în an a numărului crimelor din această categorie şi a numărului de infractori atît din numărul adulţilor, cît şi din numărul minorilor.

Chiar dacă Codul penal al Republicii Moldova conţine pedepse aparent suficiente pentru aceste infracţiuni, studiul pedepselor, efectiv aplicate în ultimii cinci ani pentru infracţiunile cu caracter sexual, sînt vădit insuficiente pentru a contribui la dezrădăcinarea acestui fenomen. Astfel cele mai frecvente pedepse pentru violarea copiilor sînt: doi ani privaţiune de libertate cu suspendarea condiţionată pentru un an, şase luni privaţiune de libertate. Iar cele mai multe cauze sunt, pur şi simplu, clasate. În aceste condiţii, violatorii se întorc în mediul lor obişnuit într-un termen care nu depăşeşte doi ani, de cele mai multe ori aceştia recidivează.

Astfel, în ultimii 5 ani, perioadă supusă verificării, conform datelor Ministerului de Interne, 15 persoane au fost atrase la răspundere penală, în mod repetat, pentru săvîrşirea infracţiunilor în sfera vieţii sexuale, îndreptate împotriva copiilor.

Cu toate acestea, considerăm că statisticile oficiale nu reflectă pe deplin şi nu oferă o imagine completă asupra fenomenului pedofiliei, ce ia amploare în Republica Moldova. Fapt ce se datorează implicit complexităţii şi cumulului de circumstanţe şi a factorilor sociali, manifestaţi prin neadmiterea de către părinţi a divulgării datelor de această natură, comisă asupra copiilor săi.

Mai mult decît atît, în ultimii ani, cu regret, Republica Moldova a devenit o atracţie turistică mai deosebită pentru pedofilii din statele europene şi SUA, copiii noştri devenind ţinte accesibile poftelor morbide ale acestor monştri transnaţionali.

Iar statisticile nici pe departe nu înregistrează dimensiunile alarmante ale acestor infracțiuni.

Cu siguranță, adoptarea acestui proiect de lege va descuraja și va ține departe de Republica Moldova acești subiecți ai infracționalității sexuale. Esența acestei sancțiuni constă în administrarea unui medicament special, tratament ce are ca finalitate inhibarea ireversibilă a dorințelor sexuale ale criminalilor. Recent, mai multe state europene, printre care Germania, Danemarca, Suedia, Polonia sau Federația Rusă au adoptat în legislațiile naționale astfel de reglementări.

Astfel, în Polonia, castrarea chimică a fost legalizată în septembrie 2009, lipsind caracterul benevol al acestei măsuri. Decizia finală privind aplicarea acestei sancțiuni este luată de către instanța de judecată cu cel puțin 6 luni, înainte de a fi eliberat din penitenciar, iar în cazul victimelor violurilor în vârstă de pînă la 15 ani castrarea chimică a făptuitorului este obligatorie.

Implementarea acestei legi în Polonia și-a demonstrat eficacitatea. Crimele, violurile împotriva copiilor s-au redus cu aproape 70%.

În aceste condiții și ținînd cont de specificul jurisprudenței Republicii Moldova, propunem ca pentru pedofilie castrarea chimică, ca măsură de siguranță, să fie obligatorie, iar pentru alte infracțiuni grave, ce atentează la libertatea și inviolabilitatea sexuală a persoanei, ca măsură de siguranță, aplicată, după caz, la individualizarea pedepsei.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr. 4.

Domnul Ghenadie Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Stimate domnule deputat,

Dumneavoastră ați vorbit despre ireversibilitatea acestei proceduri. Cunoașteți dumneavoastră că totuși această intervenție sau operație are efect reversibil. Eu, personal, de fapt, funcția sexuală poate să se restabilească în cîteva zile, chiar se vorbește. Am privit întîmplător o emisiune în care se vorbea despre specialiștii... medicii vorbeau despre acest lucru. Și s-a dovedit, ceea ce vorbiți dumneavoastră despre ireversibilitate mai curînd are efect psihologic, care poate fi depășit. Aceasta este ceea ce cunosc eu din această emisiune de popularitate, dar la care s-au pronunțat specialiștii medici.

Vă rog să răspundeți la această întrebare.

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Eu cred că experiența țărilor care au implementat în anumite state din Statele Unite ale Americii... această practică este utilizată încă din anii □20 ai secolului trecut. Rînd pe rînd, i-a mai multe state au implementat aceste prevederi și sînt

departe de gîndul că doar ia speriat din punct de vedere psihologic pe acei care au fost tratați.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Nu este vorba. Am înțeles.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu sînt medic, dar vreau să vă asigur că nu sînt declarații statistice care vin din Polonia, din Rusia sau din alte țări, pe care le-am enumerat mai sus.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Deci dumneavoastră... Vă mulțumesc pentru răspuns.

Dumneavoastră operați acum cu experiența altor țări, inclusiv din anii □20. Toate cele mai moderne, în primul rînd, țările pe care le-ați enumerat nu au în legislație, cu micile excepții, obligativitatea.

Mai mult decît atît, este pus, cum și ați scris și dumneavoastră, ați menționat în nota informativă, faptul că se propune pentru eliberarea înainte de termen această procedură. Și nu este vorba de sperietură, dar este vorba despre efectul psihologic de inhibare a funcției prin efect psihologic.

Eu vreau să vă spun altceva. Vă mulțumesc pentru acest răspuns.

Acest proiect cu scop nobil, în acest caz, nu va avea efectul scontat și este unul iar din nou neplin, neîmplinit. Eu unul propun, sînt pentru, dar propun o înăsprire a legislației pe măsura acestor crime sexuale împotriva, în genere, a crimelor sexuale și mai ales a celor împotriva copiilor.

Cum să fac aceste propuneri?

În primul rînd, cred că va constitui o nouă inițiativă legislativă – pedeapsa pe viață pentru aceste crime. Interzicerea eliberării înainte de termen pentru aceste crime și multe altele.

Cum am spus, posibil că va fi o altă inițiativă care va soluționa această problemă prin înăsprirea legislației.

Ceea ce propuneți dumneavoastră, aș putea să susțin cu aceste, deci cu această menținere pe care v-am spus-o.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Că nu soluționează problema.

Domnul Marian Lupu:

...da.

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Am văzut colegii dumneavoastră medici deja ieșind la microfoane, probabil să polemizeze cu dumneavoastră pe această temă.

Cu adevărat, în unele state, care aplică această pedeapsă, se aplică doar la / sau cu acordul făptuitorului.

Personal, m-am inspirat la scrierea acestui proiect de lege din formula aplicată în Polonia. Ori acolo nu este cerut acordul făptuitorului atunci când este vorba despre violuri înfăptuite la adresa copiilor.

Aceeași prevedere, la fel de dură, a fost adoptată recent și în legislația Federației Ruse și eu sînt departe de gîndul că aceste țări au adoptat aceste prevederi doar pentru a constitui o sperietoare pentru acei care au de gînd să săvîrșească aceste crime odioase.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Pentru a avansa, fiindcă mai sînt colegi care doresc să se pronunțe pe marginea acestui subiect, eu gîndesc că sîntem astăzi la etapa primei lecturi. Pîna la lectura a doua, nimeni și nimic nu ne împiedică pe noi, corpul de deputați, într-o asemenea problemă de seriozitate maximă, să identificăm și alte metode posibile, dacă aceste metode, noi vorbim de metoda chimică, nu și-au demonstrat eficiența sută la sută.

Dar ce, pe lumea aceasta există doar o singură metodă de castrare? Gîndesc că sînt mai multe, cel puțin eu știu una sigură. (*Rîsete în sală.*)

Stați puțin. Eu n-o să înțeleg și nu înțeleg de ce noi chicotim în sală cînd discutăm acest subiect. El nu este vesel deloc. Și eu aș ruga o maximă concentrare a noastră.

Există dubii pe marginea metodei propuse. Avem lectura a doua. Haideți să venim cu alte metode adiționale, alternative, dacă doriți, pentru a ne asigura că acest gen de crimă odioasă va fi penalizată pe potrivă, cu efecte sigure.

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Timpul este un factor important aici. Deci nu pot să opresc pe nimeni și să zic: nu veniți cu alte inițiative. Veniți, dragii mei, dar haideți să ne concentrăm pe acest proiect de lege ca să-l aducem cu o finalitate garantată, în termene restrînse.

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Dacă îmi permiteți, mulțumesc foarte mult pentru susținere. Eu sînt absolut sigur că fiecare cetățean, fiecare deputat și colegii conștientizează importanța acestei inițiative pe care o aprobăm astăzi, mai ales imperativele care au stat la baza scrierii acestui proiect de lege.

În procesul de discuție, în comisie, a apărut ideea ca castrarea chimică să nu fie aplicată în primele 3 luni, așa cum am scris, de detenție, ci așa cum este în

Polonia și eu accept acest lucru, în ultimele 3 luni de detenție, pentru a preveni eventuale erori judiciare care pot fi înlăturate pe parcursul executării pedepsei.

Cea de-a doua modificare, care, din start, este necesară a fi realizată în textul legii la articolul 3, am scris în iulie anul trecut că legea va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2012, termen depășit, de aceea propun ca acest termen să fie înlocuit cu 1 iulie 2012, pentru ca Guvernul să reușească să-și aducă actele sale normative și legislative în concordanță.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Domnule autor,

Constituția Republicii Moldova garantează dreptul la viață și integritate fizică și psihică. Articolul 24 din Constituție prevede că nimeni nu va fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

Cum considerați dumneavoastră, proiectul dumneavoastră coincide sau... cu normele constituționale?

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă mulțumesc foarte mult pentru întrebare.

Era una din temerile cele mai mari ale acestui proiect de lege. Atunci când am scris acest proiect de lege conformitatea acestui act legislativ cu normele constituționale ale Republicii Moldova și anumite angajamente, anumite convenții internaționale pe care le are Republica Moldova, însemnate în plan european sau internațional, în domeniul respectării drepturilor omului.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

А... Так противоречит Конституции.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule deputat,

Stimați colegi,

Domnule președinte Stoianoglo,

Stimați colegi,

Cu siguranță, dacă în Federația Rusă, dacă în România, dacă în alte țări membre ale Uniunii Europene a fost posibilă adoptarea acestor prevederi și nimeni nu a fost sancționat, nimeni nu a fost exclus din Consiliul Europei sau orice alte repercusiuni de natură internațională, cu siguranță, nici pentru Republica Moldova nu va constitui un atac la drepturile fundamentale ale omului.

Or, pericolozitatea acestei probleme, care există în Republica Moldova, este una foarte și foarte mare.

Dacă în țări vest-europene cu cultură, cu democrație, probabil nu există această problemă în Republica Moldova avînd în vedere complexitatea de situații în care ne aflăm, vă spuneam, și sînt date oficiale ale acesteia și pot fi verificate.

Am făcut interpelările de rigoare la Ministerul de Interne, la Procuratura Generală, Republica Moldova s-a transformat în ultimii ani într-o speluncă, într-o destinație turistică pentru bolnavii din întreaga lume și din întreaga Europă, și vin aici să-și satisfacă poftelile carnale și noi trebuie să oprim această lege, sunt... acest desfrâu.

Sînt absolut sigur că, dacă vom adopta în legislația noastră asemenea prevederi, ei vor sta acasă, departe de Republica Moldova și își vor căuta de treburile lor acolo de unde vin.

Domnul Marian Lupu:

Sau dacă vin, îi prindem aici și...

Microfonul nr. 5.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci domnule Președinte,

Să nu credeți că, și colegii să nu creadă că eu optez pentru castrarea chirurgicală, cu toate că este mai eficientă și mai puțin costisitoare. Dar aceea ce se referă... domnule Ciobanu, nu vă faceți probleme. În cazul în care o să fie aplicate preparate de calitate, nu ca unele preparate de la unii producători de la noi în Moldova, desigur, efectul o să fie ireversibil.

Probleme nu-s aici.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule deputat,

Dumneavoastră propuneți ca castrarea chimică să fie aplicată obligatoriu de instanța de judecată, ca măsură de siguranță pentru săvîrșirea doar a infracțiunilor prevăzute de articolul 171 alineatul (3) litera b), adică săvîrșit cu bună credință asupra unui minor, și, respectiv, articolul 172 alineatul (3) litera a).

Nu credeți dumneavoastră că prevederile articolului care se referă la săvîrșirea unui viol asupra persoanei sub ocrotirea protecției, la educarea și tratamentul făptuitorului sînt infracțiuni mai puțin grave sau că victimele acestor infracțiuni au mai puțin de suferit?

Și dacă dumneavoastră acceptați că anume această prevedere de la alineatul (3) al articolului 71 litera a), persoane care se află în grija, sub ocrotirea, protecția, la educarea sau tratamentul făptuitorului, să fie introdusă sau inclusă tot la castrarea chimică obligatorie și argumentez de ce.

În ultimul timp, avem tot mai multe cazuri de viol al copiilor minori fie de către chiar părinții biologici sau fie de părinții adoptivi și eu cred că această măsură undeva ar veni să prevină acest abuz sexual în familie.

Cum credeți?

Domnul Valeriu Munteanu:

Este adevărat, domnule Deliu. Poate nu de părinții adoptivi, ci poate de concubinul mamei sau a tatălui. Avem tot mai dese aceste derapaje psihologice, le zic eu, și în presă sînt, persistă asemenea situații.

Cu adevărat, această problemă a fost relevată într-o adresare și de anumite ONG-uri care au ca obiect de activitate protecția drepturilor copiilor.

Eu vă dau perfectă dreptate și sînt absolut sigur că, pentru lectura a doua, trebuie perfectat și adus în concordanță cu amendamentul dumneavoastră. Urmează doar ca acest amendament... să fie convinși și membrii Comisiei juridice, numiri și imunități din care faceți parte și dumneavoastră.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Munteanu:

Pentru ca lectura a doua să îmbrace forma pe care ați prezentat-o.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Vladimir Hotineanu – *Fracțiunea PLDM:*

Stimate domnule Președinte,

Eu vin în susținerea, în primul rînd, a autorului și vreau un pic doar să completez cele menționate de deputatul Brega.

Într-adevăr, noi nu putem merge în formula castrării chirurgicale, fiindcă castrarea chirurgicală va atinge nu numai procesul de libido și procesul de erecție, el va atinge schimbări hormonale foarte grave și la momentul dat, deci în această situație este binevenită și chiar absolut indicată castrarea chimică pentru care pledez și chiar rog Comisia juridică, numiri și imunități să-și expună posibilitatea votării în două lecturi a acestei legi...

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Mulțumesc.

Această îndoială de efectivitate a acestei proceduri a apărut în cadrul polemicii pe care am privit-o, cum am spus, într-o emisiune. Polemica s-a referit anume la momentul adoptării legii respective în Rusia, numai că a fost mult mai extinsă, pentru că atunci cînd s-a vorbit că nu este atît de eficient ceea ce a spulberat aceste îndoieli, mi-au spulberat colegii din Parlament, domnul Brega și domnul Hotineanu, vorbim despre unele medicamente care sînt forte.

Deci de unde a apărut acest lucru, pentru că, dacă nu este eficace, atunci eu aş rămîne la propunerea mea și, dacă s-a propus ca să fie votat în două lecturi, nu știu dacă este posibil.

Și aș vrea să spun că, pentru a înăspri legea, eu aș propune introducerea unui articol care s-ar referi la pedeapsa pe viață pentru această crimă, mai ales împotriva... crimele sexuale împotriva minorilor. Una.

Și a doua. Neapărat de a scoate posibilitatea de a fi eliberați criminalii respectivi înainte de termen.

Aceste două, nu știu dacă pot fi constituite amendamente pentru a doua lectură, dacă vom vota în două lecturi, eu sînt gata să votez în două lecturi această lege și atunci aș propune ca să fie o nouă inițiativă legislativă, poate că o fac chiar eu.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Eu cred că președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, domnul Popa, se va putea expune și asupra propunerilor dumneavoastră în situația în care, domnule deputat, nu insistați. Cu adevărat, propunerile dumneavoastră pot face obiectul altei inițiative legislative care, cu siguranță, va veni să îmbunătățească cadrul legislativ și normativ în acest domeniu.

Cu siguranță, nu pretind că această inițiativă vine să epuizeze și să rezolve întru totul toate problemele grave, existente în acest sistem.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Domnule autor,

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

De altfel, dacă va fi necesar un timp suplimentar pentru a examina aceste propuneri, să nu uităm că noi și mâine avem ședința plenului Parlamentului și dacă pînă mâine comisia reușește să se expună, ușor revenim și votăm proiectul pregătit.

Domnul Victor Popa:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog, domnule președinte.

Domnul Victor Popa:

Stimați colegi,
Domnule Președinte,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege nr. 1684, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul Valeriu Munteanu, și a constatat următoarele.

Obiectivul de bază al inițiativei legislative este completarea Capitolului X din Codul penal, măsurile de siguranță, cu un articol nou 104¹ care prevede castrarea chimică și are ca scop înlăturarea unui pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor infracționale privind viața sexuală.

Aceste măsuri de siguranță, dispuse de către instanța de judecată, vor fi aplicate obligatoriu pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolul 171 alineatul (3) – violul persoanelor care se află în grija, sub ocrotirea, protecția, la educarea sau tratamentul făptuitorului unei persoane minore în vîrstă de pînă la 14 ani, alte circumstanțe grave.

Castrarea chimică va fi efectuată de către instituțiile medicale, în comun cu instituțiile penitenciare, în primele 3 luni de ispășire a pedepsei închisorii după rămînerea irevocabilă a sentinței de condamnare, conform unui regulament adoptat de către Guvern.

Pentru introducerea în Codul penal a măsurilor de siguranță, castrare chimică, s-au expus Comisia permanentă administrație publică și dezvoltare regională, Comisia protecție socială, sănătate și familie.

Au dat avize negative Comisia agricultură și industrie alimentară, Comisia drepturile omului, și relații interetnice, Direcția juridică a Parlamentului, invocînd, aceasta ar contraveni articolului 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale de la 14 noiembrie 1950 care prevede că nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

Cu această ocazie, vreau să constat că, de fapt, această aplicare nu poate fi considerată nici tortură și nici tratament inuman sau degradare. Invers, este mai uman pentru protecția copiilor, sănătatea fizică și psihică a acestora.

Totodată, menționăm că în unele țări din Europa cum ar fi: Estonia, Finlanda, Republica Cehă, Ungaria, Israel se discută astfel de proiecte de lege care prevăd o astfel de pedeapsă, iar în astfel de țări ca România, Rusia, Polonia deja au fost adoptate legi privind castrarea chimică.

Pornind de la cele menționate, Comisia juridică, numiri și imunități, cu majoritatea de voturi, a decis să propună Parlamentului examinarea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Legie nr. 1684.

Deoarece aici a fost și propunerea ca să-l adoptăm și în lectura a doua, dacă nu vor fi amendamente sau cei acare au propus amendamente insistă poate să le votăm chiar azi sau și le retrag, am putea adopta acest proiect și în lectura a doua.

Deoarece, domnule Ciobanu, pedeapsa pe viață este, nu cred, aici ar trebui să consultăm și specialiștii din domeniu, pentru că cred că castrarea chimică este cu mult mai efektivă.

Eu am... finalizez.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte,

Spuneți-mi, vă rog, aveți cumva stabilită o ședință pe parcursul zilei de astăzi sau a comisiei...

Domnul Victor Popa:

Poate...

Domnul Marian Lupu:

Pe alte subiecte?

Domnul Victor Popa:

Poate, posibil mâine, domnule Președinte, dar în dependență cum evoluează problema cu membrii Comisiei Naționale de Integritate.

Domnul Marian Lupu:

Nu, eu chiar aș vrea să vă rog foarte mult să ținem cont de faptul că vroiam să propun ca mâine ședința s-o începem la 9 dimineața. La 9, că avem o listă mai redusă de subiecte și, în acest caz, țineți cont de această propunere. Pentru ședințele eventuale ale comisiilor faceți, vă rog, astăzi sau nu mai târziu de ziua de mâine, ora 8.00 dimineața, ca să se reușească pînă la 9 să venim cu încheierile respective.

Și atunci, dacă evoluează discuțiile și mai e o ședință, poate vă mai gândiți pînă mâine. Domnul Ciobanu, alții dintre colegi poate vin cu alte propuneri și atunci votăm în lectura întâi astăzi și, eventual, ne propunem să votăm proiectul pregătit în lectura a doua pentru ziua de mâine.

Microfonul nr. 4.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Domnule Președinte.

Eu sînt gata să votez azi în două lecturi, pentru că m-am decis să fac o nouă inițiativă legislativă.

Domnul Marian Lupu:

Alte propuneri? Nu sînt.

Domnule președinte.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Dacă domnul Ciobanu își retrage aceste.

Domnul Marian Lupu:

Da, dumnealui a spus adineauri că nu insistă, fiindcă o să vină...

Domnul Victor Popa:

Da, atunci am putea.

Domnul Marian Lupu:

...un alt proiect.

Domnul Victor Popa:

Să-l adoptăm în lectura a doua, dacă alte amendamente...

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Tudor Deliu:

Domnule Președinte,

Deci autorul a acceptat includerea la alineatul (2) articolul 104¹ prevede... deci literei a) din alineatul (3) a articolului 71 – persoane care se află în grija, sub ocrotirea, protecția, la educarea sau tratamentul făptuitorilor.

Așa-i, domnule Munteanu, am înțeles?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Adevărat. Da, este adevărat. Susțin această propunere.

Domnul Marian Lupu:

Alte propuneri?

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

În calitate de autor, în situația în care distinșii colegi vor dori să aprobăm această inițiativă în două lecturi, un amendament propriu. La articolul 104¹ – castrarea chimică, alineatul (4) – castrarea chimică se efectuează de către instituții medicale, în comun cu instituțiile penitenciare, conform unui regulament aprobat de Guvern, și schimbăm, nu în primele 3 luni de ispășire a pedepsei, ci în ultimele 3 luni de ispășire a pedepsei.

Și la articolul 3. Prezenta lege intră în vigoare nu de la 1 ianuarie 2012, ci de la 1 iulie 2012, pentru ca și Guvernul să aibă suficient timp să-și aducă în concordanță actele sale.

Domnul Marian Lupu:

Dar pot să pun aici o întrebare: care-i diferența, în primele 3 luni, în ultimele 3 luni?

Domnul Valeriu Munteanu:

Au fost formulate anumite rezerve vizavi de eventuale erori judiciare, vizavi de epuizarea tuturor căilor de atac.

Domnul Marian Lupu:

Am înțeles. Corect. Da, în caz de... De acord.

Alte propuneri? Nu sînt.

Domnule președinte al comisiei,

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Proiectul nr.1684. Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură rog să voteze. vot unanim. Proiectul este aprobat în primă lectură.

În condițiile celor propuse și acceptate în cadrul discuției aici, în ședința plenului Parlamentului, fracțiunile parlamentare, obiecții lectura a doua? Nu.

Deci, în aceste condiții, voi supune votului adoptarea proiectului nr. 1684 în lectura a doua. Cine este pentru rog să voteze.

Rog rezultatele.

Microfonul nr. 5.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 29.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 27.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

56 de voturi „pro”. Împotrivă? Zero voturi.

Proiectul de Lege nr. 1684 este adoptat în lectura a doua.

Proiectul... Cu care începem, concurența sau... Cu care proiect ar fi cazul să începem: concurența sau ajutorul de stat? Nu există interrelații între ele. Care-i primul?

Microfonul nr. 1.

Doamna Viorica Cărare – Director general al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței:

Ajutorul de stat e primul.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Proiectul nr.2147. Proiectul de Lege cu privire la ajutorul de stat.

Doamnă Cărare, directoarea Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței,
Vă rog.

Doamna Viorica Cărare:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Propunem pentru examinare și adoptare proiectul de Lege cu privire la ajutorul de stat. Cadrul normativ actual al Republicii Moldova nu conține prevederi și nu reglementează ajutoarele de stat. Adică, sprijinul financiar selectiv al statului, acordat agenților economici care distorsionează concurența.

Elaborarea și adoptarea Legii cu privire la ajutorul de stat are ca obiectiv instituirea unui mecanism de autorizare, monitorizare și raportare a ajutoarelor de stat, acordate în vederea asigurării unei concurențe loiale pe piețele de mărfuri ale Republicii Moldova.

Adoptarea Legii cu privire la ajutorul de stat constituie o prioritate națională, prevăzută de documentele strategice, cum ar fi: Strategia națională de dezvoltare pentru anii 2008 – 2011, Planul de acțiuni privind implementarea acestei strategii, Planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor Comisiei Europene pentru instituirea zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Proiectul de Lege cu privire la ajutorul de stat vine întru realizarea angajamentelor Republicii Moldova față de Uniunea Europeană, asumate prin mai multe acorduri internaționale. Proiectul de lege este elaborat în conformitate cu standardele și practica europeană și a fost avizat de Directoratul General pentru Concurență al Uniunii Europene, de către experții Uniunii Europene și de mai multe organisme internaționale.

La fel, acest proiect de lege a trecut avizarea la autoritățile publice interesate și a fost supus consultărilor publice în perioada din 2008 până în 2011 cu mediul de afaceri, societatea civilă și organizațiile internaționale.

Azi, Republica Moldova nu-și onorează obligațiile asumate prin angajamentele internaționale și anume nu păstrează și nu publică informațiile privind ajutoarele de stat acordate. Și această lege vine întru lichidarea acestor lacune. Pentru că lipsa evidenței și monitorizării ajutorului de stat nu înseamnă că ajutorul de stat, de facto, nu se acordă în Republica Moldova. Ca exemplu vreau să vă aduc la cunoștință că, conform estimărilor din anul 2009, a fost acordat ajutor de stat circa un miliard 300 milioane de lei.

Referitor la structura și conținutul proiectului este necesar de menționat că proiectul de Lege cu privire la ajutorul de stat cuprinde două capitole ce includ dispoziții generale și reglementări procedurale.

Dispozițiile generale, în paralel cu obiectul și domeniul de aplicare cu autoritatea abilitată și atribuțiile ei, cuprind prevederi privind noțiunile principale utilizate în lege și categoriile de ajutor de stat, considerate compatibile cu mediul concurențial normal.

Reglementările procedurale se referă la procedura de notificare, examinare și autorizare a ajutorului de stat, procedura de recuperare a ajutorului utilizat abuziv sau interzis, termenul de prescripție și drepturile persoanelor interesate, cât și evidența, inventarierea, monitorizarea și raportarea ajutorului de stat.

Toate aceste reglementări se referă la activitatea autorităților publice centrale și locale, fără a stabili o povară suplimentară pentru agenții economici.

În concluzie, aș dori să menționez despre necesitatea stringentă în formarea și consolidarea cadrului normativ în domeniul ajutorului de stat, acțiune impusă de angajamentele internaționale, pe care țara noastră și le-a asumat.

Vă rugăm să susțineți acest proiect.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări?

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Mocanu – Frațiunea PLDM:

Doamnă director,

Aș vrea să vă întreb, după cum ați menționat și în nota informativă, ați beneficiat de un suport de asistență tehnică privind acest proiect, vreau să știu care a fost valoarea asistenței primite pentru elaborarea acestui proiect de lege?

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc mult pentru întrebare.

Valoarea acestui proiect este un milion de euro, dar el este doar pentru asistență tehnică, pentru expertizare și noi am profitat doar de rezultate. Deci noi am profitat de expertiză, consultare și vizitele experților la noi, cât și expertizarea acestor proiecte de lege.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Deci în această sumă de 1 milion de euro s-a inclus ceea ce ați spus dumneavoastră?

Doamna Viorica Cărare:

Da.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Vizitele ...

Doamna Viorica Cărare:

Deci s-au inclus doar cheltuielile pentru experții din țările europene. Noi, încă o dată spun, am beneficiat de rezultate. Deci legile acestea, și Legea ajutorului de stat, și Legea concurenței, au fost expertizate de către ei și au fost remunerați, vizitele care sînt la noi.

Pentru că vreau să vă aduc la cunoștință, domnule deputat, că noi, practic, permanent avem experți din aceste trei țări, care au câștigat acest proiect, este vorba de Austria, Letonia și România.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Dar bugetarea propriu-zisă cine a efectuat-o?

Doamna Viorica Cărare:

Păi, este proiectul Uniunii Europene și condițiile se fac conform manualului de Twinning. Ei dau banii și, respectiv, dumnealor și distribuie.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Știu. Dar Agenția a participat la elaborarea bugetului atunci când ... în etapa inițială, înainte de începerea asistenței tehnice propriu-zise?

Doamna Viorica Cărare:

Deci Agenția a participat doar la exprimarea necesităților și sarcinilor. Noi am stabilit de ce are nevoie Agenția, de ce are nevoie economia prin prisma concurenței și am participat foarte activ la selectarea țărilor, inclusiv la selectarea personală a experților. Deci noi am insistat să prezinte experții, ca să discutăm cu ei, să-i selectăm și să profităm maximal de experiența persoanelor respective, să vină persoane care sînt la curent și știu cel mai bine domeniul respectiv.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Și a doua întrebare. În perioada următoare, care este asistența de care va beneficia Agenția pentru implementare?

Doamna Viorica Cărare:

Proiectul Twinning o să finalizeze în luna octombrie anul 2012, pentru că el trebuie să finalizeze nu doar cu aprobarea acestor legi, dar și cu aprobarea cadrului sub normativ, este vorba de un șir de acte sub normative care completează aceste două legi. Și noi acum lucrăm asupra setului de documente, ca să depunem pentru următoarea asistență tehnică. Încă sîntem în discuții cu experții europeni vizavi de care va fi forma, dar deocamdată încă nu am aplicat-o. Pentru că sînt mai multe forme, poate fi Tais, poate fi Twinning, în dependență cum vor evalua evenimentele cu legile respective și care va fi necesarul la momentul actual, cînd vom depune.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Vă mulțumesc.

Și, pentru stenogramă, vă rog să-mi expediați în detaliu bugetul proiectului Twinning, de care ați beneficiat.

Mulțumesc.

Doamna Viorica Cărare:

Cu plăcere. El este pe site-ul nostru, dar noi neapărat vi-l expediem.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Doamnă director,

La articolul 5, o întrebare. Chiar în titlul articolului „Ajutorul de stat care poate fi compatibil” și la punctul 1 „pot fi compatibile”. Norma generală legislativă prevede că stipulările în lege trebuie să fie clare, precise și exacte. Norma, pe care dumneavoastră încercați s-o propuneți în acest proiect de lege, este foarte exhaustivă.

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Problema e că această lege este o premieră pentru Republica Moldova. Noi am preluat cele mai bune practici, după cum am zis, europene și în Europa ajutorul de stat expres este interzis. Deci, din start, orice ajutor de stat se interzice.

Și, de aceea, este nevoie de așa o lege care permite un șir de excepții și de aceea se formulează articolul respectiv „Ajutorul de stat care este compatibil”. Și întreaga lege prevede în ce situații, care sînt criteriile și cînd, și cum, de cine ș.a.m.d. poate fi oferit ajutorul de stat.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Nu. Eu sînt de acord cu dumneavoastră și sînt absolut de acord că dintr-o premieră ar fi bine să facem și pentru noi o lege bună, dar, vă zic încă o dată, trebuie să venim cu norme exacte. Și, iată, dumneavoastră ați spus: ajutorul de stat compatibil. El ori e compatibil, ori nu-i compatibil, poate fi. „Poate fi” în lege nu poate fi. Deci pentru lectura a doua eu rog ca lucrurile acestea să fie concretizate și precizate, ca norma legală să aibă o noțiune clară.

Doamna Viorica Cărare:

Mulțumesc, domnule deputat.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Și a doua întrebare, la articolul, îmi pare că, 14, da, „Termenul de prescripție.” Iată aici, în general, nu înțeleg, propuneți termenul de prescripție de 6 ani. Codul civil prevede termenul de prescripție de 3 ani. Or modificăm Codul civil, or excludem 6 ani și rămînem la norma legală pe care o avem astăzi.

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc pentru întrebare, domnule deputat.

În Europa este 10 ani și europenii și acum insistă pe 10, noi am coborât la 6. Este vorba de o lege specială și de condiții speciale. Pentru că ajutorul de stat acordat poate fi sau utilizat nu după destinație și este vorba de bani publici. Și dacă se depistează și se demonstrează că ajutorul de stat trebuie să fie întors, recuperat etc., etc., deci în acest caz este vorba de termenul de prescripție.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Nu m-ați convins. Eu nicidecum nu cred că în țările europene Legea cu privire la ajutorul de stat contravine legislației acestei țări. Eu cred că noi nu sîntem o excepție și pentru Republica Moldova acest proiect de lege exact ar trebui să fie în corespundere cu norma legală pe care o avem astăzi. Pentru lectura a doua eu cred că noi aici avem de discutat și de găsit o soluție pentru articolul 14.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Într-adevăr, legea aceasta merită să fie analizată pentru lectura a doua și comisia spune. Dar cît privește cu termenul de prescripție. Noi avem și următoarea Lege controlul de stat, unde sînt anumite domenii unde se fac excepții. Și, în acest caz, într-adevăr, trebuie să fie excepție și trebuie să vedem dacă 6 sau nu chiar 10 ani de zile pentru lectura a doua. Spre exemplu, este un caz cînd într-o țară doar investigația a durat vreo 8 ani de zile. Și, în acest caz, termenul de prescripție pentru astfel de cazuri trebuie să fie chiar și mai mult, și 10 ani poate fi. Dar pentru lectura a doua vom examina, în mod special, în comisie.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Doamnă director,

Eu am două întrebări către dumneavoastră. Prima întrebare. În țările europene, conform practicii internaționale, în care țări sau în cîte țări Agenția pentru Protecția Concurenței este autoritatea abilitată prin lege cu atribuțiile respective?

Doamna Viorica Cărare:

Stimate domnule deputat,

În țările Uniunii Europene există o instituție suprastatală care se numește Directoratul General de Concurență, se află la Bruxelles, și doar el este unica instituție abilitată să acorde ajutor de stat, să autorizeze. Cînd noi vom fi, Moldova va fi membru al Uniunii Europene, la fel, această instituție va fi unica instituție abilitată și pentru țara noastră să autorizeze ajutor de stat.

Ceea ce fac autoritățile de concurență în țările din Europa acum selectează doar informația în țările lor, selectează cererile și le transmit la Bruxelles, unde se ia decizia finală.

Dar la etapa de preaderare, de exemplu în România, se ocupa Consiliul de Concurență. Deci dacă să vorbim la etapa de preaderare, trebuie să facem un studiu. Dar la etapa actuală, deja când sînt membri, aceasta este situația, deci doar Directoratul de Concurență.

Domnul Mihai Godea:

M-ați convins. Pentru că în comisie eu am avut cu totul și cu totul altă opinie, pentru că nu înțelegeam de ce trebuie autoritatea, pe care o conduceți, să dețină registru ș.a.m.d. Dar, între timp, ne-am mai documentat, ca să zic așa.

A doua întrebare. Din textul legii nu am văzut nicăieri, cum vor fi pedepsite persoanele, demnitarii vinovați în cazuri specifice? Ori lăsăm totul pe Codul penal, pe altă legislație din domeniu? Inclusiv, să zic, demnitarii din cadrul Agenției care greșesc și pe urmă se constată că au greșit sau din alte instituții de stat aferente acestui proces de acordare a ajutorului de stat.

Doamna Viorica Cărare:

Mulțumesc, domnule deputat.

Deci dacă este vorba de funcționarii din cadrul Agenției, noi doar autorizăm prin decizia consiliului, prin vot și deciziile consiliului se atacă în instanța de judecată. Aici e simplu.

Dacă este vorba de furnizori. În calitate de furnizori noi avem autoritățile publice atât centrale, cât și locale, adevărat că poate să fie o greșală din partea lor. Țările din Uniunea Europeană nu au experiență să tragă la răspundere persoane responsabile, pentru că este o fluctuație de cadre. Și, să zicem, dacă ajutorul de stat este azi distribuit și peste jumătate de an sau peste un an este altă persoană cu funcție de răspundere, nu poate fi vorba de răspundere personală.

Dar la noi astăzi este prevăzută o răspundere și conform Legii concurenței și Legii ajutorului de stat în Codul contravențional. Dar mai mulți deputați au ieșit cu o așa propunere și putem discuta pînă la lectura a doua.

Domnul Mihai Godea:

Eu cred că pentru lectura a doua am putea să ne gîndim la asemenea prevederi.

Vă mulțumesc.

Doamna Viorica Cărare:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă director,

Vizavi de pragul minim, conform căruia va fi supus verificărilor. N-am găsit nici în nota informativă o explicație suficientă în acest sens și nu știu dacă reprezintă întru totul aceste cifre voința instituției pe care o reprezitanți. De aceea, vreau să comentați aceste cifre și să ne spuneți: cum ați ajuns la acestea?

Doamna Viorica Cărare:

Mulțumesc pentru întrebare.

Deci pragul, care este în proiectul de lege prezentat, pragul ajutorului de stat, cu alte cuvinte este pragul de la care se consideră ajutor de stat, este 3 milioane de lei sau 200 mii de euro. Acesta este un prag echivalent cu pragul european. Noi, ca autoritate, considerăm că este prematur și acest prag poate să permită distorsionarea mediului concurențial la noi în țară.

Noi, ca autori de proiect, am ieșit cu un prag mult mai mic inițial, dar în urma dezbaterilor mari și largi ...

Domnul Valeriu Munteanu:

Care a fost acest prag? Exact.

Doamna Viorica Cărare:

500 mii de lei era. Și s-au purtat dezbateri timp de 3 ani de zile, din 2008, și cu mediul de afaceri, și cu autoritățile publice centrale și locale, deci foarte mult s-a discutat și, să zic așa, s-a ajuns ca în proiect să fie acum cifra de 3 milioane. Dar noi am reușit să dezbaterem acest subiect în mai multe comisii și mai multe comisii parlamentare au propus micșorarea acestui prag. Și noi vom fi foarte recunoscători dacă noi vom putea dezbate acest subiect între prima și a doua lectură și să ajungem la nivelul inițial, la 500 de mii la acest prag.

Pentru că ... care este problema, de fapt? Cu cât mai înalt va fi pragul, cu atât mai mult noi vom permite sau vom putea potențial să permitem distorsionarea concurenței în țară.

Domnul Valeriu Munteanu:

Spuneți-ne, vă rog, atunci de ce această formulă, adoptată de către Guvern, nu reprezintă voința dumneavoastră ca și autor? Cum puteți veni dumneavoastră cu un proiect care nu reprezintă voința dumneavoastră? Pentru că tot dumneavoastră după aceasta trebuie să implementați acest proiect. Pentru că restul reglementărilor sînt, pur și simplu, declarații. Important este această cifră și toate lucrurile care derivă din aceste sume.

Doamna Viorica Cărare:

Pentru că, domnule deputat, noi, cu regret, nu că ... așa-i situația, noi nu avem dreptul la inițiativă legislativă. Noi am fost autorii proiectului, l-am prezentat la Guvern și în rest derularea acestui proiect, procesul de derulare nu ne-a mai

aparținut nouă. Și noi am avut iar drept de vot pentru discuția acestuia în Parlament în calitate de autori doar deja în comisiile parlamentare.

Domnul Valeriu Munteanu:

Cine la Guvern a insistat ca această cifră să fie distorsionată de 6 ori sau mărită de 6 ori, diminuând importanța acestui proiect de lege? Pentru că, respectiv, acest lucru putea fi făcut doar în procesul de avizare și adoptare la Guvern.

Doamna Viorica Cărare:

Mie mi-i greu să vă spun cine nominal, pentru că au fost, s-au purtat un șir de discuții, mult mai multe discuții și nu la toate am participat eu personal. În marea lor parte, au participat juriștii Agenției și au participat experții noștri, colegii din România, din Letonia, mai mulți din România, dar și din Letonia la acest proiect și au fost un șir de dezbateri și mese rotunde la ghilotină etc., etc. Deci mie îmi vine greu acum să spun unde, care a fost momentul și cine a fost persoana care a luat decizia.

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Discuțiile din comisiile permanente au fost mult mai sincere și acolo știți cine a insistat să facă acest lucru, acum văd că dați dovadă de mai multă reținere.

Mulțumesc.

Și nu văd Secretariatul. Rog să fiu înscris cu o luare de cuvânt la acest proiect.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Doamna Raisa Apolschi – Frațiunea PDM:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu vin în continuarea abordării problemei de către colegul Munteanu și chiar m-ați ajutat aici, doamnă director, vizavi de a desemna un prag favorabil, bun, rațional, să zic așa.

Pentru că propunerea mea vine în vederea micșorării pragului de ajutor minim și din motiv, că în acest caz, dacă rămân deci, rămîne deci suma ajutorului de trei milioane, atunci el ar fi, ar contrazice prevederile articolului 6, alineatul (1), care prevede notificarea și autorizarea ajutorului de stat de către Agenție, atunci se reduce la minim rolul Agenției în acest sens.

Și propunerea mea este. Nu știu dacă o acceptați, pînă la urmă, dar ca ajutorul minim să fie mai mic. Bine, eu pornesc de la suma pe care o vedeți dumneavoastră rațională ”500 mii” și ulterior după text.

Pentru că în caz contrar deci nu mai este, reglementările din articolul 6 rămîn, pur și simplu, declarative și formale.

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc mult.

Noi, desigur, am vorbit și anterior și zic și acum, deci sîntem... Da, de fapt, și noi sîntem pentru aceasta ca autori, dar nu numai noi. Noi toți împreună trebuie să fim, că aceasta este Legea pentru economia națională. Și dacă vom avea o lege bună, corectă, cu un prag foarte bun...

Doamna Raisa Apolschii:

Bine, eu am înțeles că acest proiect a fost inspirat din practica Uniunii Europene. Cu părere de rău, la nivelul economic nu sîntem, nu putem concura astăzi cu Uniunea Europeană. De aceea, cred că trebuie să revenim la realitățile Republicii Moldova și să nu exagerăm acest prag. Pentru că, dacă rămîne suma de 3 milioane, așa cum este stipulat astăzi în proiectul de lege, atunci eu sînt sigură că Agenția, pur și simplu, nu mai are nici un efect. Și nu știu dacă mai este necesar de agenții, în cazul în care nu va putea notifica și autoriza, și, practic, nu se va face, nu se va avea un control în acest sens.

Eu vă mulțumesc.

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Vreau doar să reamintesc că noi discutăm aici proiectul venit de la Guvern. Doamna Cărare prezintă poziția Guvernului. Nu cred că este cazul să facem investigații. Cît privește această propunere sub formă de amendamente, este un subiect pe care deja comisia îl va examina pentru lectura a doua.

De aceea, cred că acum, în opinia mea, toate discuțiile și toate amendamentele sînt bune. Vor veni în comisii, le examinăm și deja nu atît autorul, cît comisia, se va expune și apoi plenul Parlamentului.

Și dacă ele sînt raționale, de ce nu? Vom ține cont de ele în lectura a doua. De aceea cred că pentru prima lectură nu mai avem ce discuta, decît propuneri pentru lectura a doua. Aceasta este poziția Guvernului foarte clar expusă, iar noi, ca deputați, amendamente și înainte mergem.

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 4.

Domnul Iurie Chiorescu:

Doamnă director,

În primul rând, felicitări că Agenția dumneavoastră de un an și ceva este foarte și foarte activă. Dar acum am o întrebare așa, de curiozitate. Articolul 12 cu recuperarea ajutorului utilizat abuziv sau interzis?

Doamnă director,

Vă rog frumos să-mi dați vre-un exemplu sau mai multe exemple în care Agenția dumneavoastră a utilizat sau unele acțiuni ale unora au căzut sub incidența acestui articol. Eu înțeleg că e proiect nou, dar, mă rog, așa, ați reușit să recuperați?

Doamna Viorica Cărare:

Eu v-aș da cu plăcere exemple, domnule deputat. Vă mulțumesc pentru întrebare, dar, cu regret, noi nu avem azi cadrul normativ, legea aceasta nu există. Și azi Agenția nu are împuterniciri să ghideze acest domeniu. Și acele proiecte de hotărîre de Guvern și proiecte de hotărîre de Parlament, care vin în Guvern, și noi asistăm acolo, noi le vedem, dar noi nu putem să le avizăm prin prisma ajutorului de stat atît timp cît nu există legea. Deci noi vom avea, vom fi împuterniciți cu aceste atribuții doar din momentul promulgării acestei legi.

Domnul Iurie Chiorescu:

Și încă o întrebare. Din ce an este fondată Agenția pentru Protecția Concurenței? Agenția este fondată în anul 2007. Și atunci, conform Planului de acțiuni "Republica Moldova – Uniunea Europeană" erau stipulate mai multe momente. Primul era fondarea Agenției. Doi. Era să se elaboreze Legea ajutorului de stat, conform căruia Agenția să aibă atribuții de a notifica ajutor de stat. Și, iată, noi am avut mai multe încercări. Trei ani în urmă.

Domnul Iurie Chiorescu:

Pînă în 2009 ați avut mai multe încercări, da?

Doamna Viorica Cărare:

Da, mai multe. Deci o dată legea a trecut prin Guvern, la fel expertizată. A fost întoarsă din Guvern în 2009. După aceea noi am reluat procesul acesta. Și, iată, sîntem, cu regret, în 2012 deja. Și pînă acum nu a fost, dar avem mare speranță că acum toți împreună vom depune un efort consolidat și vom avea această lege, absolut necesară pentru economia țării.

Domnul Iurie Chiorescu:

Da, vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Invit comisia cu raportul.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.2147 care se referă la ajutorul de stat. Comisia dorește să informeze plenul Parlamentului că acest proiect de lege vine în concordanță cu angajamentele pe care Republica Moldova și le-a asumat atât prin Acordul de parteneriat și cooperare cu Uniunea Europeană, cât și Acordul Central European de Comerț Liber, precum și Memorandumul privind politicile economice și financiare la care noi facem parte. În baza acestor angajamente pe care ni le-am asumat și pentru a crea niște condiții egale pe piață, și a nu permite concurență neloială, se vine cu acest proiect de lege, care este inspirat din Regulamentul Consiliului Europei și alte tratate internaționale.

Totodată, în cadrul comisiei s-a convenit ca, pentru lectura a doua, acest proiect de lege să fie concordat cu normele tehnicii legislative, este necesar de concretizat norme, cum au spus și colegii din sală, pentru a evita atât formulări, cât și ambiguități în interpretare, ca să nu fie posibile niște interpretări abuzive.

Pornind de la avizele care au parvenit din alte comisii, ținând cont de toate recomandările și amendamentele formulate sau care vor fi formulate în continuare, toate aceste lucruri sînt obiect al lecturii a doua.

De aceea, comisia propune pentru ca acest proiect de lege să fie votat în primă lectură, iar toate propunerile care au venit astăzi și vor mai parveni pe parcursul următoarelor săptămîni, vor fi examinate și vor fi parte a proiectului de lege pentru lectura a doua.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Domnule Munteanu,

Luare de cuvînt.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Proiectul de Lege cu privire la ajutorul de stat, prezentat astăzi spre aprobare, este un document important, care urma să fie adoptat cu mult timp în urmă. În Programul de guvernare al Guvernului comunist Greceanîi a fost prevăzută necesitatea reglementării ajutorului de stat, însă, la fel ca multe alte intenții din acea perioadă de tristă faimă, și acest proiect a sucombat, nefiind susținut de clanurile oligarhice comuniste, pentru care debandada este întotdeauna preferabilă ordinii.

Acum avem spre examinare un proiect de lege care instituie pentru prima dată cadrul legal de acordare a ajutorului de stat, beneficiarilor din sectoarele economiei naționale, excluzînd arbitrariul. Unii ar putea spune că acordarea ajutorului de stat contravine principiilor liberalismului.

Stimați colegi,

Partidul Liberal este o formațiune politică de dreapta, care militează pentru inițiativa individuală, concurență și restrângerea rolului statului în economie. Și sînt convins că acest proiect este elaborat într-un spirit profund liberal, deoarece scopul de bază al acestuia este anume limitarea intervenției arbitrare a statului în economie, prin stabilirea principiilor prin care anume mijloacele financiare sînt direcționate către agenții economici, fără a crea un dezechilibru concurențial.

Pîna acum, acordarea împrumuturilor, anularea impozitelor și taxelor sau reducerea prețurilor pentru anumiți agenți economici era în puterea discreționară a guvernanților, în absența unui mecanism de control asupra oportunității și legalității.

Legea privind ajutorul de stat va exclude aceste neajunsuri, fiind stabilite reglementări procedurale, stricte de acordare a ajutorului de stat. În această ordine de idei, vreau să vă spun că anume liberalismul se opune politicilor discriminatorii ale statului, care susțin unele companii în detrimentul altora, prin contracte preferențiale, amînări și anulări de impozite.

Noi, reprezentanții Partidului Liberal, luptăm pentru o piață concurențială liberă în care necesitatea intervenției statului în economie, prin intermediul ajutoarelor de stat, să fie justificată nu prin interese de partid, cum a fost, spre regret, mai bine de zece ani, ci prin rațiuni exclusiv economice.

Stimați colegi,

Necesitatea adoptării Legii privind ajutorul de stat pornește de la angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul acordurilor semnate de Uniunea Europeană și reprezintă un pas apreciabil în racordarea legislației naționale la cea comunitară, fiind în concordanță cu tratatul comunității europene și cu alte izvoare legale comunitare.

Reglementarea tipurilor de ajutor de stat și aprobarea mecanismelor de stabilire a politicilor ajutorului de stat, limitate la cazuri evidente de deficiențe ale pieței, este efectuată în baza reglementărilor europene și contribuie la ajustarea cadrului legal în vederea integrării europene.

Experiența tinerelor state membre ale Uniunii Europene, în special România și Bulgaria, ne demonstrează eficiența reglementărilor normative ale ajutoarelor de stat. Astfel, din momentul adoptării legii corespondente în 2005 și pînă la momentul aderării la Uniunea Europeană în 2007, în România au fost formulate 64 de notificări pentru autorizarea ajutorului de stat, în acest mod, asigurîndu-se și transparență în procesul decizional, și controlul societății asupra dirijării fluxurilor financiare de stat.

Unele exemple recente de acordare ale ajutorului de stat în România privesc dezvoltarea pieței producției de energie regenerabilă, sporirea productivității constructorului național de automobile "Dacia" sau salvarea Uzinei chimice "Oltchim".

După cum vedem, ajutoarele de stat pot fi destinate și companiilor cu capital străin, în acest context asigurîndu-se un climat investițional favorabil pentru dezvoltarea proiectelor durabile.

Stimați colegi,

Consider oportună inițiativa reformării Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței și acordarea acesteia a competențelor de monitorizare și control în domeniul ajutorului de stat, alături de atribuțiile de reglementare în domeniul concurenței și publicității.

Cu siguranță, concentrarea acestor domenii conexe, exclusiv în cadrul unei singure autorități autonome al administrației publice centrale va fi benefică pentru reglementarea activităților, care deformează competitivitatea agenților economici și distorsionează libera concurență.

Stimați colegi,

Cred că azi, după mai bine de patru ani de la primele inițiative de elaborare a unei legi în domeniul ajutorului de stat, avem un proiect viabil, care merită să fie susținut în primă lectură. Iar cu eforturi comune acesta trebuie perfecționat în vederea aprobării cât mai urgente în lectura a doua.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

La această etapă de dezbateri la proiectul nr.2147, voi supune votului aprobarea în primă lectură a acestui proiect. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Proiectul nr. 2147 este aprobat în primă lectură.

Și ultimul proiect pe agenda ședinței de astăzi.

Proiectul Legii concurenței. Proiectul nr. 2470. Doamna Cărare, vă rog.

Doamna Viorica Cărare:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați domni deputați,

Propunem atenției dumneavoastră pentru examinare și adoptare proiectul Legii concurenței. Legislația națională în domeniul concurenței necesită o nouă reglementare conceptuală, deoarece cadrul normativ existent este depășit și inadecvat, fapt care este recunoscut și conștientizat atât de organele publice centrale și locale, cât și de mediul de afaceri.

Proiectul Legii concurenței din Republica Moldova preia cele mai moderne concepte și prevederi din legislația și practica Uniunii Europene și din cea internațională.

Proiectul nu este prematur, ci chiar tardiv, avînd în vedere că actuala lege este depășită de evoluțiile rapide din statele membre ale Uniunii Europene și din statele din afara acesteia.

Totodată, adoptarea noii Legi a concurenței constituie o prioritate națională și un obiectiv de dezvoltare al țării, prevăzut de documentele strategice, după cum urmează. Strategia națională de dezvoltare pe anii 2008 – 2011, Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale, Planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor Comisiei europene pentru instituirea zonei de liber

schimb, cât și mai multe angajamente internaționale, asumate de Republica Moldova față de Uniunea Europeană.

Legea își propune o țintă ambițioasă să contribuie decisiv la creșterea competitivității economiei Republicii Moldova. Elaborarea și adoptarea noii Legi a concurenței are ca obiectiv asigurarea unei concurențe libere și loiale pe piețele de mărfuri ale Republicii Moldova.

În ceea ce privește structura și conținutul propriu-zis, proiectul Legii concurenței cuprinde nouă capitole și prevede următoarele elemente de bază.

Capitolul I conține obiectul, scopul, sfera de aplicare și noțiunile principale autonome domeniului concurenței utilizate în contextul legii.

În capitolul II se determină regulile de comportament pe piață în procesul concurenței și aici se prevăd expres practicile anticoncurențiale interzise. Și anume sînt interzise acordurile anticoncurențiale.

La acest capitol, un element novativ este interzicerea adoptării deciziilor anti-concurențiale de către asociații și realizarea practicilor concertate, precum și condițiile de exceptare a acordurilor anticoncurențiale.

La fel, expres este interzis comportamentul unilateral, realizat pe piață sub formă de abuz de poziție dominantă. Și aici aș vrea special să menționez că însuși faptul deținerii unei poziții dominante nu este o încălcare a legii. Și, la fel, este expres interzisă în lege... sînt interzise acțiunile autorităților publice atît centrale, cît și locale în restrîngerea concurenței.

Detectarea, constatarea și sancționarea practicilor anticoncurențiale reprezintă activitatea de bază a unei autorități de concurență. Însă întru asigurarea unei concurențe loiale pe piață, legea prevede expres care acțiuni de concurență neloiale sînt interzise și ele sînt incluse în capitolul trei.

Următorul capitol prevede ca instrument de prevenire a limitării concurenței, realizarea unui control preventiv asupra concentrărilor economice.

Capitolul 6 conține împuternicirile, limitele drepturilor și obligațiilor autorității de concurență, modalitatea de activitate și de semnare a membrilor acestui organ.

Un alt element novativ este reglementarea detaliată a procedurii de investigare a practicilor anticoncurențiale pas cu pas de către autoritatea de concurență.

Acest capitol asigură pe deplin drepturile la apărare ale întreprinderilor, prin aducere la cunoștință a raportului asupra investigației, asigurarea accesului la dosar, dreptul de prezentare a observațiilor asupra raportului, dreptul de a fi audiat și de a-ș expune opinia.

Drept consecință a nerespectării regulilor de concurență, Legea prevede răspunderea respectivă pentru întreprinderi. Acest mecanism propune individualizarea sancțiunilor după gravitatea și durata faptei și stabilirea unui nivel gradual al sancțiunilor, în dependență de natura faptei săvîrșite, impactul negativ adus pieței afectate, profitul ilegal obținut și prejudicierea intereselor consumatorului.

Și încă un element novativ și indispensabil al răspunderii, prevăzute pentru încălcările constatate, este politica de clemență. Politica de clemență este un

instrument ce asigură detectarea celor mai grave carteluri și exonerarea de răspundere sau reducere a sancțiunii în cazul denunțării și prezentării probelor relevante și pertinente pentru agenții economici.

La elaborarea și îmbunătățirea proiectului Legii concurenței a fost asigurat un proces participativ al persoanelor vizate, astfel proiectul de lege a fost avizat de autoritățile de resort, reprezentanții mediului de afaceri, a fost supus expertizei anticorupției, expertizei juridice a Ministerului Justiției, a fost declarat compatibil cu normele UE de Centrul de Armonizare a Legislației.

Totodată, ținând cont din importanța acestui proiect pentru întreaga economie, au fost desfășurate șase dezbateri publice cu reprezentanții Comisiei de stat pentru reglementare a activității de întreprinzător, autoritățile publice centrale, organele de reglementare, Asociația Investitorilor Străini, Camera de Comerț și Industrie a Moldovei, Confederația patronatelor, Asociația producătorilor naționali, Camera de Comerț Americană, Asociația băncilor și un șir de multe alte mese rotunde, inclusiv două conferințe internaționale.

Proiectul a fost avizat pozitiv și de experții internaționali din Austria, Letonia, România și de la Directoratul General de Concurență de la Bruxelles. Aceste momente-cheie și novative ale proiectului de lege am dorit să vi le menționăm și vă rugăm să susțineți proiectul.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr. 3.

Domnul Valeriu Guma – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu, doamnă președinte, vreau să vă mulțumesc pentru raportul pe care l-ați făcut dumneavoastră și în comisie, și în discuțiile pe care noi le-am avut permanent la comisie noi nu o dată am menționat necesitatea aprobării unor acte normative, unor legi care corespund rigorilor zilei de astăzi. Dar nu în ultimul moment, vreau să spun că orice lege este bună, dar ea este pînă la un bun sfârșit efectuată și administrată de personal și de oameni concreți, care activează în cadrul autorității publice, în cadrul Consiliului Concurenței, acest nou proiect de lege pe care îl reprezentați dumneavoastră.

De aceea, stimați colegi, este foarte important ca noi să înțelegem importanța acestui Consiliu al Concurenței. Și dacă noi vrem ca această lege să activeze, acest organ să activeze și această lege să fie efectuată în viață, noi, pentru lectura a doua, trebuie să venim și cu niște viziuni noi, ceea ce ține de remunerarea acestui organ.

Noi astăzi iar am amînat cu bugetele ș.a.m.d. Eu pot să constat astăzi că în domeniul regulator noi astăzi avem mai multe agenții, care toate diferă una de alta, începînd de la remunerare, de la atribuții, de la numărul de membri.

Și vreau să vă spun că Agenția aceasta este una care lasă de dorit. Nu vreau să spun că toată lumea, într-adevăr, este îngrijorată.

Și noi, deputații, când aflăm că la unele agenții regulatorii au leafă de 50, 60, 80 de mii de lei, milioane pe an, și cred că în momentul nostru, în care noi ne aflăm asta nu este un lucru benefic și, totodată, agenția, Consiliul Concurenței, dacă nu greșesc, este una din cei mai modești în privința aceasta.

Dar, totodată, cred că, doamnă, și aici aș veni cu o propunere, anume ca să venim să stimulăm să fiți cât mai bine plătiți, ca să vă creați activitatea dumneavoastră în norma normală, legală.

Dar, totodată, nu înțeleg de ce dumneavoastră veniți, ca autor, cu propunerea ca plenul Consiliului Concurenței să fie compus din 5 membri.

După câte știu, astăzi, dumneavoastră, legea, noi am delegat în Parlamentul trecut, încă când a fost delegat, 3 persoane.

Dumneavoastră, prin ordin, aveți dreptul, lege, să mai confirmați încă 4 oameni. Spuneți, vă rog, pentru ce trebuie acești 5 oameni?

Eu cred că mai bine să aveți 3 oameni, cum sînt, apropo, și în alte țări, și la Bruxelles. Știți câți vicepreședinți sînt la Bruxelles? Eu pot să vă spun, dacă nu știți. Numai 4. În Republica Moldova trebuie 5 membri, nu știu de ce. Adică, noi mai bine să facem niște lucruri ajustate la economia Moldovei, la posibilitățile noastre.

Eu aș veni cu propunerea ca noi, într-adevăr, să ne uităm la bugetul dumneavoastră. Și vin cu o propunere concretă ca, eu citesc aici: plenul, Consiliul Concurenței este constituit de conducere, Aparat Executiv. Trebuie să activeze în primul rînd, Aparatul Executiv, fiindcă plenul Consiliului Concurenței este un organ colegial decizional, care face niște lucruri, la urma-urmei, nu atît de tehnice. Ianiște decizii care sînt aranjate de personalul tehnic.

De aceea, eu vin cu propunerea să aprobăm un buget pe merite și să micșorăm, totodată, membrii Consiliului Concurenței. Eu consider că, stimați colegi, 3 sînt suficienți. Și trebuie să revizuiem tot așa și la ANRE, și la Agenția pentru Comunicații, am făcut prea mulți „nahlebniți”.

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Vreau să vă zic că experiența internațională este absolut diferită, nu este unanimitate. Aici sînt de la 3 pînă la 17 membri în Franța. Nu ne comparăm noi desigur, cu Franța.

Din punctul de vedere al eficienței sau al optimizării utilizării resurselor, desigur, dumneavoastră aveți perfectă dreptate. Deci numărul de membri ai plenului este decizia dumneavoastră, stimați deputați, și dumneavoastră o să decideți între prima și a doua lectură.

Eu, dacă îmi permiteți, aș vrea doar să abordez ceea ce ne doare și care este, într-adevăr, o problemă.

Eu aș ruga suportul dumneavoastră întru abordarea echitabilă a tuturor instituțiilor parlamentare, pentru că, adevărat, astăzi așa s-au creat condițiile, nu, așa s-a creat evolutiv, istoric că diferite instituții parlamentare, noi 7 sau 8 sîntem la număr, sînt bugetate diferit, sînt finanțate diferit și ca să vă dau numai un exemplu foarte elocvent, vreau să zic că bugetul Agenției noastre constituie

3 milioane. Este 1/3 din fondul salarial al altei agenții, nu zic care, tot parlamentare. Deci acolo fondul salarial e 9 milioane, la noi bugetul întregii, dar numărul de persoane e același.

Asta, pur și simplu, să vă exemplific. Eu asta vă rog și vă rog, dacă putem să discutăm în a doua lectură, ca să găsim o soluție că, într-adevăr, sînt probleme foarte discutabile. Am venit și noi cu o propunere, în proiect de finanțare, am discutat în comisie, sînt mai multe posibilități și vă rugăm mult să ne ajutați să fie depășită această situație și această problemă.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 5. (*Rumoare în sală.*)

Microfonul nr. 5.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Doamnă director,

Stimați colegi,

Este bine știut, și s-a reflectat adesea și în programele de guvernare, că Republicii Moldova îi lipsesc anumite instituții, în general, pentru asigurarea democrației, dar, în special, pentru economia națională și chiar pentru asigurarea normelor constituționale.

Mă refer aici la economia de piață, la libera concurență. Și evident că acest proiect de lege este binevenit.

În același timp, adesea stăm prost la capitolul „Implementarea legilor”, inclusiv la asigurarea controlului parlamentar asupra executării legilor. Și aș vrea să vă întreb cum asigurați implementarea, ca să nu transformăm Consiliul Concurenței sau viitorul Consiliu al Concurenței doar într-o bîță asupra agenților economici, pentru că se știe că avem pe piață atît monopoluri de stat, cît și private. Dacă aveți instrumentarul necesar pentru a asigura implementarea acestei legi. Dacă aveți capacitatea instituțională de a monitoriza piața și, în general, de a aplica executarea, de a asigura executarea legii.

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc pentru întrebare, domnule deputat.

Eu vreau să vă aduc la cunoștință că, de fapt, toate problemele concurențiale care există pe piață se împart în două grupe mari.

Prima grupă de probleme este concurența dintre... sau concurența neloială dintre agenții economici și atunci noi intervenim în cazul respectiv pentru a stabili este o încălcare sau nu și, respectiv, în acest caz, noi... deci deciziile autorității de concurență pot fi contestate de către un agent economic sau altul în instanța de judecată.

Dar vreau să vă spun ce este caracteristic Republicii Moldova, este al doilea grup de probleme și este mult mai mare. Este vorba de barierele instituționale în mediul concurențial. Cînd spun probleme instituționale am în vedere acele bariere de limitare a concurenței care sînt expres prevăzute în hotărîri de Guvern, în

hotărâri de Parlament, în acte normative, în ordinele miniștrilor etc., etc., unde este expres limitată concurența.

Noi, la acest capitol, ne facem și noi munca întrucât putem, dar asta ne depășește competențele.

De aceea, când dumneavoastră vă referiți la o întreprindere de stat, dacă ea este participant egal pe piața, pe o piață liberă a concurenței, noi putem interveni.

Dacă ea este favorizată de către... într-un... expres deci prevăzut într-un act, într-o lege sau într-o hotărâre de Guvern, este mai complicat. Noi ne expunem părerea, opinia, dar asta ceea ce se întâmplă azi.

În legea, în proiectul de lege care noi îl prevedem aici, aici se prevăd deja măsuri mai importante și mai, să zic așa, expres prevăzute în proiect, în legea care va fi, sper, va fi legea adoptată, de răspundere a autorităților publice centrale și locale, inclusiv a persoanei cu funcție de, a persoanei de conducere sau a persoanei cu funcție de răspundere, o răspundere personală pentru acest act de săvârșire a... de limitare a concurenței.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Da. Și a doua întrebare. Deci, evident, de competența Consiliului ține și avizarea proiectelor de acte normative pentru perioada următoare, dar prevedei în... ca pentru implementarea legii să asigurați, nu știu, revizuire completă a actelor normative care distorsionează piața sau dacă aveți această, nu știu, capacitate instituțională s-o realizați?

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc mult.

Eu vreau să vă aduc la cunoștință că noi și astăzi participăm la avizarea proiectelor legislative. Noi participăm la ședințele Guvernului cu drept consultativ, ca și alte instituții parlamentare și acele proiecte de lege care ne sînt remise, noi participăm la avizarea lor.

Nu tot timpul este luat în considerație punctul nostru de vedere, dar noi tot timpul ne dăm, deci ne exprimăm opinia și avizăm aceste legi.

În cazul în care aceste... opinia noastră noi considerăm că ea încalcă normele concurențiale și nu este luat în considerație, noi remitem copia acestui aviz în comisiile parlamentare respective. Și aici ar fi o mare rugămintă, ca dumneavoastră să ne invitați atunci când există dubii, probleme sau când există aceste avize negative pentru a, ca noi, deci să ne oferiți posibilitatea de a exprima opinia noastră sau poziția vizavi la un act legislativ sau altul, proiect.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Vă mulțumesc.

Doamna Viorica Cărare:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Această lege, într-adevăr, vizează două aspecte. Primul este instrumentarul care-l oferim Agenției și va trebui, pentru lectura a doua, să fim prudenți. Pe de o parte, să oferim instrumentarul necesar. Pe de altă parte, să nu permitem utilizarea abuzivă.

Iar cât privește funcționalitatea Agenției, este un subiect separat și noi anul trecut, vreau să informez plenul Parlamentului că noi, anul trecut, Comisia economie, buget și finanțe, am solicitat o expertiză asupra tuturor instituțiilor. Noi am monitorizat 10 instituții regulatorii independente.

Într-adevăr, există un dezechilibru enorm între aceste instituții. În privința ANPC-ului chiar am înregistrat un proiect de lege. Dacă va fi de independență, care primul va merge, poate fi înglobat în acest proiect de lege. Bugetul să fie aprobat de către Parlament, membrii să fie numiți de către Parlament. Să aducem la o cât posibilă abordare unică, ca, pe de o parte, instituția să fie funcțională, să aibă toate instrumentariile necesare, iar pe de altă parte noi, prin această lege, să oferim instrumentarul.

Printru lectura a doua, vor fi examinate și instrumentariile, și modul de numire, plus modul de raportare în Parlament. Este foarte important ca, pe lângă independență, să fie și responsabilitatea instituției.

Deci tot ce la alte instituții întărim, încercăm să întărim capacitatea, exact aceasta trebuie să fie și la ANPC, pe lângă faptul că independența și responsabilitatea, inclusiv prin raportarea anuală.

Doamna Viorica Cărare:

Sigur. Mulțumesc mult.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 5.

Domnul Oleg Bodrug – *Fracțiunea PL:*

Doamnă director,

În cadrul grupului de lucru, creat de Comisia economie, buget și finanțe, mai multe luni am lucrat împreună și vreau să salut poziția constructivă a agenției dumneavoastră și mai ales față de propunerile venite și de la mediul de afaceri.

Totodată, am discutat și acea abordare referitor la amenzi. Este vorba de amenzi destul de usturătoare, chiar dacă și în legislația actuală sînt și mai mari, dar totuși, dacă revenim la politica fiscală, votată de noi, de Parlament, la finele anului 2011, acolo tot au fost mai multe feluri de abordare a amenzilor și penalităților sub formă de procent din cifra de afaceri.

Este o metodă destul de usturătoare și complicată, pentru că astfel de metode represive într-un fel, zic eu, ar fi foarte și foarte binevenite și cred că mediul de afaceri este conștient de acest lucru.

În acel context, când agenții economici vor avea o claritate foarte și foarte bine stabilită, privitor la gravitatea încălcării lor și să fie exact acolo poziționați și sancționați cu acea amendă.

Pe când noi nu avem acest mecanism, este destul de complicat. În acest sens, am două întrebări.

Unu. Prima întrebare. Cum credeți dumneavoastră, adică care este poziția referitor la ceea ce am vorbit acum?

Și a doua. Nu ar fi mai bine ca totuși într-o etapă, prima etapă să mergem pe amenzi fixe prestabilite, clare pentru fiecare dintre agenții economici?

Doamna Viorica Cărare:

Da, vă mulțumesc mult, domnule deputat, pentru ambele întrebări.

Adevărat, noi am discutat foarte mult și am preluat cam 80% din sugestiile mediului de afaceri, le-am preluat toate care erau conform practicii europene, dar oricând mai este marjă de discuție și sigur că vom mai discuta între lectura întâi și lectura a doua, pentru că, desigur, nu se vrea amenzi. Sigur că se vor amenzi foarte mici, dar problema e una.

Problema, deci unu la mână este ca amenzile în proiectul nou al legii sînt cu 90% mai mici decît în legea actuală. Dacă azi autoritatea are agenției să pună pînă la 100% amenzi din cifra de afaceri, în noul proiect – maximal pînă la 10%.

Dar desigur, și aici se poate sau este necesar să lucrăm la formulări, să vedem cum o să le dezbatem. Dacă este nevoie, Regulamentul de individualizare a amenzilor să-l mai prelucrăm, să-l adaptăm, cu siguranță.

Dar mai este o problemă. Noi nu trebuie să stimulăm agenții economici să încalce și principiul de bază care există în Legea concurenței în toată lumea și care noi considerăm și sper că și dumneavoastră la fel, toți împreună considerăm că trebuie să fie un efect de la amenzi.

Deci amenzile trebuie să fie comăsurabile cu încălcarea, cu venitul sau cu profitul pe care l-a obținut agentul economic în urma acestei încălcări. Pentru că, pe de o parte, dacă este vorba de o înțelegere de cartel, poate un profit de milioane și atunci, dacă-i stabilim agentului economic o amendă de 10 mii de euro, dar el are 100 de milioane venit, deci el plătește zeci de amenzi de acestea și oricum îi iese profitul mai mare.

Dar, pe de altă parte, desigur, el trebuie să știe, să ia în calcul cît va fi amenda, care va fi și care va fi venitul și se merită el să încalce sau nu. Asta este o problemă care, la fel, deci o s-o discutăm și o să vedem.

Ceea ce prevede amenda fixă. Din toate țările Uniunii Europene, într-o singură țară este un punct unde se prevede o amendă fixă, în Estonia, dar cu două condiții.

În Estonia, pentru toată încălcările legislației concurențiale sînt prevăzute amenzi din Codul penal. Deci amenda este fixă, dar neapărat este Codul penal.

Cîtiva ani de pușcărie după aceea și amenda fixă. Și plus la... deci aici trebuie să decidem și să vedem.

Și nu știu dacă este bine să mergem pe calea asta, că asta este unica excepție. Și pus la aceasta, la fel, sînt diferite practici în țările Uniunii Europene, dar încă o dată revin, ca și în legea precedentă, că există Directoratul General al Concurenței de la Bruxelles, care, pînă la urmă, are drept de decizie.

Deci dacă o autoritate sau alta nu a aplicat corect legislația sau nu a stabilit o amendă comăsurabilă cît mai mare, atît și mai mică, deci, respectiv, intervin și ei. Așa că asta tot este o problemă și la acest capitol urmează să mai lucrăm, să discutăm, să vedem la care variantă vom ajunge.

Și cel mai grav ce este, de fapt, la amenzi și la înțelegeri de cartel că profitul agenților economici de pe urma încălcării cînd fac o înțelegere de cartel ei bagă mîna în buzunarul consumatorului, pentru că ea are efect multiplu.

Dacă se înțeleg, bunăoară, cîtiva agenți economici dintr-un domeniu, nu știu, al petrolului sau alt domeniu, respectiv cresc prețurile la toate produsele: la zahăr, la pîine, la tot absolut...

Domnul Oleg Bodrug:

Da.

Doamna Viorica Cărare:

...deci aceasta e buzunarul consumatorului.

Domnul Oleg Bodrug:

Eu vă mulțumesc.

Dar am întrebat despre clasificarea agenților economici. Pentru că, da, noi vorbim de amenzi și ... care este ... din procent la încălcare sau fixă.

Dar totuși cel mai important este cum clasificăm noi în gravitatea încălcării respective a agenților, clasificarea lor.

Doamna Viorica Cărare:

Da.

Domnul Oleg Bodrug:

Obiectivitatea clasificării, mai bine zis.

Doamna Viorica Cărare:

Da, noi am preluat clasificarea că de durată gravă medie și scurtă deci mică am preluat-o de la Uniunea Europeană și deci încă o dată eu zic, dacă putem găsi, căuta și alte formulări împreună și transcrieți mai explicit. Deci eu cred că între prima și a doua lectură trebuie să lucrăm la acest subiect.

Domnul Oleg Bodrug:

Bine.

Doamna Viorica Cărare:

Eu vă susțin...

Domnul Oleg Bodrug:

Sperăm că vom ajunge la un compromis.

Doamna Viorica Cărare:

Eu sînt convinsă că vom ajunge.

Domnul Oleg Bodrug:

Mulțumesc.

Doamna Viorica Cărare:

Mulțumesc frumos.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Mulțumesc, doamnă președinte

Doamnă director,

Ați menționat că acest proiect de lege a preluat cele mai moderne, cele mai progresiste concepte europene și chiar mi-i interesant, aș vrea să cunosc, articolul 38 – remunerarea personalului Consiliului Concurenței din ce concept a fost preluat?

Pentru că în varianta care ni se propune aici el dă peste cap întreaga Lege cu privire la salarizarea în sistemul bugetar, pe care o avem astăzi.

Și chiar o să vă aduc și două exemple. Litera d) – adaosuri, sporuri, suplimente la salariul de bază cu titlu de stimulare sau compensare. Iată, eu cu titlu de stimulare l-aș înțelege dacă ar fi și condițiile, dar cu titlu de compensare nu-l prea înțeleg.

Și al doilea. Premii pentru rezultatele activității. Nu, cum vor fi măsurate aceste rezultate? Pentru că, iată, așa, dacă analizezi pe diagonală acest articol, atunci sporurile, adaosurile, suplimentele, compensațiile la salariu îmi pare că sînt mai mari cu mult decît salariul de bază.

Eu sînt pentru salarii mari, pentru salarii care ar veni în concordanță cu profesionalismul, cu funcționalitatea. Și, de fapt, o instituție a statului, ca ea să fie eficientă, necesită și cheltuieli mari. Lucrul acesta îl înțeleg. Dar cumva ele trebuie să fie aranjate în așa mod, ca toți acei care muncesc să cunoască pentru ce muncesc și rezultatele lor să fie cumva măsurabile.

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc, domnule deputat, pentru întrebare.

Vreau să atenționez câteva momente. În primul rând, desigur, putem lucra la reformulare. Dar ca să fie absolut limpede și liniștit, la noi salariul unui începător este mai mic de 100 de dolari.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Știm, știm.

Doamna Viorica Cărare:

Ca să fie clar. Vă mai aduc un exemplu foarte frumos, că de multe ori se vorbește de salariu. Vreau să zic că fondul salarial la Agenției noastre integral lunar este exact atît cît e salariul unui director de la altă agenție parlamentară din Moldova tot pe lună, deci acolo o persoană primește, aici 41 de oameni. De aceea, aici frica că cumva va depăși cred că nu este.

Dar prin prisma, dumneavoastră aveți perfectă dreptate, momentelor tehnice, desigur, putem să lucrăm asupra lor și pînă la a doua lectură să le ...

Domnul Iurie Bolboceanu:

Eu asta și am avut în vedere, ca să lucrăm asupra lui și să vină o lege care, cu adevărat, va lucra. Pentru că, uitați-vă, aceeași situație la articolul 40, n-am vrut să mă refer, „Garanții și compensații.” Păi, aceste garanții stipulate în acest proiect, ele, iarăși, dau peste cap Codul muncii.

Noi ori facem o excepție de la regula generală, ori cumva le aducem așa cum vrem noi, dar în concordanță să fie cu Codul muncii și atunci va fi și bine, și corect.

Doamna Viorica Cărare:

Bine. Vă mulțumesc mult.

Eu cred că momentele acestea tehnice toate le vom discuta și vom găsi un numitor comun.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.4.

Doamna Maria Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Doamnă directoare,

Eu am două întrebări referitoare la articolul 44 „Structura Consiliului Concurenței.” Consiliul Concurenței este constituit din conducere, aparat executiv, format din subdiviziuni specializate și operaționale, Secretariatul Plenului și filialele teritoriale. Conducerea este constituită din Plenul Consiliului Concurenței.

Spuneți-mi, vă rog, care-i diferența dintre conducere și plen? Și dacă nu cumva trebuia să găsiți un termen în lexicul limbii române pentru „plen”?

„Directorat”?

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc, stimată doamnă deputat.

Iarăși, la toate capitolele, desigur, pînă la a doua lectură, putem să lucrăm. Problema plenului nu este ... adică noțiunea de plen nu este aceeași ca și noțiunea de conducere. Pentru că conducere avem la mai multe nivele în cadrul oricărei instituții, este conducerea de vîrf, managementul de vîrf, managementul mediu care include în sine conducerea, inclusiv șefii de direcții etc. Plenul sînt doar acele persoane membri ai plenului care iau decizia finală, care votează. Azi sîntem 7, pe viitor vom fi ... s-a vedea cîți. Asta este diferența.

Doamna Maria Ciobanu:

Mă scuzați, doamnă directoare, dar nu înțeleg conducerea. Dar, uitați-vă, plenul e constituit din 5 membri: un președinte, un prim-vicepreședinte și trei vicepreședinți ai Plenului. Dar ce conducere mai este?

Doamna Viorica Cărare:

Păi, da mai sînt conducători de alte nivele în orice autoritate. Mai este Aparatul conducător.

Doamna Maria Ciobanu:

Și termenul adecvat „plen”?

Doamna Viorica Cărare:

Da. Așa, cel puțin, este în alte țări, este în România. Eu presupun că și dumnealor cunosc dex-ul. Dar dacă dumneavoastră veniți cu altă propunere...

Doamna Maria Ciobanu:

Eu știu că în România este Directorat, dar nu plen.

Doamna Viorica Cărare:

Poftim?

Doamna Maria Ciobanu:

Nu sînt de acord cu dumneavoastră și consultați, vă rog. În România este Directorat, dar nu Plen.

Doamna Viorica Cărare:

Nu, în România este Plenul Consiliului Concurenței.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Stimată doamnă director,
La capitolul 6 “Consiliul concurenței”, consecutivitatea expunerii articolelor mi s-ar părea că ar trebui cumva schimbată. Și explic de ce.

Doamna Viorica Cărare:

Ce articol? Nu vă supărați.

Domnul Valeriu Streleț:

Capitolul 6. „Consiliul Concurenței.” Explic de ce. Ordinea expunerii articolelor sau consecutivitatea acestora este un pic așa, cam alogică, mi se pare. Fiindcă articolul 33 “Prevederi generale privind Consiliul”, articolul 34 “Activitatea Consiliului”. Pe urmă începe „Colaborarea Consiliului Concurenței cu alte autorități”, pe urmă „Evidența contabilă și auditul Consiliului.” Adică, articolele 35, 36, 37 se referă la finanțare, evidență contabilă ș.a.m.d., pe când noi încă avem o serie de articole cu caracter organizatoric, care ar fi bine să fie la început, care descriu cum se formează Consiliul, cum este condus și apoi mai departe cum colaborează cu alte structuri, cum este finanțat, care este evaluarea.

De aceea, propunerea mea ar fi așa: după articolul 34, logic ar fi să urmeze actualul articol 47. Dacă vă uitați, actualul articol 47 prevede calitatea de membru al Plenului Consiliului Concurenței în compatibilități și restricții.

Pe urmă, ar fi firesc ca, după articolul actual 47, să meargă actualul articol 43, care vorbește, la care se face referință la atribuțiile Consiliului. Adică, de la început descrie acest organ și apoi îl face cum funcționează el, cum interacționează cu alte structuri, cum se finanțează și cum este verificat.

După articolul actual 43, ar fi deja bine să meargă 44 ș.a.m.d. Acestea sînt obiecții de ordin tehnic, dar cred că ar aduce o structură mai armonioasă a acestui capitol, cel puțin. Nu mă refer la alte capitole din actualul proiect, care ar fi o consecutivitate logică a normelor.

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Streleț:

Pentru lectura a doua, poate singuri formulați aceste propuneri ca autor.

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc mult, domnule deputat.

Aveți perfectă dreptate că în ceea ce propuneți dumneavoastră este o logică. Vreau să vă asigur că și în ceea ce au propus autorii tot este o logică și tot are dreptul la existență. Doar vreau să vă asigur că noi neapărat vom discuta propunerea dumneavoastră pînă la a doua lectură și eu sînt sigură că vom găsi o variantă optimă și o logică comună.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Doamnă director,

Eu am o întrebare la articolul 35, alineatul (3), citesc: autoritățile administrației publice centrale și locale, inclusiv autoritățile de reglementare transmit, la imperativ, Consiliului Concurenței spre avizare proiectele actelor normative și deciziile ce au sau pot avea impact anticoncurențial.

Întrebarea mea. În primul rând, decizia este act final și, dacă vorbim de decizie, e vorba de proiectul deciziei. Alta e, autoritățile administrației publice locale, noi avem în Republica Moldova 898 de consilii de nivelul I și, respectiv, 32 de consilii de nivelul II. Practic, dacă odată în trimestru se face o ședință, undeva se adună în jurul la o mie de proiecte de decizie, o mie de proiecte de decizie.

Să zicem că din această mie undeva 100 – 200 sînt decizii care se referă anume la subiectul indicat în acest articol. Cum veți proceda dumneavoastră și cum veți asigura avizarea, deoarece întrebarea trebuie examinată la ședința Consiliului și adoptată o decizie? Veți reuși dumneavoastră să faceți acest lucru? Prima întrebare.

Și a doua. Nu considerați o imixiune a Consiliului Concurenței în autoritățile administrației publice locale care dispun de o autonomie și nu există relații de subordonare între aceste autorități? Cum, practic, veți realiza aceste prevederi ale acestui alineat?

Doamna Viorica Cărare:

Mulțumesc mult, domnule deputat.

E foarte frumoasă întrebarea. Dacă îmi permiteți, încep de la a doua. În primul rând, nu este vorba de imixtiune, pentru că nu este vorba de activitatea organelor respective, fie organul administrației publice locale, fie centrale, fie autoritate independentă. Este vorba doar de acele acțiuni ale lor care pot duce la limitarea concurenței. Deci nu-i propriu-zis proiectul sau actul, dar e numai situația dacă acest proiect de hotărîre sau ordin, sau ce n-ar fi conține clauzele anticoncurențiale, deci doar la acest subiect.

Și acum la prima. Vreau să vă zic că dumneavoastră aveți perfectă dreptate, adevărat toate țările au trecut prin asta și vor fi multe acte. De ce? Pentru că acest punct, în primul rând, o să vizeze ajutoarele de stat pe care le oferă administrația publică locală și aici, desigur, va fi foarte multă muncă.

Eu am fost în România la mai multe ședințe de ordinul acesta, am asistat și am văzut cîte probleme apar la prima etapă. Pentru că, cu timpul, ele se răresc, oamenii trec anumite treninguri din administrația publică, mă refer la cea locală preponderent, și deja cu timpul, în cîțiva ani, ei se autoorganizează să nu încalce aceste norme. Ei știu unde trebuie să se adreseze, ei cunosc deja unde trebuie să

sune, pe cine trebuie să consulte pentru ajutor. De aceea, asta este absolut inevitabil și pentru o lege, și pentru alta.

Dacă vorbim de administrația publică centrală. Noi cu majoritatea dintre colegi deja lucrăm, lucrăm foarte bine și aici cred că problemele deja dispar. Dar cu primăriile, cu administrația publică locală, recunosc, va fi o problemă, dar trebuie s-o depășim și să mergem înainte, pentru că foarte mult ajutor de stat este acordat anume prin prisma, adică anume este furnizat de administrația publică locală. Asta este preponderent, vizează Legea ajutorului de stat.

Domnul Tudor Deliu:

Eu sînt de acord cu ceea ce spuneți dumneavoastră, dar, totuși, folosirea la imperativ că transmit, dumneavoastră îi obligați. Și încă o dată, să ne aducem aminte că astăzi există în republică oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, care sînt obligate să controleze legalitatea actelor adoptate. În cazul de față, eu încă o dată zic, eu nu văd, practic, realizarea.

Azi, s-a perfectat un proiect de decizie, fiindcă dumneavoastră puteți aviza doar proiectul și nicidecum decizia, actul final. Fiindcă decizia este un act administrativ care de acum are sau provoacă efecte juridice și nicidecum decizia, ci proiectul. Și, în cazul de față, se poate stopa procesul decizional la nivel local că nu a fost avizul de la Consiliul Concurenței. Eu nu știu ce nu ...

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog formulați întrebările succint și răspunsul la fel.

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc mult.

Domnul Tudor Deliu:

Eu am comentat răspunsul.

Doamna Viorica Cărare:

Vă mulțumesc mult.

Ceea ce vizează ajutorul de stat este chiar obligațiune, ceea ce vizează alte încălcări concurențiale, dumneavoastră aveți perfectă dreptate, probabil, trebuie să revenim la cuvîntul „proiect.” Este tehnic și vom discuta.

Mulțumesc mult.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Invit comisia.

Domnule Ioniță,

Raportul, este timpul să-l prezentați.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Exact ca în plenul Parlamentului, acest proiect de lege a avut foarte multe dezbateri în comisie. Vreau să vă informez că am avut și audieri publice, dezbateri publice, cred că numărul de amendamente, care au venit de la diferite asociații profesionale, depășește o sută de pagini. Deci va fi nevoie de lucrat foarte mult pentru a doua lectură.

Conceptual, în primă lectură îl votăm, însă pentru a doua lectură va fi necesar de revizuit atât modalitățile de determinare, individualizarea, sancțiunile, cerințele față de Consiliul Concurenței, de revăzut toată partea aceasta: denumiri, administrare, raportare, deci toate lucrurile acestea trebuie de revizuit. Comisia a examinat acest lucru.

Pentru lectura a doua va fi necesar de lucrat. Tot instrumentarul, oferit comisiei, va fi necesar pentru lectura a doua de revizuit, de văzut care sînt modalitățile. Pe de-o parte, trebuie să asigurăm funcționalitatea și sancționarea celor care fac abuzuri. Pe de altă parte, să nu admitem o utilizare excesivă a unui instrumentar nepregătit conform rigorilor.

Pe de altă parte, după cum s-a menționat, noi, în procesul de negociere a acordului de liber schimb, avem angajamentul că astfel de legi le vom avea, aceste legi nu trebuie, pur și simplu, să fie, dar trebuie să fie legi care corespund necesităților Republicii Moldova.

De aceea, comisia propune ca acest proiect de lege în primă lectură să fie votat în primă lectură. Iar toate amendamentele, toate sugestiile care au sunat în sală, plus ceea ce va mai veni, plus lucrul în comisie ne va permite ca în termene utile, 2 – 3 luni de zile, să avem un proiect de lege care, într-adevăr, să corespundă tuturor rigorilor.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări? Nu sînt.

Domnule președinte,

Aveți întrebări?

Microfonul nr.5.

Domnul Victor Popa:

Eu am o obiecție foarte serioasă.

Domnul Veaceslav Ioniță:

La comisie sau la lege?

Domnul Victor Popa:

La lege.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și noi avem, domnule deputat.

Domnul Victor Popa:

Stați puțin. Deci eu vreau să întreb: care este rostul avizelor comisiilor, dacă dumneavoastră, la comisia sesizată în fond, nu țineți cont de ceea ce vă scriem noi?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Au venit ...

Domnul Victor Popa:

Eu nu am terminat.

Comisia juridică, numiri și imunități a propus ca proiectul de lege să fie remis autorilor pentru a-l aduce în concordanță cu tehnica legislativă. Sînt încălcate și norme de tehnică juridică, nu numai legislativă. Comisia juridică, numiri și imunități a făcut obiecții pe trei pagini.

Direcția juridică a Secretariatului a făcut obiecții pe cinci pagini. Cum puteți dumneavoastră să spuneți că acest proiect poate să fie acceptat în primă lectură cînd el, conceptual, nu merge? Ascultați aici ce vă spun eu.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat ...

Domnul Victor Popa:

Uitați-vă, sînt norme care contravin chiar Constituției. De exemplu, vă citesc numai un pasaj, articolul 61 din proiect: în cazul în care există o suspiciune întemeiată că registrele sau alte documente privind activitatea și obiecțiile inspecției care ar putea fi pertinente, pentru a dovedi o încălcare gravă a legislației de concurență, sînt păstrate în orice alte incinte, pe alte terenuri și în alte mijloace de transport, inclusiv în locuințele directorilor, administratorilor sau ale altor membri, deci se permite desfășurarea inspecției în aceste incinte.

Dar ce facem cu articolul 21, cu articolul, pardon, 29 din Constituție “Inviolabilitatea domiciliului”? Și vă mai aduc încă un șir de articole care contravin Constituției.

În afară de aceasta, deci contradicții cu Codul penal, contradicții cu Codul contravențional, stabilirea de noi norme care trebuie să-și găsească, în primul rînd, locul în Codul contravențional și pe urmă în această lege. Un șir de încălcări foarte grave, care nu pot fi acceptate. Nu mai vorbim de chestii de acestea cum ar fi stabilirea de imunitate pentru membrii Plenului.

Domnule,

Imunitatea este stabilită numai pentru autoritățile care exercită puterea de stat: Șeful de Stat, deputații în Parlament, judecătorii ș.a.m.d. Membrilor plenului comisiei se stabilește: nu pot fi arestați, nu pot fi reținuți.

Domnule Ioniță,

Deci noi nu în zadar, Comisia juridică, numiri și imunități v-am dat un aviz atît de amplu, și Direcția juridică. Din aceste considerente propunem de a fi remis

înapoi autorilor, de a fi readus în conformitate cu normele de tehnică juridică și tehnică legislativă și propus Parlamentului pentru examinare în lectura întâi.

Vă mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Vreau să vă ...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ioniță,

Vă rog, o clipă.

Vreau să fac o concretizare.

Domnule Popa,

Este propunerea Frațiunii sau este propunerea deputaților?

Domnul Victor Popa:

Propunerea Comisiei juridice, numiri și imunități care a dat aviz la acest proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat ...

Domnul Victor Popa:

Și propunerea Direcției juridice. Este adevărat, numai că Direcția juridică nu a îndrăznit să scrie că se întoarce înapoi. Dar vă spun un aviz pe cinci pagini.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Vreau să vă spun că împărtășesc totalmente, pînă în ultima virgulă, exact ce scrieți în avizul dumneavoastră, exact ce scrieți în celălalt aviz și exact ce-i scris în multe alte avize pe care vi le vom pune la dispoziție, venite de la mediul de business, de la organizații care pun la îndoială foarte multe prevederi ale acestei legi. De ați ști cât s-a discutat în comisie și cât de greu ne-a fost ca să mergem cu acest proiect de lege. Și aici sîntem într-o situație foarte dificilă.

Pe de-o parte, acest proiect de lege, sînt de acord cu dumneavoastră 700%, că, în mod normal, ar fi trebuit să fie întors autorului, acest lucru sînt de acord.

Pe de altă parte, noi avem un angajament că vom avea o Lege a concurenței. Din păcate, angajamentul nostru presupune doar faptul că vom avea o Lege a concurenței, însă în angajamentul nostru nu este scris că vom avea o Lege a concurenței bună.

De aceea, pe de-o parte, noi trebuie să avem o Lege a concurenței. Pe de altă parte, povara modificării acestei legi va cădea asupra noastră. Noi vă vom

invita pe dumneavoastră, deoarece aveți un aviz foarte bun, inclusiv pe Direcția juridică, toate organizațiile de la care am primit avize, că este unica lege care are atâtea amendamente și atâtea obiecții, noi așa lege nu am avut în comisie de când țin minte, de doi ani și jumătate.

Iar ceea ce este acum extrem de important. Pe de-o parte, trebuie să avem această lege. Pe de altă parte, ea a venit, într-adevăr, trebuie să recunosc, într-o formă destul de neplăcută pentru noi.

De aceea, domnule deputat, dumneavoastră ceea ce îmi spuneți, eu sînt exact pe poziția dumneavoastră, dar aici sîntem între două necesități să avem o lege bună. Și doi, să arătăm partenerilor noștri că, deși avem o lege așa cum este, cum ați spus dumneavoastră, nu vreau să repet cuvintele, noi astăzi ceea ce sugerăm este s-o votăm în primă lectură. Și, credeți-mă, tot ceea ce ați propus dumneavoastră, și aici am scris în raport ca să ne lăsăm deschise mîinile, toate aceste lucruri, inclusiv neconstituționalitate, vom ține cont de ele în lectura a doua.

De aceea, eu sugerez plenului Parlamentului astăzi, necătfînd la toate aceste grave prevederi legale, să o votăm în primă lectură, iar pentru lectura a doua vom ține cont de toate observațiile.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ioniță,

În primă lectură se votează de concept. Dar dacă Comisia juridică, numiri și imunități aduce argumente că sînt contradicții înseși cu prevederile Constituției, cum putem să votăm în primă lectură?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Domnule deputat,

Domnul Victor Popa:

În lectura a doua se lucrează cu amendamentele. Dumneavoastră ne-ați propus un proiect de lege necalitativ și vreți ca în lectura a doua să-l faceți calitativ.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu eu l-am propus, domnule deputat.

Domnul Victor Popa:

Deci pentru aceasta există avizele comisiilor, pentru că dumneavoastră trebuia să țineți cont la comisie, cînd ați examinat, de avizele noastre și să le propuneți autorilor, ca ei să-și aducă proiectul în conformitate cu normele stabilite pentru aceste proiecte.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Aceasta înseamnă retragerea proiectului.

Domnul Victor Popa:

Dumneavoastră ne propuneți ca noi să aprobăm în primă lectură, închizând ochii la toate aceste nereguli și să-l reparăm în lectura a doua. În lectura a doua nu se repară. El trebuie, drept concept, aprobat acum în primă lectură, înțelegeți?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Nu eu am adus acest proiect de lege, primul lucru. Doi. Acest proiect de lege, într-adevăr, necesită o schimbare enormă. Ceea ce sugerăm noi este că tot ce ați propus dumneavoastră, Comisia juridică, numiri și imunități, tot ce au propus ceilalți colegi, tot ce am primit noi pînă în ziua de astăzi pot fi și trebuie modificate în lectura a doua.

De aceea, eu încă o dată repet, noi avem un angajament că vom avea o Lege a concurenței. Din păcate, a venit în forma în care a venit. Și acum orișice altă acțiune ne va duce ...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ioniță,

Am înțeles.

Microfonul nr. 1.

Doamna Viorica Cărare:

Stimați domni deputați,

Stimate domnule Președinte,

Vreau să vă aduc la cunoștință că, de fapt, într-adevăr, noi am primit avizul de la Comisia juridică, numiri și imunități. Nu am avut, spre regret, posibilitatea să discutăm cu dumnealor. Multe sau majoritatea din obiecții care sînt acolo putem să le discutăm pentru lectura a doua, dar nu există nimic conceptual. Nu există încălcarea normelor anticonstituționale(?), pentru ceea ce se spune despre acceptul sau intrarea în domiciliu este doar cu acordul persoanei.

Deci dacă persoana dă acord intră, dacă nu, nu. Nu este anticonstituțional. Și vizavi de celelalte coduri și acte normative, chiar și Codul contravențional, da, contravențional, norme specifice? Prevede norme specifice, prevăzute în alte legi. Deci noi, este o lege specială care are posibilități și care se completează cu alte legi. Vreau să vă aduc la cunoștință că avizul este, că la această lege s-a lucrat foarte mult.

Și s-a lucrat cu foarte mulți experți din domeniu și s-a lucrat, inclusiv cu experții din țară, pentru rezolvarea la legislația noastră.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles, doamnă Cărare.

Microfonul nr. 5.

Domnul Gheorghe Brega:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Odată ce un proiect de lege suferă schimbări concepționale, atunci el nu poate fi votat în primă lectură. Dacă sînt schimbări de concepție, gata, atunci ori se retrage proiectul acesta de lege, se perfecționează, ori revenim cu alt proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles.

Domnul Gheorghe Brega:

Conceptual, dacă el nu corespunde.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles.

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule președinte.

Luînd în considerare suma de obiecții, care s-au acumulat vizavi de acest proiect, inclusiv și o parte din cele pe care eu le-am formulat, cu toate că nu mă consider poate cel mai bun expert în domeniu, ar fi firesc ca autorul, în cooperare cu Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului și Direcția juridică. Din ce motive...

Din motive că totuși instituția este subordonată Parlamentului sau în rapoarte de cooperare cu Parlamentul să revadă acest proiect. Să ia în considerație toate obiecțiile Direcției, în primul rînd, a Comisiei juridice, numiri și imunități, dar și a Direcției juridice, și într-un termen scurt, avînd în vedere faptul că este un proiect care este în vizorul partenerilor noștri de dezvoltare, să revenim la examinarea acestui proiect în primă lectură.

Fiindcă cel puțin rearanjarea articolelor într-o consecutivitate logică în unele capitole, deja presupune o ciopîrțire esențială a acestui proiect. De aceea, propunerea fracțiunii noastre este să-l remitem autorilor, dar să condiționăm ca revenirea asupra acestui proiect să se producă într-un termen cît mai scurt. Și cooperarea cu Comisia juridică, numiri și imunități și cu Direcția juridică a Parlamentului să fie una foarte strînsă în procesul luării în considerație a obiecțiilor formulate.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 5.

Domnul Ion Hadârcă:

Fracțiunea Partidului Liberal nu are motive să vină în dezacord cu avizul Comisiei juridice, numiri și imunități să fie remis.

Doamna Liliana Palihovici:

Autorilor sau în comisie, domnule Hadârcă? Autorilor. Am înțeles.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Aceasta înseamnă...

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Valeriu Guma:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Stimați colegi,

Dumneavoastră... chiar bizare mi se par unele afirmații, când noi avem standarde duble. De fiecare dată, noi ne-am întâlnit cu niște proiecte scrise pe genunchi, în holul coridorului, fără de notificare, fără de avizare, fără de o notă informativă. Când ni se băga pe gât că trebuie azi și ”за нами Москва”, cum se spune.

Noi astăzi avem jumate de an de când avem discuții publice, audieri, implicată o foarte multă lume. Acest proiect expertizat de experți străini, acest proiect care stă în prioritățile Guvernului. Și noi astăzi ne permitem într-așa un mod de abordare a acestei probleme.

Cu atât mai mult, că noi în discuții nu o dată am dat dovadă, când în lectura a doua aceste probleme se pot ameliora. Eu propun, fiindcă este, într-adevăr, un proiect foarte important, ca să avem stimă față de comisie, de președinte, care, da, poate, într-adevăr, sînteți, domnule Popa, aveți dreptate că putem să luăm ca act avizurile dumneavoastră, că trebuia poate că mai mare responsabilitate și noi sîntem gata. Dar ele țin nu de concept. Conceptul, pînă la urmă, este foarte simplu. Ne trebuie legea aceasta sau nu trebuie legea aceasta? Avem nevoie, nu?

Atunci dați să votăm în primă lectură. Și pentru a doua lectură să venim cu toate avizele, cu toate problemele, să le discutăm cît va trebui o săptămînă, doi, trei să avem o lege bună. Eu propun...

Domnul Veaceslav Ioniță:

... autor.

Domnul Valeriu Guma:

Să avem astăzi votarea în primă lectură.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Guma,

Aceasta a fost poziția dumneavoastră sau a Frațiunii? A Frațiunii.

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Partidul Acțiunea Democratică. Eu vreau să exprim poziția Frațiunii. Doar o observație. După Regulamentul Parlamentului nu prevede asemenea procedură de remitere la autori. Se remite ori în comisie, ori autorii își retrag singuri proiectul, două posibilități.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, domnule Godea, aveți dreptate.

Regulamentul Parlamentului prevede întoarcerea în comisie și nu a autorului. Sau votăm respingerea proiectului? Dacă se respinge, atunci el pleacă de pe agenda Parlamentului. Sau dacă considerăm că această lege este foarte importantă și trebuie să o susținem, o întoarcem în comisie. Și se va lucra în comisie pînă vom avea acel proiect, pe care considerăm va fi perfect pentru a fi votat și pus în aplicare.

Microfonul nr. 3.

Domnul Dumitru Diacov – Frațiunea PDM:

Da, doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Eu mă alătur la aceea ce a fost spus aici domnul Guma. Și ca să nu intrăm într-un impas, vă propun următoarea soluție.

Domnule președinte al comisiei,

Ascultați? Ca să nu cerem noi acum întrerupere și convocarea grupurilor parlamentare în afara Parlamentului, eu propun să întrerupeți discuțiile și o să revenim mâine asupra acestui proiect.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, de acord.

Doamna Liliana Palihovici:

Toate fracțiunile susțin propunerea? Da, ne-am înțeles. Deci revenim la acest subiect într-o altă ședință.

Au fost invitați pentru a răspunde la întrebările deputaților. Președintele Companiei "Teleradio-Moldova" domnul Marin și Președintele Consiliului de Observatori al Companiei "Teleradio-Moldova", domnul Rîbca. Domnul Marin, vă rog, la tribuna Parlamentului.

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule președinte,

Vă salut și eu cred că este important că astăzi discutăm situația de la Compania „Teleradio-Moldova”, pentru că, din punctul nostru de vedere, nu se întâmplă lucruri tocmai bune acolo.

Eu am două întrebări, conform Regulamentului, pe care vreau să le pun și aștept, mai ales la prima întrebare, un răspuns mai amplu, pentru că plecarea directorului televiziunii din funcție nu este un lucru întâmplător, indiferent de ce scrie presa și indiferent ce scrie în cererea de demisie, pentru că doamna Sîrbu nu este la prima încercare în acest gen.

Și credeți-ne că se discută mult în jurul acestei situații.

Or, de fapt, această plecare, din punctul meu de vedere, este un semnal clar pentru Parlamentul Republicii Moldova, dar și pentru societate, că una din puținele realizări ale Alianței pentru Integrarea Europeană de ideologizare a audiovizualului public riscă să fie pierdută această realizare, pentru că lucrurile nu merg într-o direcție corectă acolo.

Și aștept un răspuns de la dumneavoastră. Ce se întâmplă cu reformele la Compania publică și de ce, cu excepția știrilor, lucrurile nu s-au schimbat absolut deloc la ceea ce numim noi Compania publică „Teleradio-Moldova”, mai ales în televiziune. Cu radioul putem fi mai indulgenți.

Domnul Constantin Marin – *președintele Companiei „Teleradio-Moldova”*:

Stimați deputați,

În primul rînd, vreau să vă mulțumesc pentru îngrijorarea pe care o manifestați față de ceea ce se întâmplă la Compania „Teleradio-Moldova”, în special cuvintele acestea le adresez domnului deputat Godea.

Era mult mai potrivit dacă nu se făcea o alertă din toată afacerea asta, dar veneați la Companie pentru ca să vă documentați și atunci expresii de gen „riscă să degenereze” sau alte expresii de genul acesta nu ar fi fost utilizate în discursul dumneavoastră.

Firește că orice plecare a unei persoane din echipă este dureroasă și este regretabil, dar încă o dată vreau să subliniez, și am spus-o cu diferite ocazii și pînă la această interpelare, că Compania se află într-o reformare de 2 ani și ceva și acest proces este de durată.

Noi nu putem să ne imaginăm că această reformă se produce peste noapte sau în decurs de un an–doi.

În discursul meu, atunci cînd am participat la concurs, am spus că primele rezultate se vor vedea în jumătate de an, iar celelalte – în 3–5 ani. Este un proces foarte complex, este un organism foarte complex și, prin urmare, acest proces trebuie să fie abordat anume în acest mod, în complexitatea lui.

Că există anumite riscuri, în orice situație există riscuri și noi aceste riscuri le luăm în calcul. Și noi sîntem convinși că acea reformă care început ea va continua neîndoielnic și scopul nostru e să ajungem la situația cînd ceea ce se întâmplă la Companie să devină o normalitate, o activitate normală în condițiile unui radiodifuzor public.

Domnul Mihai Godea:

Domnule președinte,

Eu vreau să vă informez, pentru că, în mod normal, dumneavoastră trebuie să ne informați pe noi. Dar eu vreau să vă informez că o modalitate de documentare a deputaților este solicitarea prezentării unei informații în plenul Parlamentului, ceea ce am făcut.

Nu este neapărat necesar să merg la Companie sau undeva în altă parte. Legea privind statutul deputatului și Regulamentul Parlamentului, și Constituția Republicii Moldova îmi oferă asemenea pîrghii.

Tot la această întrebare dumneavoastră spuneți să orice plecare din echipă este dureroasă și eu împărtășesc îngrijorarea și compasiunea dumneavoastră, dar ce o să spuneți atunci cînd după doamna Sîrbu o să plece, de fapt, toți cei, echipa pe care a adus-o doamna Sîrbu la televiziunea publică, validată prin hotărîrea... unele situații validate prin Hotărîrea Consiliului de Observatori.

Atunci tot o să fie pierderi regretabile sau, de fapt, este o situație în care echipa care a venit și a schimbat fața știrilor la televiziunea publică s-a lovit de blocaje foarte clare și nu mai poate continua.

Asta este.

Domnul Constantin Marin:

Eu nu cred că echipa de la știri se confruntă cu anumite blocaje, așa cum spuneți dumneavoastră. Ele nu sînt, aceste blocaje. De aceea, eu nu văd temeii pentru ca să mă solidarizez cu prezicerea dumneavoastră că, iată, va pleca și altă lume ș. a. m. d.

Noi vom face tot posibilul pentru ca să menținem această echipă, pentru ca să creăm condiții maximal favorabile pentru ca această echipă să lucreze în continuare și să se perfecționeze.

Domnul Mihai Godea:

Domnule președinte,

Eu nu împărtășesc optimismul dumneavoastră, dar avem dreptul să avem păreri diferite.

Și acum a doua întrebare. Nu știu dacă dumneavoastră mai țineți minte sau cunoașteți, dar vă spun eu. Pe data de 7 aprilie 2009, televiziunea publică difuza formula succesului realizată de Dumitru Țurcanu și Valentin Todercan.

Din cîte cunosc eu, și dacă nu-i așa, vă rog să-mi spuneți, domnul Țurcanu a fost reangajat la Companie. Întrebarea mea este: pe cînd să așteptăm reangajarea domnului Todercan?

Domnul Constantin Marin:

Cînd mă demiteți pe mine.

Domnul Mihai Godea:

Dar domnul Țurcanu a fost reangajat la Companie?

Domnul Constantin Marin:

Da. El a trecut în altă funcție nemanagerială. O funcție executivă, în virtutea pregătirii lui profesionale și, mă rog.

Domnul Mihai Godea:

Păi, atunci...

Domnul Constantin Marin:

Noi nu am...

Domnul Mihai Godea:

Dumneavoastră ne sugerați că era mai bine poate să lăsăm formula veche a lui Voronin la Compania publică și să nu depunem atâtea eforturi ca să schimbăm lucrurile.

Domnul Constantin Marin:

Mie îmi pare foarte rău. Dacă dumneavoastră reduceți toate schimbările care s-au produs la Companie, reduceți la...

Domnul Mihai Godea:

Nu, domnule președinte.

Domnul Constantin Marin:

...păstrarea unei persoane...

Domnul Mihai Godea:

Nu reduc. Eu pun întrebarea clară: vechea gardă a lui Voronin revine la Companie. Asta este întrebarea mea.

Domnul Constantin Marin:

...Noi nu ne-am pus drept scop, și eu lucrul acesta vreau să-l subliniez, ca să luptăm cu o gardă sau cu alta. Noi vrem să promovăm și menținem profesionalismul în această structură. Acesta este scopul nostru.

Domnul Mihai Godea:

Nu m-ați convins. Dar încerc să respect Regulamentul și vă reamintesc că am fost unul dintre luptătorii acerbi pentru ca dumneavoastră să ajungeți președinte la Companie și domnul Dorogan, și doamna Sîrbu la radio și, respectiv, la televiziune.

Eu nu zic că aveți careva, cum să zic, obligații față de mine, pentru că scopul meu a fost să avem o televiziune publică și un radiou public.

Din păcate, ultimele procese îmi cam surpă această încredere, de aceea și am solicitat prezența dumneavoastră în plenul Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 5.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule președinte,

Vă rog mult de tot să justificați discrepanța strigătoare la cer dintre salariul conducerii Companiei și a angajaților.

Întreb, domnule președinte, fiindcă în Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, în repetate rânduri, s-au adresat angajați ai Companiei și ai sindicatului referitor la această problemă.

Domnul Constantin Marin:

Stimată doamnă,

Eu, cu diferite ocazii, v-am răspuns la întrebarea respectivă.

Doamna Maria Ciobanu:

Eu chiar mă gândeam ce o să răspundeți azi.

Domnul Constantin Marin:

Același lucru pe care l-am dat și în cadrul comisiei parlamentare. Deci salariul președintelui și directorului de radio și televiziune nu sînt, nu este stabilit de către președinte și directorul de radio și televiziune. Este stipulat în Codul audiovizualului și este stabilit de către Consiliul de Observatori.

Cît privește salarizarea angajaților Companiei, și președintele nu poate să-și modifice nici într-o parte, nici în alta. Nici să-și adauge el nu are absolut nici un drept în acest sens.

Cît privește salarizarea, vreau să vă aduc la cunoștință că salariul mediu pe Companie la ziua de azi este mic și reforma care se realizează astăzi, pot să vă dau și valoarea, e 3700 de lei.

Personalul de creație are un salariu mediu, potrivit datelor din ultimul trimestru are 4170, dacă memoria nu mă înșală. Deci scopul acestei reforme structural-instituționale tocmai și prevede ca noi să folosim, să optimizăm utilizarea resurselor puține, foarte puține financiare de care dispune Compania.

Acesta este scopul ca acest decalaj, despre care dumneavoastră vorbiți, să încercăm să-l suplinim.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule președinte.

Domnul Constantin Marin:

Cu această ocazie. Eu îmi cer scuze, să termin. Zilele... acum, pe data de 29 februarie, Consiliul de Observatori a adoptat un nou Regulament privind sistemul de salarizare.

Adică, noi facem pași care să conducă la niște ameliorări, dar aceste ameliorări, credeți-ne, nu se dau atît de ușor.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule președinte,

Da, într-adevăr, eu v-am adresat nu o dată această întrebare, dar v-am adresat-o știind că decalajul, într-adevăr, e strigător la cer. Și dumneavoastră nu mi spuneți că, uite, de la, pînă la.

Dumneavoastră ați luat pînă la...

Domnul Constantin Marin:

Eu n-am luat nimic.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule președinte...

Domnul Constantin Marin:

Doamnă deputat...

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule...

Domnul Constantin Marin:

Eu nu am luat nimic.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule președinte,

Vă rog, aici eu adresez întrebări și dumneavoastră răspundeți. Vă rog.

Justificați salariul dumneavoastră, într-adevăr, atît de mare și al angajaților care nu stau, pur și simplu, angajați la dumneavoastră, dar tot își îndeplinesc obligațiunile de serviciu și au o mie și ceva, două mii de lei.

Atunci spuneți-mi, vă rog, există și o modestie omenească cînd unul are în jur de 30 de mii de lei lunar și altul – abia 2 mii de lei.

Domnul Constantin Marin:

În primul rînd, cifra pe care dumneavoastră o folosiți este una falsă.

Doamnă deputat,

Președintele nu primește 30 de mii de lei, cum afirmați dumneavoastră.

Doamna Maria Ciobanu:

Aproape 30 de mii. Eu m-am...

Domnul Constantin Marin:

Nici aproape.

Doamna Maria Ciobanu:

...documentat.

Domnul Constantin Marin:

Cine, ce înseamnă aproape? Eu îmi cer scuze că vorbesc în tonalitatea asta, dar mie îmi place dacă omul afirmă, atunci să fie stăpîn pe cifrele pe care le folosește.

Doamna Maria Ciobanu:

Exact.

Domnul Constantin Marin:

Deci luați, vă rog, raportul Companiei pe prima jumătate a anului. Curînd vom da...

Doamna Maria Ciobanu:

Fondul de salariu 2 milioane.

Domnul Constantin Marin:

...vom publica.

Doamna Maria Ciobanu:

Fondul de salariu a conducerii anual – 2 milioane.

Domnul Constantin Marin:

Vom publica și raportul pe anul 2011, dumneavoastră veți vedea care este salariul președintelui Companiei.

Doamna Maria Ciobanu:

Douăzeci și patru de mii.

Domnul Constantin Marin:

Asta-i tot.

Doamna Maria Ciobanu:

Îmi pare rău, domnule președinte.

Nu sînt mulțumită de răspunsul dumneavoastră și cifrele le dețin așa cum le deține fiecare parlamentar. Așa că nu induceți în eroare, vă rog mult.

Domnul Constantin Marin:

Îmi pare rău.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule președinte,

Profit de ocazia că sînteți o pasăre cam rară prin Parlamentul Republicii Moldova. Am să vă ofer niște întrebări de precizare. Trebuie să recunosc că, în mare parte, parvenite de la colegii care activează încă în dealul Schinoasei.

Domnule președinte,

În baza căror criterii și principii sînt angajați rudele conducătorilor Companiei? Și dacă doriți, vă dau și nume.

Domnul Constantin Marin:

Dați-mi nume.

Domnul Iurie Chiorescu:

Mihai Catan vă spune ceva?

Domnul Constantin Marin:

Absolut. Este angajatul nostru, dar ruda cui este?

Domnul Iurie Chiorescu:

Ruda domnului, nepotul domnului Dorogan.

Domnul Constantin Marin:

Eu nu cunosc așa ceva.

Domnul Iurie Chiorescu:

Păcat că nu cunoașteți.

Domnul Constantin Marin:

Îmi pare rău. Nu, domnul Catan a fost angajat în bază de concurs.

Domnul Iurie Chiorescu:

Ca și domnul Țurcan, da?

Domnul Constantin Marin:

În bază de concurs, repet, la care au participat, vreau să vă spun, și experții germani care ne-au asistat în crearea acestui Departament multimedia și noi am ținut cont, inclusiv de sugestiile experților noștri de la Dolce Velo...

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule președinte,

Dumneavoastră, în calitate de decan și cadru didactic universitar, era logic și eu credeam, cînd ați venit dumneavoastră la Companie chiar am salutat că ați reușit să acumulați voturile Parlamentului.

Probabil acum regret. Dar dumneavoastră reangajați persoane care sînt la pensie sau care mai au cîteva luni pînă la pensie? Și angajați persoane foarte tinere, cu un salariu exorbitant de mare.

Domnul Constantin Marin:

Deci noi ne conducem de profesionalismul oamenilor respectivi. Asta este. Pe noi nu ne interesează vîrsta biologică a personalului, pe noi ne interesează vîrsta profesională a personalului.

Domnul Iurie Chiorescu:

Am înțeles.

Mulțumim.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 5.

Doamna Corina Fusu – Frațiunea PL:

Am o întrebare pentru domnul președinte al Companiei „Teleradio-Moldova”, domnul Constantin Marin.

Într-adevăr, reformele se fac greu. Știm că aveți o moștenire complicată, „Teleradio-Moldova”. Totuși, din punctul nostru de vedere, reformele merg, se desfășoară extrem de încet.

Luînd în considerație faptul că compania este finanțată din bani publici aveți o responsabilitate mare cum gestionați acești bani. Mă întreb și vă întreb, de ce „Teleradio-Moldova” și, în special, Moldova 1, Televiziunea rămîne a fi una provincială, nemodernă? De ce nu are emisiuni să fie interesante, emisiuni care să fie creată, prezentată de personalități? Și avem personalități în Republica Moldova. Asta ne doare cel mai mult. Deci să ne răspundeți, de ce rămîneți încă provinciali și neinteresanți în doi ani și jumătate? De ce nu ați găsit fețe interesante? Iar alte televiziuni private găsesc fețe interesante și oameni interesanți. Asta este prima întrebare.

Și ce-a de a doua întrebare. Din cîte îmi aduc eu aminte, în luna septembrie, într-o conferință sau la un seminar am discutat trei variante de modernizare a Companiei „Teleradio-Moldova.” Pentru aceste modele, trei modele, au fost invitați mai mulți experți, dumneavoastră ați pomenit aici experții de la Dolce Velo. Jos pălăria pentru această televiziune din Germania! A trecut deja aproape o jumătate de an, care dintre aceste trei modele discutate considerați dumneavoastră că este mai oportun de acceptat?

Și o solicitare din partea mea. Am dori ca acest proiect de modernizare să ni-l prezentați în comisie și apoi în fața deputaților.

Domnul Constantin Marin:

Vă mulțumesc pentru întrebări.

Am să încep cu ultima întrebare. Deci la acea conferință, din septembrie, 23 septembrie anul trecut, noi, într-adevăr, am prezentat trei scenarii de reformare

și noi, în cadrul acelei conferințe, am optat pentru scenariul cuprinzător sau atunci inițial noi l-am numit radical.

Toate documentele, asta presupune o reformare aprofundată cu investiții foarte importante. Să mă înțelegeți corect, orice reformă nu poate fi realizată fără investiții. Investițiile estimative efectuate și prezentate în acest business-plan, sînt în jurul la jumătate de miliard de lei. Asta înseamnă că trebuie să fie inclusiv, pornim de la clădire nouă și terminăm cu toate tehnologiile noi digitalizate.

Noi pledăm și în continuare în favoarea acestui scenariu. Dar în situația în care, și vă spun situația reală în care se află compania, noi avem resurse, da, din bani publici, și noi încercăm să-i folosim maximal de rațional. Fiindcă bugetul de 95 de milioane care a fost alocat pentru anul 2012, undeva 50 la sută el imediat se duce la serviciile radiocomunicații, inclusiv achitarea datoriilor istorice, inclusiv datoriile curente pentru serviciile prestate de această instituție. Practic, nouă ne rămîn resurse nimic pentru ca să ne dezvoltăm.

Actualmente, se elaborează un plan, un program de finanțare pe termen mediu. Anul trecut s-a elaborat un asemenea plan pentru anul 11 – 13, anul acesta – pentru 12 – 14. Noi și anul trecut, și anul acesta am venit cu sugestiile noastre, ca acest plan să prevadă inclusiv resurse suficiente pentru ca compania să se digitalizeze.

Spuneți că noi sîntem o companie și emisiunile noastre sînt provinciale. Nouă ne vine foarte trist să fim solidari cu dumneavoastră. Dar pentru ca să ieșim din acest provincialism trebuie inclusiv să ieșim din provincialismul tehnologic. Noi nu putem cu echipamentele din anii '60 – '70 – '80 să facem o televiziune modernă.

Eu vreau să vă spun că, în 2010 – 2011, toate investițiile în retehnologizarea companiei s-au produs pe contul granturilor, pe care le-am avut de la diferite fundații, organisme internaționale, guverne străine. Noi întotdeauna sîntem întrebați: spuneți-ne, vă rog, dar care este cota de participare a autorităților locale?

Codul spune că Parlamentul asigură finanțarea suficientă. Și atunci, credeți-ne că nouă tot nu ne produce plăcere deosebită să constatăm că avem foarte multe lacune. Dar încă o dată vreau să vă spun că noi nu stăm pe loc, nu ne complăce în situația care este și, milimetru cu milimetru, dacă doriți, micron cu micron, noi încercăm să schimbăm lucrurile.

Firește, la prima vedere poate ele nu se deslușesc. Dar acei care lucrează în companie, acei care lucrează cu emisiuni concrete ei văd modificările care se produc. Dar, firește, noi toți ne dorim niște schimbări spectaculoase, calitative.

Doamna Corina Fusu:

Totuși v-aș recomanda să aveți un management la capitolul „Resurse umane” mai eficient. Eu nu am adresat o întrebare despre tehnică. Sînt televiziuni care produc emisiuni 24 din 24 de ore, avînd o singură încăpere. Eu am vorbit de potențialul uman. Și aici aveți resurse să lucrați mult mai bine ...

Domnul Constantin Marin:

Sînt de acord.

Doamna Corina Fusu:

... în aprecierea ce înseamnă provincial, ce înseamnă civilizat, ce înseamnă valori europene ș.a.m.d.

Domnul Constantin Marin:

Doamnă Fusu,
Noi am prezentat ...

Doamna Corina Fusu:

Cu siguranță, avem oameni buni, băieți și fete, doamne și domni care sînt capabili să facă emisiuni interesante, vă asigur.

Domnul Constantin Marin:

Sînt de acord.

Doamna Corina Fusu:

Să-i căutați mai bine.

Domnul Constantin Marin:

Sînt de acord.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.4.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Mulțumesc.

Stimate domnule președinte,

Eu aș veni în continuarea acestei întrebări pusă de colega mea de comisie doamna Fusu. Întrebarea este: din septembrie a trecut timp, noi am vrut după acest scenariu, care, bineînțeles, ne dăm seama că ține de investiții, totuși, am vrut să vedem o creativitate managerială. Pentru că anume acest cuvînt mi se pare că este normal atunci cînd vorbim despre o modernizare.

În primul rînd, creativitatea managerială care ar etapiza, ar detaliza, am ști ce așteptăm, pentru că am putea să așteptăm foarte mult. Și acest domeniu de investiții în modernizare ține nu numai de televiziune, mai bine-zis se referă nu numai la companie, dar se referă la întreaga economie a țării și la toate domeniile și toți am putea să stăm în expectativă. Dar, totuși, se întîmplă niște lucruri în care elementul creativității uman, la care s-a referit tot colega mea, contează foarte mult în Republica Moldova. Mă iertați, aș spune și acest lucru că dacă aș depinde doar de investiții în tehnologii, cred că nu aș realiza nimic cu colegii mei în domeniul pe care îl reprezint.

Dar atunci cînd faci ceva cel puțin clar și etapizat, poate astăzi nu ar apărea multe întrebări la dumneavoastră dacă am avea o detaliere a unui scenariu pe care noi l-am primit. Poate că trebuie schimbat acest scenariu, poate că ne-am grăbit să vorbim despre scenariul radical și trebuia cel mediu de dezvoltare să-l alegem? Sau

poate că trebuie să-l revedem acum sau să-l comasăm? Asta este o creativitate managerială. Toate între ele să le comasăm cu primul, al doilea și al treilea, că au fost trei. Să ne gândim cum să facem altfel, să ne schimbăm, să reducem niște cheltuieli, să le canalizăm în altă parte. Iată ce vrem să știm și de aceea apar aceste întrebări, că expectativa nu aranjează pe nimeni, într-adevăr vrem să vedem produse bune.

Domnul Constantin Marin:

Eu sînt de acord. Noi tot vrem același lucru pe care îl doriți și dumneavoastră. Un lucru pe care eu vreau să-l subliniez, noi nu stăm în expectativă, noi nu așteptăm. În situația în care nu avem, în mod expres, un sprijin politic și financiar al ...

Domnul Ghenadie Ciobanu.

Politic puteți să desfășurați acest lucru?

Domnul Constantin Marin:

Și scenariu de reformare radicală cuprinzătoare, în situația asta noi mergem pe ideea, așa cum ați spus și dumneavoastră, folosim elementul din reforma lentă, progresivă și cuprinzătoare și, iată, aceste trei elemente noi încercăm să le sudăm și să mergem înainte.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Dar să le știm și noi, pentru că vrem să vedem, cel puțin, o concepție, dacă nu vedem și produsul final. Și apoi aș fi vrut să vă întreb: cînd ați spus de sprijin politic, la ce v-ați referit? Pentru că ...

Domnul Constantin Marin:

O decizie prin care Parlamentul care, prin Codul audiovizualului, trebuie să asigure o finanțare suficientă spune că susține reforma cuprinzătoare, radicală a companiei.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Și dumneavoastră v-ați adresat la noi cu ... noi știm că am discutat în comisie, dar a fost o adresare adăugătoare, deci suplimentară la acest lucru care să explice, să vadă costurile, cheltuielile etc., etc.?

Domnul Constantin Marin:

Noi am prezentat toate materialele acestei conferințe.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Așa cum spun eu acum că detalizate, pe etape și ...

Domnul Constantin Marin:

Noi putem să facem încă o adresare și încă o etapizare, dacă ...

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Dumneavoastră aveți comisia care este responsabilă. Și eu, ca un membru, nu știu nimic despre aceste lucruri, despre aceste adresări. Dumneavoastră nu veniți la noi în comisie, nu lucrați, nu ne preveniți, nu ne spuneți nimic. Noi aflăm despre niște lucruri din afară, noi aflăm când deja sînt fapt împlinit.

Domnul Constantin Marin:

Îmi pare rău. Deci înseamnă că este o scăpare de a mea.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau – *Fracțiunea PL:*

Mulțumesc, doamnă Președinte de ședință.

Domnule președinte,

O doleanță colegială din partea noastră. Cred că ar trebui să fiți primii cointeresați ca să eliminați aceste suspiciuni care, vreau să vă spun, vin și din interiorul organizației, instituției dumneavoastră, această discrepanță de salarii, pentru ca să eliminați și să puteți motiva colectivul ca să lucreze în deplină potență a forțelor creatoare pe care le are. Și ar trebui o inițiativă poate să vină din partea Consiliului de Observatori, în primul rînd. Mă gîndesc la aceasta că nu este numai obligați să formeze politica editorială, dar și să fie atentă la asemenea lucruri, la asemenea nuanțe, care sînt extrem de importante.

Și aș vrea o sugestie, la fel. Ați moștenit un auditoriu audio și video, care a fost prelucrat, manipulat ani de zile. Colectivul instituției a trecut prin numeroase epurări. Și acum instituția are un auditoriu specific, fiindcă vorbesc și din punctul de vedere al unui deputat, care am fost la emisiuni și am avut niște contacte directe cu auditoriul și mi se pare că a rămas același auditoriu.

Nu credeți că ar trebui să aveți o mai bună aplicare la emisiunile ce țin de dezbateri, de instruire, de educare, emisiuni politice la care sînt invitați nu o dată în săptămîină sau de două ori, dar în fiecare zi să aveți de două, trei ori pe zi emisiuni de dezbateri, în care clasa politică din toate partidele să vină să dezbată teme, fiindcă de altfel ne pomenim că populația noastră este în continuare manipulată și indusă în eroare de niște elemente, care doar vin cu minciuna. Or, adevărul este mai greu de demonstrat.

Nu știu de ce lumea are o mai bună adeziune la minciună, nu știu de ce. Și aceasta este, de fapt, misiunea instituției dumneavoastră. Este ca să vină să spună adevărul și să schimbe mentalitatea în direcția în care există o politică de stat în general, o politică de europenizare a Republicii Moldova, deci civilizarea, dacă vreți să fiți de acord cu aceasta.

Domnul Constantin Marin:

Eu sînt de acord că noi trebuie să avem grijă de publicul nostru, să-l diversificăm, să-l extindem, dar... Și facem lucrul acesta și acest obiectiv ne este în față și noi încercăm să-l atingem. Noi o facem prin asigurarea unui aflux de știri, de informații obiectivă, corectă, imparțială. Eu cred că aceasta este calea cea mai bună. Noi nu putem aplica alte instrumente decît informarea echidistantă și imparțială.

Noi nu putem aplica instrumentarul propagandistic de agitație, așa eventual cum s-a mai făcut sau se va mai face. Deci acesta este scopul și acesta este crezul nostru, dacă doriți.

Referitor la faptul că noi avem publicul nostru, dar noi încercăm să-l extindem. Prin faptul că noi am înăugat acest Departament multimedia este o acțiune foarte concretă, palpabilă de a cuceri publicul tînar, de a veni cu programele Radio TV de la "Moldova 1" și de la "Radio Moldova" pe platforma net, pentru ca noi să extindem posibilitățile și să extindem auditoriul nostru.

Și același lucru pe care noi îl urmărim în vederea deschiderii unui post de radio, "Radio Moldova Tineret", pe care ni-l dorim în timpul cel mai apropiat.

Domnul Vladimir Saharneau:

Da, dar dumneavoastră nu sînteți o instituție de nișă. Dumneavoastră trebuie să aveți grijă de tot auditoriul, de toată populația.

Domnul Constantin Marin:

Corect. Tocmai de aceea noi și păstrăm caracterul generalist al "Radio Moldova" și "Moldova – 1". Și, în același timp, vasăzică, nicăieri în lume nu este ca un radiodifuzor public să fie prezent și pe o nișă anumită.

Domnul Vladimir Saharneau:

Da, și o sugestie scurtă. Vă rog, ca prezentatori, ca experiența pe care o am să o împărtășesc cu dumneavoastră. Nu este neapărat să aveți la ecrane prezentatori, care să fie tineri și frumoși ca o păpușă, fiindcă aceasta nu este, nu imprimă credibilitate. Să fie oameni care insuflă credibilitatea mesajului pe care îl colportă instituția, fiindcă de altfel el se pierde, atunci cînd aveți în vîrfurile lancei oameni care nu au credibilitate. O păpușică frumușică, aceasta nu este purtător de mesaj serios sau cu accent neapărat dîmbovițean să fie. Trebuie să fie om simplu, dar credibil. Fiindcă eu privesc, vă spun aceasta ca un radioascultător și telespectator.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Constantin Marin:

Mulțumesc pentru sugestie.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Marin.

Mă adresez deputaților. Dacă... domnul Godea, întrebări către Președintele Consiliului de Observatori aveți? Da.

Domnul Rîbca,
Vă rog, la tribună.

Domnul Mihai Godea:

Domnule Președinte,

Sper să nu mă întrebați de ce nu am venit în dealul Schinoasei să mă documentez. Eu am iarăși, conform Regulamentului, dreptul să vă pun două întrebări. Prima întrebare este că bugetul Companiei a crescut constant din 2010, 2011, 2012.

În același timp, ratingul Companiei sau a Televiziunii publice, haideți să ne referim la televiziune, nu a crescut în proporția creșterii bugetului. Și, în plus, reforma Companiei urma să asigure optimizarea cheltuielilor.

Noi vedem că cheltuielile cresc. Cum explicați, ce explicație aveți dumneavoastră la acest fenomen?

Mulțumesc.

Domnul Eugeniu Rîbca – Președintele Consiliului de Observatori:

Stimată doamnă vicepreședinte al Parlamentului,

Stimate domnule Godea,

Onorat Parlament,

Vreau să vă mulțumesc pentru această invitație. În contextul exercitării funcției Parlamentului, controlul parlamentar, este normal să existe aceste solicitări din partea Parlamentului în ceea ce privește informarea, inclusiv în raport cu Consiliul de Observatori al Companiei "Teleradio-Moldova".

Dacă e să vorbim de cifre, vreau să vă reamintesc că în anul 2009 Compania a avut un buget de 95 de milioane. Ulterior, în 2010, acest buget a fost micșorat cu 10 milioane și atunci când vorbim de o creștere, trebuie să constatăm că bugetul din anul 2012 este identic cu cel din anul 2009.

Respectiv, nu am putea să vorbim de o creștere a bugetului, în condițiile în care la 1 ianuarie 2010 Compania avea datorii foarte mari față de radiocomunicații. Aceste datorii erau în jur de 10 milioane. Este adevărat că, pe parcursul anului 2010, aceste datorii ale Companiei "Teleradio-Moldova" față de radiocomunicații au crescut. La momentul de față, aceste majorări din partea bugetului de stat, din partea Parlamentului nu reprezintă altceva decît posibilitatea de a achita datoriile față de Întreprinderea de Stat "Radiocomunicații".

În ceea ce privește ratingul, este o problemă care în permanență a fost pusă în discuție la ședințele Consiliului de Observatori. Cred că este o temă aparte, care ar putea fi pusă în discuție în mod minuțios. La una dintre ședințele comisiei de profil, Comisia mass-media, învățămînt, cultură etc. a Parlamentului Republicii Moldova. Și, adică, ședința la care să participe toți membrii Consiliului de Observatori și, respectiv, administrația Companiei.

Cred că este o problemă mult prea serioasă, care trebuie să fie discutată, analizată minuțios în Parlamentul Republicii Moldova. Manifest deschiderea Consiliului de Observatori față de discuția acestei probleme.

Domnul Mihai Godea:

Vedeți, domnule Președinte, că sînt unele emisiuni, care au un rating de 0,03, de exemplu. Eu înțeleg că televiziunea publică este ceva specific, ea nu trebuie comparată cu o televiziune comercială. Acolo sînt alte reguli, sînt alte, cum să zic, obiective care sînt urmărite, pe cînd o televiziune publică are cu totul și cu totul alte scopuri.

Dar nu cred că trebuie să ne permitem, pur și simplu, irosirea banului public pe lucruri care... pe produse pe care nu le primește nimeni în sensul în care, dacă un număr atît de mic de consumatori privesc aceste produse, respectiv putem afirma că banul public se irosește.

Doar eu accept că noi putem să discutăm mult mai detaliat și fundamental aceste lucruri, poate în cadrul altor formate care există inclusiv în Parlamentul Republicii Moldova.

A doua întrebare este următoarea. Dacă au fost atinse finalitățile preconizate în caietul de sarcini către 1 ianuarie 2012 și mă refer mai ales la acele de ordin editorial, ceea ce ține de programele regionale, emisiuni zilnice de dezbateri cîte 5 la TV și 1,6 la "RadioMoldova", emisiuni cognitive noi pentru copii și tineret, programe de divertisment noi ș.a.m.d. Dumneavoastră cunoașteți foarte bine caietul de sarcini și ceea ce v-ați propus să realizați.

Domnul Eugeniu Rîbca:

Stimate domnule deputat,

În ceea ce privește primul aspect pe care l-ați pus în discuție, aspect ce ține de politica, de fapt, vorbesc de al doilea aspect, politica editorială, aspecte prevăzute în caietul de sarcini. Aș menționa, în primul rînd, faptul că în caietul de sarcini pentru anul 2011, un obiectiv esențial a fost finisarea reformei instituționale și, spre regret, această reformă instituțională nu a fost finisată.

Aici recunosc o anumită problemă în ceea ce privește managementul Companiei "Teleradio-Moldova". Sub acest aspect sper că este o speranță de ordin personal, să ajungem la finisarea acestei reforme cît mai repede. Sîntem la o etapă avansată într-adevăr. La începutul acestui an, a fost făcut unul dintre cei mai importanți pași în ceea ce privește reforma instituțională, pași care țin de politica de personal în Compania "Teleradio-Moldova" cu anumite aspecte de perspectivă și care presupune anumite reforme de ordin numeric în raport cu personalul Companiei "Teleradio-Moldova".

Pe data de 29 februarie a fost aprobat Regulamentul privind salarizarea, care înseamnă o schimbare majoră în ceea ce privește salarizarea în raport cu personalul de creație. Refuzăm la onorarii, la sistemul de onorarii, care înseamnă achitări mai mult sau mai puțin lipsite de obiectivitate și trecem la sistemul de bonusuri. Un sistem care corespunde mult.

Un sistem care corespunde mult mai mult realităților de astăzi.

În raport cu politica editorială, preconizată pentru anul 2011, urmează să fie prezentat raportul anual de către administrație, raport ce urmează să fie supus examinării de către Consiliul de Observatori și, potrivit Codului audiovizualului, urmează să fie prezentat în Parlament.

Îmi exprim speranța că în comisia de profil acestui raport i se va acorda atenția cuvenită și, respectiv, dezbaterile vor avea loc cu participarea membrilor Consiliului de Observatori.

Constat, cu regret, că anul trecut Consiliul de Observatori a manifestat o lipsă de interes în ceea ce privește dezbaterile raportului anual în comisia de profil și aici Parlamentul cred că ar putea impune anumite perspective, mult mai clare, ce țin de activitatea Consiliului de Observatori.

Domnul Mihai Godea:

Domnule președinte,

Eu vă mulțumesc.

Și vreau să-mi exprim satisfacția că înțelegeți rostul instrumentului de control parlamentar. Și vreau să vă încurajez să solicitați întotdeauna sprijinul meu, a colegilor deputați, dacă acest sprijin va ajuta să vă înaintați în rezolvarea problemelor cu care se confruntă Consiliul de Observatori și Compania.

Și vreau să vă spun că interesul meu, dar și al multor dintre colegii mei deputați, este să avem o Companie publică liberă, independentă, echidistantă, dar și performantă.

Și atunci când veți vedea necesitatea să cereți ajutorul nostru, nu ezitați să o faceți, pentru că, personal, voi face lucrurile tot atât de dezinteresat cum am făcut-o și în promovarea noii conduceri a Companiei „Teleradio-Moldova”.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 5.

Doamna Corina Fusu:

Domnule președinte al Consiliului de Observatori, domnule Rîbca,

Și eu constat, cu regret, că ratingul, în mod special al televiziunii, este foarte scăzut. O să fac trimitere acum și la un sondaj de opinii, efectuat de Gallop, care ne spune că 93% din cetățenii Republicii Moldova se informează privind diferite posturi de televiziune.

Acest sondaj constată, cu regret, că în teritoriu, adică cetățenii noștri din regiunea rurală se informează, în primul și în primul rînd, de la Moldova 1. Deci este televiziunea cea mai privită. Iar cei din capitala Republicii Moldova preferă multe alte posturi de televiziune private și Moldova 1 se situează undeva pe ultimele locuri.

Acei din regiunea rurală privesc Moldova 1 nu din considerentul că le place, este opinia mea, pur și simplu nu au alegere, pentru că cetățenii noștri sînt săraci și puțini au posibilitatea să-și cumpere o antenă parabolică sau să se aboneze la distribuitorii de servicii.

Am înțeles aici că, într-adevăr, există problemă și din punctul de vedere al dotării tehnicii și al potențialului uman.

Eu vreau să vă adresez o întrebare ce ține de respectarea Codului audiovizualului. Într-un articol scrie că Compania va ținde, codul este din 2006, să obțină 20% din serviciile sale de programe de la producătorii independenți din Republica Moldova.

Vreau să știu câte procente de emisiuni-produs obțineți dumneavoastră de la producătorii independenți?

Domnul Eugeniu Rîbca:

Stimată doamnă Corina Fusu,

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Într-adevăr, potrivit articolului 52 din Codul audiovizualului, este prevăzută pentru Compania „Teleradio-Moldova” obligația de a achiziționa de la producătorii independenți anumite produse audiovizuale.

La momentul de față, spre regret, nu vă putem prezenta asemenea cifre. Totuși vreau să menționez că în această direcție s-au întreprins anumite eforturi, inclusiv de către Consiliul de Observatori.

În una din ultimele zile ale anului 2011 a fost adoptat un nou Regulament privind achiziționarea emisiunilor de la producătorii independenți. Potrivit acestui regulament urmează să fie făcută și o evidență mult mai strictă în ceea ce privește aceste produse.

Nu voi menționa, în acest context, piedicile pe care le avem. Din perspectiva legislației privind achizițiile publice procurarea unor calculatoare, spre exemplu, este bazată foarte clar în contextul Legii privind achizițiile publice, pe preț.

Or, atunci când punem prețul ca element fundamental la procurarea unor opere audiovizuale, putem ajunge foarte des la procurarea unor emisiuni necalitative.

Legea privind achizițiile publice, din păcate, nu stimulează procurarea unor emisiuni calitative.

Respectiv, în conformitate cu acest regulament, s-a prevăzut, inclusiv coproducerea, inclusiv alte forme de colaborare cu producătorii independenți, astfel încât să ajungem la un volum cât mai mare al acestor emisiuni.

Vă promit că atunci când se va pune în discuție raportul anual al Companiei pentru anul 2011, asemenea cifre vor fi prezentate.

Doamna Corina Fusu:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

În calitate de membră a comisiei, inclusiv mass-media, sînt de părerea că trebuie să existe o cooperare mai bună între comisie și Compania „Teleradio-Moldova”. Nu în sensul că am vrea să facem imixtiuni politice, să vă influențăm cumva din punct de vedere politic, ci anume din considerent de a îmbunătăți cadrul legal și, în sfîrșit, să ajungem, să avem o televiziune și un radiou ambele moderne, europene, care să civilizeze cetățenii noștri. Și cetățenii noștri să înțeleagă de ce ne trebuie nouă Europa, cum se trăiește în Europa ș. a. m. d. Asta vrem să se întample.

Domnul Eugeniu Rîbca:

Vă mulțumesc.

Și, în acest context, aș vrea doar să menționez faptul că orice solicitare din partea comisiei parlamentare de profil în raport cu Consiliul de Observatori nu poate fi considerată ca imixtiune.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Rîbca,

Vă mulțumesc.

Și eu declar ședința închisă.

Următoarea ședință va avea loc miercuri, 7 martie, începînd cu ora 9.00.

Ședința s-a încheiat la ora 15.25.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*